



# LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan  
Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi  
**Negeri Perak**

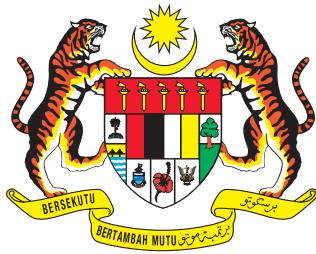
Tahun 2012



DEWAN UNDANGAN NEGERI PERAK

JABATAN AUDIT NEGARA  
MALAYSIA





# **LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2012**

---

**Penyata Kewangan Kerajaan Negeri  
Dan Pengurusan Kewangan  
Jabatan/Agensi  
NEGERI PERAK**

**JABATAN AUDIT NEGARA  
MALAYSIA**





# KANDUNGAN



# KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
<b>KATA PENDAHULUAN</b>	vii
<b>INTISARI LAPORAN</b>	xi
<b>BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2012</b>	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Metodologi Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012	4
<b>BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI</b>	
Latar Belakang	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Kumpulan Wang Disatukan	7
Wang Awam	8
Akaun Hasil Disatukan	11
Akaun Pinjaman Disatukan	21
Akaun Amanah Disatukan	22
Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	28
Penyata Prestasi Kewangan	30
Penyata Akaun Memorandum	30
Akaun Belum Terima	36
Rumusan Dan Syor Audit	38
<b>BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI</b>	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-10	43
Rumusan	45
<b>BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI</b>	
Pendahuluan	49
Penambahbaikan Pengurusan Kewangan Oleh Jabatan/Agensi Negeri	49
Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti	50
Objektif Pengauditan	50

<b>PERKARA</b>	<b>MUKA SURAT</b>
Skop Dan Metodologi Pengauditan	51
Kawalan Utama	51
Penemuan Audit	61
Pemeriksaan Audit Mengejut	66
Penemuan Audit	67
Syor Audit	70
 <b>BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI</b>	
Pendahuluan	73
Pengauditan Penyata Kewangan	73
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	73
Pengesahan Penyata Kewangan	75
Pembentangan Penyata Kewangan	75
Prestasi Kewangan	76
Rumusan Dan Syor Audit	95
 <b>BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI</b>	
Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri	99
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri	99
 <b>PENUTUP</b>	103
 <b>LAMPIRAN</b>	
I Sijil Ketua Audit Negara	107
II Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri	108
III Penyata Kedudukan Kewangan	109
IV Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	110
V Penyata Prestasi Kewangan	112
VI Penyata Akaun Memorandum	113
VII Nota Kepada Penyata Kewangan	114



# KATA PENDAHULUAN



## KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan menitahkan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 2 kaedah pengauditan seperti berikut:

**1.1. Pengauditan Penyata Kewangan** - Pengauditan ini bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan ini juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Majlis Agama Islam.

**1.2. Pengauditan Pengurusan Kewangan** - Pengauditan ini bertujuan untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Jabatan/Agenzi Negeri dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan. Jabatan Audit Negara telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti (AI) pada tahun 2007 dan tahun 2012 adalah tahun keenam pelaksanaannya. AI diwujudkan bagi membuat penilaian secara objektif untuk mengukur dan memberi penarafan berdasarkan kepada tahap pematuhan oleh Jabatan/Agenzi terhadap peraturan-peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan, bajet, terimaan, perbelanjaan, kumpulan wang amanah/akaun amanah/deposit, aset dan stor, pinjaman, pelaburan dan penyediaan Penyata Kewangan. Dengan pelaksanaan AI ini, ia boleh membantu mewujudkan budaya kerja berdasarkan amalan terbaik seperti **Cepat, Tepat Dan Berintegriti**.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Jabatan/Agenzi Negeri Perak Tahun 2012 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di beberapa Jabatan/Agenzi Negeri sepanjang tahun 2012. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2012, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan pembayaran dan terimaan telah dijalankan di Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri.

3. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap Laporan ini dapat dijadikan sebagai salah satu asas untuk memperbaiki segala kelemahan dan meningkatkan lagi tahap pengurusan wang awam. Ini penting untuk menjamin setiap Ringgit Malaysia yang dipungut dan dibelanjakan akan dapat menyumbang kepada pembangunan dan keselesaan hidup rakyat.

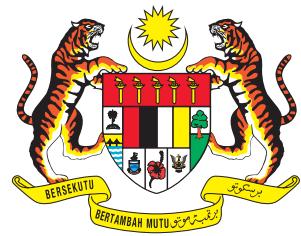
4. Kerajaan Persekutuan telah memutuskan untuk mengubah asas perakaunan yang diamalkan sekarang iaitu Asas Perakaunan Tunai Ubahsuai kepada Perakaunan Akruan mulai tahun 2015. Perakaunan Akruan mengiktiraf dan merekodkan semua urus niaga pada masa ia berlaku. Selain itu, ianya menghendaki semua aset Kerajaan sama ada aset alih, tak alih dan aset hidup berserta semua jenis liabiliti Kerajaan ditunjukkan sepenuhnya dalam Penyata Kewangan Kerajaan. Pelaksanaan dasar Perakaunan Akruan ini adalah selaras dengan aspirasi Kerajaan untuk memperkasakan Transformasi Sektor Awam bagi mempertingkatkan kecekapan dalam pengurusan kewangan dan perakaunan. Sehubungan ini, Kerajaan Negeri hendaklah memantapkan lagi Pengurusan Kewangan di peringkat Jabatan/Agensi khususnya dalam aspek pengurusan aset dan inventori sebagai persediaan awal ke arah tersebut. Justeru itu, pembangunan modal insan yang berterusan kepada pegawai yang terlibat perlu dipertingkatkan.

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.



(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)  
Ketua Audit Negara  
Malaysia

Putrajaya  
29 Julai 2013



# INTISARI LAPORAN



# **INTISARI LAPORAN**

## **BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2012**

1. Pada keseluruhannya, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak telah menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2012. Penyata Kewangan Kerajaan Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 telah dapat disahkan kerana dokumen sokongan adalah mencukupi untuk mengesahkan semua butiran dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

## **BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI**

2. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2012 adalah baik. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2012 berjumlah RM807.98 juta meningkat sejumlah RM27.25 juta berbanding RM780.73 juta pada tahun 2011. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2012 telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM47.57 juta manakala pelaburan pada tahun 2012 meningkat sejumlah RM25.95 juta atau 3.4% kepada RM784.65 juta. Pada tahun 2012, perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan sejumlah RM58.24 juta menjadi RM856.10 juta. Di samping itu, prestasi kewangan Akaun Hasil pada tahun 2012 mengalami surplus RM11.76 juta berbanding surplus RM22.43 juta pada tahun 2011. Jumlah Akaun Belum Terima pada tahun 2012 menurun sejumlah RM22.78 juta menjadi RM128.78 juta berbanding RM151.56 juta pada tahun 2011. Manakala pinjaman boleh dituntut menurun sejumlah RM622.93 juta pada tahun 2012 menjadi RM342.02 juta berbanding RM964.95 juta pada tahun 2011. Kerajaan Negeri perlu mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri.

## **BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI**

3. Bagi menjayakan RMKe-10, sejumlah RM1.5 bilion siling peruntukan telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri. Peruntukan ini telah diagihkan kepada 10 Jabatan/Pejabat. Pada keseluruhannya prestasi perbelanjaan pembangunan RMKe-10 untuk tahun 2012 adalah baik. Sehingga 31 Disember 2012 sejumlah RM308.16 juta atau 96% telah dibelanjakan berbanding peruntukan yang diluluskan berjumlah RM321 juta. Prestasi pelaksanaan projek adalah baik kerana berjaya melaksanakan sejumlah 3,178 projek atau 98.3% daripada 3,233 projek yang dirancang manakala baki projek sama ada ditangguhkan, belum mula atau masih di peringkat perancangan.

#### **BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI**

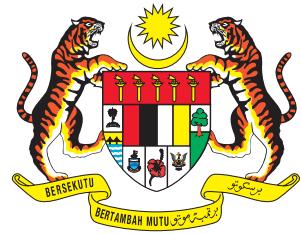
4. Pada tahun 2012, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti di 21 Jabatan/Agensi Negeri. Pada keseluruhannya tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi yang diaudit adalah bertambah baik berbanding tahun 2011. Pejabat Kewangan Negeri dan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak kekal pada tahap sangat baik bagi tahun 2011 hingga 2012. Pada tahun 2012, dua lagi Jabatan iaitu Jabatan Perhutanan Negeri dan Jabatan Perancang Bandar Dan Desa, satu Pihak Berkuasa Tempatan iaitu Majlis Bandaraya Ipoh dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak mendapat tahap sangat baik dengan diberi penarafan empat bintang. Tahap pencapaian pengurusan kewangan bagi 15 Jabatan dan Agensi Negeri adalah pada tahap baik dengan diberi penarafan tiga bintang.

#### **BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI**

5. Penyerahan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan kemajuan jika dibandingkan dengan tahun sebelumnya kerana sehingga 17 Julai 2013, semua 15 Pihak Berkuasa Tempatan telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012. Manakala, penyerahan Penyata Kewangan bagi Badan Berkanun Negeri menunjukkan peningkatan kerana sehingga 17 Julai 2013, semua 15 Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012. Sebanyak 23 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran manakala, 8 lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran bagi tahun berakhir 31 Disember 2011. Manakala 2 Pihak Berkuasa Tempatan telah dikeluarkan Sijil Audit Berteguran bagi penyata kewangan tahun berakhir 2012. Sehingga 17 Julai 2013, semua 15 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Tahun 2011 belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Manakala bagi Penyata Kewangan tahun 2011 hanya 3 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri yang dibentangkan semasa sidang Dewan Undangan Negeri pada 17 Disember 2012.

#### **BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI**

6. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun 2011 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 17 Disember 2012. Sehingga 15 Mei 2012, sebanyak 6 Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri Perak telah diadakan termasuk memanggil Pengarah-pengarah beberapa Agensi Kerajaan untuk mendapat penjelasan mengenai isu semasa.



# **BAHAGIAN I**

## Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012



# **BAHAGIAN I**

## **PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2012**

### **1. PENDAHULUAN**

**1.1.** Seksyen 16(1) Akta Acara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh tujuh bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957.

**1.2.** Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 kepada Jabatan Audit Negara pada 8 Februari 2013. Penyata tersebut melaporkan semua urus niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2012 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

**1.3.** Mulai tahun kewangan 2011, Kerajaan Negeri telah menggunakan piawaian perakaunan kerajaan 2 (Disemak - 2010) Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan menggantikan Piawaian Perakaunan Kerajaan 2 (2004) selaras dengan kehendak piawaian perakaunan berdasarkan *International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) – Financial Reporting Under The Cash Basis of Accounting*.

**1.4.** Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Amanah Disatukan dan Akaun Pinjaman Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubah suai yang digunakan oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

**1.5.** Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan terimaan dan bayaran bagi tahun 2012. Terimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal dan bayaran balik pinjaman.

**1.6.** Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebihan atau kurangan hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana dalam Pinjaman dan Bantuan Luar Negeri, Terimaan Bayaran Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah.

**1.7.** Penyata Akaun Memorandum adalah penyata yang menunjukkan sebahagian aset kewangan dan liabiliti Kerajaan Negeri yang tidak ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Aset Kerajaan Negeri terdiri daripada Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Manakala liabiliti terdiri daripada Hutang Awam iaitu pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan.

**1.8.** Nota Kepada Penyata Kewangan pula memberi penerangan dan maklumat teperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kewangan.

## **2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN**

**2.1.** Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

**2.2.** Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2012. Pemerhatian Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan pihak Perbendaharaan Negeri dan Jabatan-Jabatan Negeri melalui surat pengurusan sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan.

## **3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2012**

**3.1.** Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan Piawaian Pengauditan Yang Diluluskan. Akta dan Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara.

**3.2.** Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian Penyata Kewangan. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2012 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VII**.



## **BAHAGIAN II**

### **Analisis Kewangan Kerajaan Negeri**



## **BAHAGIAN II**

### **ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI**

#### **4. LATAR BELAKANG**

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2012, juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menilai tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Analisis yang dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

#### **4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI**

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

#### **4.2. KUMPULAN WANG DISATUKAN**

**4.2.1.** Berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, jumlah Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2012 adalah RM807.98 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai sejumlah RM23.33 juta dan pelaburan sejumlah RM784.65 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Perak bagi tahun 2012 berbanding tahun 2011 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

**Jadual 4.1**  
**Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	571.55	583.31	11.76	2.1
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	33.01	-	-33.01	-100.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	176.17	224.67	48.50	27.5
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	165.33	122.57	-42.76	-25.9
	ii) Kumpulan Wang Pembangunan	-162.61	-155.87	6.74	-4.1
	iii) Kumpulan Wang Amanah Awam	106.89	181.14	74.25	69.5
	iv) Deposit	66.56	76.83	10.27	15.4
<b>Jumlah</b>		<b>780.73</b>	<b>807.98</b>	<b>27.25</b>	<b>3.5</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.2.1.1.** Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri telah meningkat sejumlah RM27.25 juta atau 3.5% iaitu daripada RM780.73 juta pada tahun 2011 kepada RM807.98 juta pada tahun 2012. Peningkatan ini disumbang oleh peningkatan Akaun Amanah Disatukan berjumlah RM48.50 juta dan peningkatan Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM11.76 juta. Trend Kumpulan Wang Disatukan bagi tahun

2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.2** dan **Carta 4.1**. Kedudukan tahun 2012 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

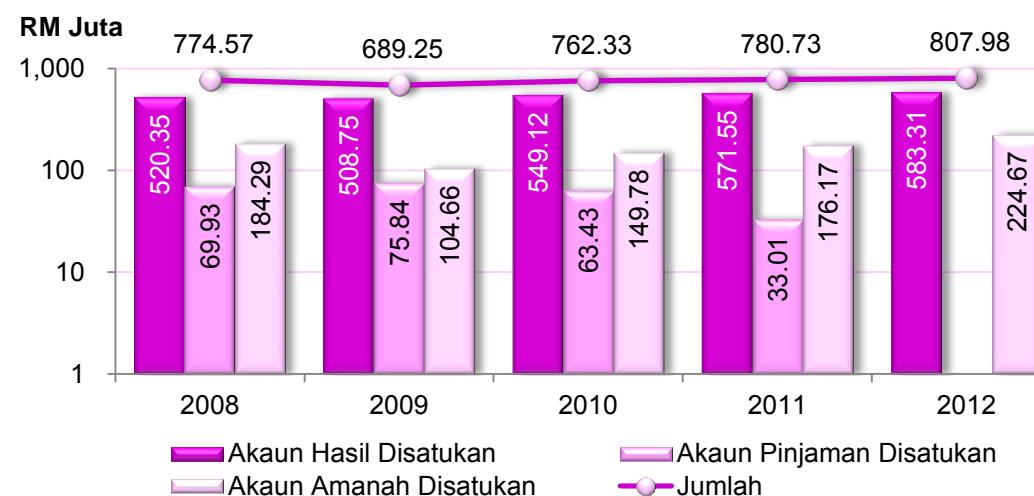
**Jadual 4.2**

Trend Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2008 Hingga 2012

Bil.	Butiran	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	520.35	508.75	549.12	571.55	583.31
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	69.93	75.84	63.43	33.01	-
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	184.29	104.66	149.78	176.17	224.67
i)	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	152.78	119.22	143.82	165.33	122.57
ii)	Kumpulan Wang Pembangunan	-177.06	-155.91	-165.89	-162.61	-155.87
iii)	Kumpulan Wang Amanah Awam	143.72	77.44	110.05	106.89	181.14
iv)	Deposit	64.85	63.91	61.80	66.56	76.83
<b>Jumlah</b>		<b>774.57</b>	<b>689.25</b>	<b>762.33</b>	<b>780.73</b>	<b>807.98</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**Carta 4.1**  
Trend Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2008 Hingga 2012



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

### 4.3. WANG AWAM

#### 4.3.1. Wang Tunai

**4.3.1.1.** Wang Tunai merupakan sebahagian daripada komponen yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan sebagai Wang Awam. Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki wang tunai dalam akaun semasa dan Pelaburan Deposit Dalam Negeri bagi tempoh 3 bulan atau kurang manakala Wang Tunai Dalam Perjalanan adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dimasukkan ke dalam bank pada atau sebelum 31 Disember

tahun semasa. Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada Panjar Wang Runcit dan Panjar Wang Runcit Khas yang diberi kepada Pemegang Panjar untuk tujuan perbelanjaan runcit.

**4.3.1.2.** Analisis perbandingan kedudukan Wang Tunai menunjukkan kenaikan sejumlah RM1.30 juta atau 5.9% menjadi RM23.33 juta pada tahun 2012 berbanding RM22.03 juta pada tahun 2011 seperti di **Jadual 4.3**. Kenaikan wang tunai berjumlah RM1.30 juta antaranya disebabkan oleh kenaikan Wang Tunai Dalam Perjalanan berjumlah RM2.51 juta pada tahun 2012. Kenaikan Wang Tunai Dalam Perjalanan disebabkan kutipan yang dibuat pada hujung tahun.

**Jadual 4.3**  
**Baki Wang Tunai Bagi Tahun 2012 Dan 2011**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	18.74	17.54	-1.20	-6.4
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	2.20	4.71	2.51	114.1
3.	Panjar Wang Runcit	1.09	1.08	-0.01	-0.9
<b>Jumlah</b>		<b>22.03</b>	<b>23.33</b>	<b>1.30</b>	<b>5.9</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.3.1.3.** Trend baki wang tunai bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.4** dan **Carta 4.2**.

**Jadual 4.4**  
**Trend Baki Wang Tunai Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Butiran	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	45.93	33.06	15.01	18.74	17.54
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	5.65	19.99	6.71	2.20	4.71
3.	Panjar Wang Runcit	0.63	0.70	0.91	1.09	1.08
<b>Jumlah</b>		<b>52.21</b>	<b>53.75</b>	<b>22.63</b>	<b>22.03</b>	<b>23.33</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.3.2. Pelaburan

**4.3.2.1.** Mengikut Seksyen 8(3)(b) Akta Acara Kewangan 1957, Kerajaan Negeri dibenarkan untuk melabur dalam deposit di bank dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebihan wang. Pelaburan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah adalah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Seksyen 9 dan Seksyen 10, Akta Acara Kewangan 1957, Arahan Amanah dan peraturan yang dikuatkuasakan. Manakala Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

**4.3.2.2.** Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2012 dan 2011 menunjukkan peningkatan berjumlah RM25.95 juta atau 3.4% kepada RM784.65 juta berbanding RM758.70 juta pada tahun 2011. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2011 dan 2012 adalah seperti di **Jadual 4.5**.

**Jadual 4.5**  
**Baki Pelaburan Pada Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Saham	52.75	52.75	-	-
2.	Deposit Dalam Negeri	705.95	731.90	25.95	3.7
	<b>Jumlah</b>	<b>758.70</b>	<b>784.65</b>	<b>25.95</b>	<b>3.4</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.3.2.3.** Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2008 hingga 2012 menunjukkan penurunan pada tahun 2009 berbanding 2008 tetapi meningkat semula pada tahun 2010. Pelaburan menurun pada tahun 2009 disebabkan Simpanan Tetap berjumlah RM93.15 juta telah dicairkan untuk menampung defisit aliran tunai Kerajaan Negeri. Pada tahun 2012, baki pelaburan telah menunjukkan peningkatan sejumrah

RM25.95 juta berikutan lebihan tunai dilabur dalam deposit dalam negeri. Baki pelaburan bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.6** dan tahun 2012 mencatatkan baki yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

**Jadual 4.6**  
**Baki Pelaburan Am Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Butiran	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Saham	46.45	52.75	52.75	52.75	52.75
2.	Deposit Dalam Negeri	675.90	582.75	686.95	705.95	731.90
	<b>Jumlah</b>	<b>722.35</b>	<b>635.50</b>	<b>739.70</b>	<b>758.70</b>	<b>784.65</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urus niaga penerimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Acara Kewangan 1957. Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2012 dengan surplus berjumlah RM11.76 juta berbanding surplus RM22.43 juta pada tahun 2011 iaitu penurunan berjumlah RM10.67 juta atau 47.6%. Surplus ini berpunca daripada kutipan hasil berjumlah RM867.86 juta melebihi perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri yang berjumlah RM856.10 juta. Dengan surplus ini, baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah meningkat menjadi RM583.31 juta pada tahun 2012. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan adalah seperti berikut:

##### 4.4.1. Hasil

**4.4.1.1.** Kerajaan Negeri memungut 3 jenis hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2012, kutipan hasil sebenar adalah melebihi anggaran sejumlah RM50.74 juta berbanding anggaran yang diluluskan berjumlah RM817.12 juta iaitu pencapaian sebanyak 106.2%. Pencapaian kutipan bagi setiap kategori hasil pada tahun 2012 adalah sangat baik di mana kutipan sebenar Terimaan Bukan Hasil berbanding anggaran adalah sebanyak 84.3%, manakala kutipan bagi Hasil Cukai dan Hasil Bukan Cukai telah melebihi anggaran yang diluluskan iaitu masing-masing sebanyak 104.7% dan 121.3%. Maklumat lanjut mengenai kutipan hasil Negeri adalah seperti di **Jadual 4.7**.

**Jadual 4.7**  
**Kutipan Hasil Negeri Pada Tahun 2012 Berbanding 2011**

Bil.	Kategori Hasil	Anggaran Diluluskan (RM Juta)	Hasil Sebenar (RM Juta)	Lebihan/ Pengurangan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Hasil Cukai	366.95	384.24	17.29	104.7
2.	Hasil Bukan Cukai	281.15	341.11	59.96	121.3
3.	Terimaan Bukan Hasil	169.02	142.51	-26.51	84.3
<b>Jumlah</b>		<b>817.12</b>	<b>867.86</b>	<b>50.74</b>	<b>106.2</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.1.2.** Pada keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2012 adalah berjumlah RM867.86 juta iaitu meningkat sejumlah RM47.57 juta atau 5.8% berbanding tahun 2011 berjumlah RM820.29 juta. Peningkatan ini adalah disebabkan oleh kutipan Hasil Cukai meningkat sejumlah RM84.35 juta atau 28.1% pada tahun 2012 berbanding tahun 2011. Jumlah kutipan hasil mengikut kategori bagi tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.8**.

**Jadual 4.8**  
**Kutipan Hasil Negeri Pada Tahun 2012 Berbanding 2011**

Bil.	Kategori Hasil	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	299.89	384.24	84.35	28.1
2.	Hasil Bukan Cukai	347.76	341.11	-6.65	-1.9
3.	Terimaan Bukan Hasil	172.64	142.51	-30.13	-17.4
<b>Jumlah</b>		<b>820.29</b>	<b>867.86</b>	<b>47.57</b>	<b>5.8</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.1.3.** Analisis Audit mendapati 88 butiran hasil mengalami peningkatan berjumlah RM166.71 juta dan 87 butiran hasil mengalami penurunan berjumlah RM119.14 juta.

a. Lima butiran hasil yang mencatat peningkatan ketara pada tahun 2012 berbanding tahun 2011 adalah seperti di **Jadual 4.9**.

**Jadual 4.9**  
**Peningkatan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2012 Berbanding 2011**

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Royalti Perlombongan	0.32	41.52	41.20	12,875.0	Pelaksanaan Enakmen Mineral Negeri Perak dan tindakan penguatkuasaan yang berterusan.
2.	Royalti Ke Atas Air	30.00	60.00	30.00	100.0	Penerimaan tambahan sejumlah RM30 juta royalti air daripada Lembaga Air Perak.
3.	Premium Bagi Geran	115.33	141.92	26.59	23.1	Bilangan permohonan pembangunan tanah meningkat sebanyak 199 kes.
4.	Cukai Tanah Semasa	169.71	190.83	21.12	12.4	Peningkatan penyelesaian pemberimilikan tanah tahun 2012 sebanyak 1,198 hakmilik.

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
5.	Pelbagai Perolehan Yang Lain	5.63	20.94	15.31	271.9	<ul style="list-style-type: none"> <li>Terimaan dividen daripada saham Gas Malaysia dan Felda Global Venture.</li> <li>Jualan saham kepada TNB, TM dan Petronas Dagangan.</li> <li>Keuntungan direalisasikan melalui pelaburan Pengurus Dana daripada Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd. (AIIMAN) dan Maybank Investment Management Sdn. Bhd. (MAM).</li> </ul>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Lima butiran hasil yang mengalami penurunan ketara pada tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.10**.

**Jadual 4.10**  
Penurunan Pungutan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2012 Berbanding 2011

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Penurunan		Punca Penurunan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Faedah Atas Saham Syarikat Telekom	9.58	1.94	-7.64	-79.7	Pada tahun 2011, terimaan daripada hasil dividen dan terimaan hasil jualan saham telah dicajkan di bawah kod 75403 (Faedah Atas Saham Syarikat Telekom). Bagaimanapun, pada tahun 2012 terimaan hasil jualan saham telah dikelaskan semula kepada kod 75999 (Lain-lain Faedah Dan Keuntungan Atas Pelaburan).
2.	Denda Lewat Bayar Cukai Tanah	10.47	2.80	-7.67	-73.3	Pihak Berkuasa Negeri (PBN) telah meluluskan kaedah pengiraan denda lewat cukai tanah mengikut kaedah <i>simple interest</i> yang berkuatkuasa mulai 1 Januari 2012. Sebelum ini kaedah pengiraan denda lewat adalah berdasarkan kumulatif Kaedah 16, Kaedah Tanah Perak 1966. Melalui kaedah pengiraan ini, tiada lagi elemen denda lewat berganda yang dikenakan kepada pemilik tanah.
3.	Faedah Atas Saham Petronas Dagangan Berhad	13.63	1.21	-12.42	-91.1	Pada tahun 2011, terimaan daripada hasil dividen dan terimaan hasil jualan saham telah dicajkan di bawah kod 75401 (Faedah Atas Saham Petronas Dagangan). Bagaimanapun, pada tahun 2012 terimaan hasil jualan saham telah dikelaskan semula kepada kod 75999 (Lain-lain Faedah Dan Keuntungan Atas Pelaburan).
4.	Bayaran Balik Pinjaman Yang Diberi	35.37	7.53	-27.84	-78.7	Di antara sebab penurunan adalah kerana pengambilalihan industri air negeri Perak daripada Lembaga Air

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Penurunan		Punca Penurunan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
	Kepada Badan Berkanun					Perak (LAP) kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB). Pihak LAP tidak perlu melunaskan lagi bayaran balik kepada Kerajaan Negeri dan tanggungjawab telah dipindahkan kepada PAAB untuk melunaskan pinjaman terus kepada Kerajaan Persekutuan.
5.	Lesen Tanah Dan Galian-Tanah	79.70	41.26	-38.44	-48.2	Semua hasil mineral yang termaktub di bawah Peraturan-peraturan Mineral (Perak) 2008 yang sebelum ini dikutip oleh Pejabat Daerah Dan Tanah (PDT) dipindahkan mulai 1 Januari 2012 ke Pejabat Tanah Dan Galian dan diakaunkan di bawah kod 61805 (royalti perlombongan).

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.1.4.** Trend kutipan hasil bagi tahun 2008 hingga 2012 menunjukkan peningkatan kutipan hasil dan pada tahun 2012 adalah merupakan kutipan yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun seperti di **Jadual 4.11** dan **Carta 4.3**.

**Jadual 4.11**

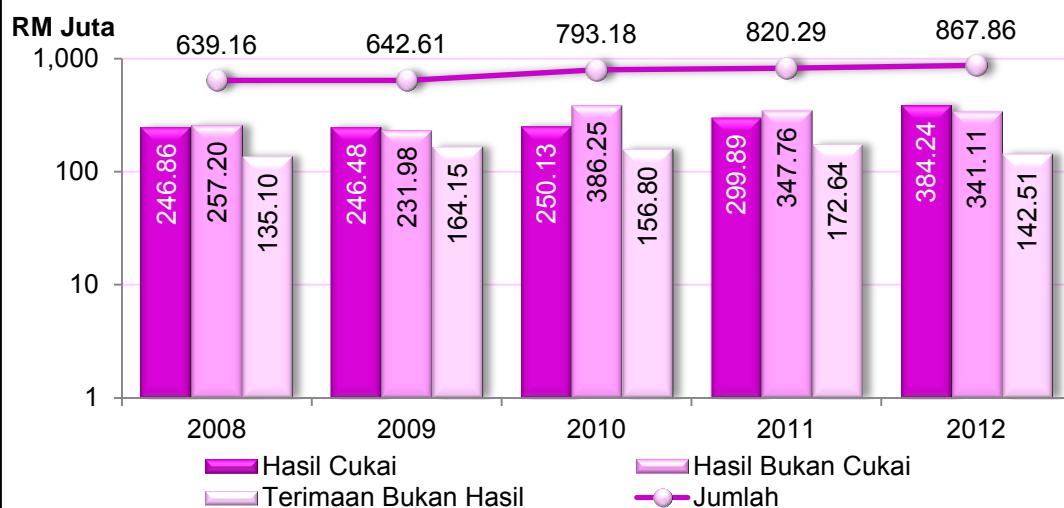
Trend Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2008 Hingga 2012

Bil.	Punca Hasil	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	246.86	246.48	250.13	299.89	384.24
2.	Hasil Bukan Cukai	257.20	231.98	386.25	347.76	341.11
3.	Terimaan Bukan Hasil	135.10	164.15	156.80	172.64	142.51
<b>Jumlah</b>		<b>639.16</b>	<b>642.61</b>	<b>793.18</b>	<b>820.29</b>	<b>867.86</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**Carta 4.3**

Trend Kutipan Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2008 Hingga 2012



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.1.5.** Penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri Perak terdiri daripada Cukai Tanah, Royalti, Perolehan Daripada Jualan Barang-Barang, Keuntungan Pembiayaan Dan Perolehan Pelaburan serta Terimaan Daripada Agensi-Agenzi Kerajaan Yang Lain. Kelima-lima hasil ini menyumbang sejumlah RM712.60 juta atau 82.1% daripada keseluruhan hasil dalam tahun 2012 berbanding kutipan berjumlah RM594.88 juta atau 72.5% dalam tahun 2011 seperti di **Jadual 4.12**. Manakala trend kutipan bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.13**.

**Jadual 4.12**

Sumbangan Utama Ke Atas Hasil Kutipan Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2011 Dan 2012

Bil.	Butiran Hasil	Tahun			
		2011		2012	
		(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	227.94	27.7	250.18	28.8
2.	Royalti	37.30	4.5	103.77	11.9
3.	Perolehan Daripada Jualan Barang-Barang	137.53	16.8	169.94	19.6
4.	Keuntungan Pembiayaan & Perolehan Pelaburan	60.35	7.4	56.84	6.6
5.	Terimaan Daripada Agensi-Agenzi Kerajaan Yang Lain	131.76	16.1	131.87	15.2
<b>Jumlah</b>		<b>594.88</b>	<b>72.5</b>	<b>712.60</b>	<b>82.1</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**Jadual 4.13**

Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2008 Hingga 2012

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	194.37	194.58	211.78	227.94	250.18
2.	Royalti	33.25	30.25	15.34	37.30	103.77
3.	Perolehan Daripada Jualan Barang-Barang	95.44	83.12	227.23	137.53	169.94
4.	Keuntungan Pembiayaan & Perolehan Pelaburan	34.30	28.06	23.61	60.35	56.84
5.	Terimaan Daripada Agensi-Agenzi Kerajaan Yang Lain	106.29	110.15	105.81	131.76	131.87
<b>Jumlah</b>		<b>463.65</b>	<b>446.16</b>	<b>583.77</b>	<b>594.88</b>	<b>712.60</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.4.2. Perbelanjaan Mengurus

**4.4.2.1.** Perbelanjaan mengurus terdiri daripada bayaran Emolumen, Perkhidmatan Dan Bekalan, Aset, Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap serta Perbelanjaan Lain. Peruntukan yang diluluskan bagi perbelanjaan mengurus tahun 2012 berjumlah RM867.28 juta. Peruntukan perbelanjaan mengurus tahun 2012 telah meningkat sejumlah RM52.35 juta atau 6.4% berbanding peruntukan tahun 2011 berjumlah RM814.93 juta. Sejumlah RM856.10 juta atau 98.7% telah dibelanjakan daripada jumlah peruntukan yang diluluskan pada tahun 2012 seperti di **Jadual 4.14**.

**Jadual 4.14****Perbelanjaan Mengurus Sebenar Berbanding Peruntukan Yang Diluluskan Pada Tahun 2012**

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Peruntukan Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Sebenar (RM Juta)	Perubahan (RM Juta)	Perbelanjaan Atas Anggaran (%)
1.	Emolumen	268.70	262.94	5.76	97.8
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	209.46	205.63	3.83	98.2
3.	Aset	9.60	9.47	0.13	98.6
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	377.72	376.34	1.38	99.6
5.	Perbelanjaan Lain	1.80	1.72	0.08	95.6
<b>Jumlah</b>		<b>867.28</b>	<b>856.10</b>	<b>11.18</b>	<b>98.7</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.2.2.** Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM58.24 juta atau 7.3% iaitu daripada RM797.86 juta pada tahun 2011 kepada RM856.10 juta pada tahun 2012. Kedudukan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2012 berbanding 2011 mengikut maksud perbelanjaan adalah seperti di **Jadual 4.15**.

**Jadual 4.15****Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	227.60	262.94	35.34	15.5
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	193.48	205.63	12.15	6.3
3.	Aset	21.55	9.47	-12.08	-56.1
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	351.95	376.34	24.39	6.9
5.	Perbelanjaan Lain	3.28	1.72	-1.56	-47.6
<b>Jumlah</b>		<b>797.86</b>	<b>856.10</b>	<b>58.24</b>	<b>7.3</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.2.3.** Semakan Audit mendapati 5 butiran perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan ketara antara RM2.88 juta hingga RM13.91 juta iaitu antara 11.4% hingga 1,180.6%. Perbelanjaan bagi Perkhidmatan Dan Bekalan di bawah Jabatan Agama Islam mencatat peningkatan tertinggi pada tahun 2012 iaitu sejumlah RM13.91 juta atau 73.4% berbanding RM18.96 juta pada tahun 2011. Lima butiran perbelanjaan mengurus yang mencatatkan peningkatan yang ketara pada tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.16**.

**Jadual 4.16****Peningkatan Perbelanjaan Mengurus Yang Ketara Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	<b>Perkhidmatan Iktisas Dan Perkhidmatan Lain Yang Dibeli Jabatan Agama Islam (JAIPk)</b>	18.96	32.87	13.91	73.4	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bayaran Kawalan Keselamatan, bayaran Pemberi Maklumat Kes-kes dan bayaran peruntukan Guru Sandaran Tidak Terlatih, Guru Tahfiz, Guru Kontrak, Makan Minum Pelajar, Pembersihan Kawasan serta Elaun Warden, Elaun Penolong Kanan dan Elaun Pengetua untuk 4 Maahad Tahfiz Kerajaan Negeri.</li> <li>• Pada tahun 2012, peruntukan perbelanjaan bagi Elaun Imam, Bilal dan Siak, Elaun KAFA dan Elaun Penolong Pendaftar Nikah, Cerai dan Rujuk dipertanggungkan terus di bawah Vot B18 (JAIPk) dan tidak di bawah Vot B21 (PKN) seperti tahun 2011.</li> </ul>
2.	<b>Gaji Dan Upahan Pejabat Kewangan Negeri (PKN)</b>	1.03	13.19	12.16	1,180.6	Pelarasan Gaji mengikut Pekeliling Perkhidmatan Bil. 1 Tahun 2012.
3.	<b>Faedah-faedah Kewangan Yang Lain</b> Pejabat Kewangan Negeri (PKN)	10.37	15.01	4.64	44.7	Pembayaran Imbuhan dan Bayaran Khas Prestasi Tahun 2012 mengikut Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 dan 12 Tahun 2012.
4.	<b>Penyelenggaraan Dan Pembaikan Kecil Yang Dibeli Jabatan Pengairan Dan Saliran (JPS)</b>	28.87	32.17	3.30	11.4	Perbelanjaan bagi tujuan kerja-kerja penyelenggaraan hakisan pantai di bawah Dasar Baru (Pengurusan Struktur Kawalan Hakisan Pantai Di Negeri Perak) sejumlah RM3.3 juta.
5.	<b>Pemberian Dalam Negeri</b> Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM)	18.51	21.39	2.88	15.6	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kenaikan kadar pemberian Bantuan Am kepada penerima bantuan sedia ada dan kes baru yang diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri daripada RM50 -RM115 kepada RM100 - RM250.</li> <li>• Pertambahan pemohon bantuan JKM seramai 502 orang pada tahun 2012.</li> <li>• Peningkatan pemberian Bantuan Bencana pada tahun 2012.</li> </ul>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.2.4.** Semakan Audit turut mendapati 5 butiran perbelanjaan mengurus yang menunjukkan penurunan antara RM2.56 juta hingga RM5.55 juta iaitu antara 8.8% hingga 100%. Perbelanjaan Aset bagi Tanah Dan Pembinaan Tanah di bawah Pejabat Kewangan Negeri mencatatkan penurunan 100% iaitu penurunan yang tertinggi pada tahun 2012 berbanding RM5.55 juta pada tahun 2011. Lima butiran perbelanjaan mengurus yang mencatatkan penurunan ketara pada tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.17**.

**Jadual 4.17**

**Penurunan Perbelanjaan Mengurus Yang Ketara Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Penurunan		Punca Penurunan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	<b>Tanah Dan Pembinaan Tanah</b> Pejabat Kewangan Negeri (PKN)	5.55	0.00	5.55	100.0	Terdapat bayaran penyelesaian pinjaman oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Perak (PKNP) dengan Kerajaan Negeri sejumlah RM5.55 juta secara Kontra Tanah pada tahun 2011. Peruntukan tidak disediakan bagi tahun 2012 kerana tiada keperluan.
2.	<b>Faedah, Dividen Dan Kenaan Bayaran Hutang Negara Yang Lain</b> Pejabat Kewangan Negeri (PKN)	7.59	2.92	4.67	61.5	Pengambilalihan Pinjaman Bekalan Air Negeri Perak oleh Pengurusan Aset Air Berhad.
3.	<b>Kenderaan Dan Jentera</b> Pejabat Kewangan Negeri (PKN)	6.95	2.48	4.47	64.3	Kerajaan Negeri memberi keutamaan kepada projek-projek kesejahteraan rakyat berbanding perolehan aset dan jentera pada tahun 2012. Oleh itu, peruntukan bagi perolehan kenderaan dan jentera dikurangkan sebanyak 52.4% berbanding tahun 2011.
4.	<b>Pemberian Dalam Negeri</b> Jabatan Agama Islam (JAIPk)	7.00	3.77	3.23	46.1	<ul style="list-style-type: none"> <li>Penurunan bilangan pelajar dan peruntukan bagi pembayaran per kapita pelajar tidak dibelanjakan pada tahun 2012.</li> <li>Pembentahan biasiswa hanya dibuat untuk pelajar Maahad Tahfiz Kerajaan Negeri Daerah Manjung sahaja.</li> <li>Pertambahan peruntukan biasiswa untuk pelajar Diploma Tahfiz Institut Tadbiran Islam Perak tidak dibelanjakan bagi tahun 2012.</li> </ul>
5.	<b>Perkhidmatan Iktisas Dan Perkhidmatan Lain Yang Dibeli</b> Pejabat Kewangan Negeri (PKN)	28.99	26.43	2.56	8.8	<ul style="list-style-type: none"> <li>Pindah peruntukan ke Objek Sebagai 15000 (Faedah Kewangan Yang Lain) bagi pembayaran imbuhan tahun 2012.</li> <li>Pada tahun 2012, peruntukan perbelanjaan bagi Elaun</li> </ul>

Bil.	Maksud Perbelanjaan	Tahun		Penurunan		Punca Penurunan
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
						Imam, Bilal dan Siak, Elaun KAFA dan Elaun Penolong Pendaftar Nikah, Cerai dan Rujuk dipertanggungkan terus di bawah Vot B18 (JAIPk).

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.2.5.** Trend perbelanjaan mengurus bagi tahun 2008 hingga 2012 menunjukkan peningkatan perbelanjaan mengurus pada setiap tahun. Perbelanjaan mengurus pada tahun 2012 adalah paling tinggi berbanding 5 tahun kebelakangan. Trend perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.18** dan **Carta 4.4**.

**Jadual 4.18**

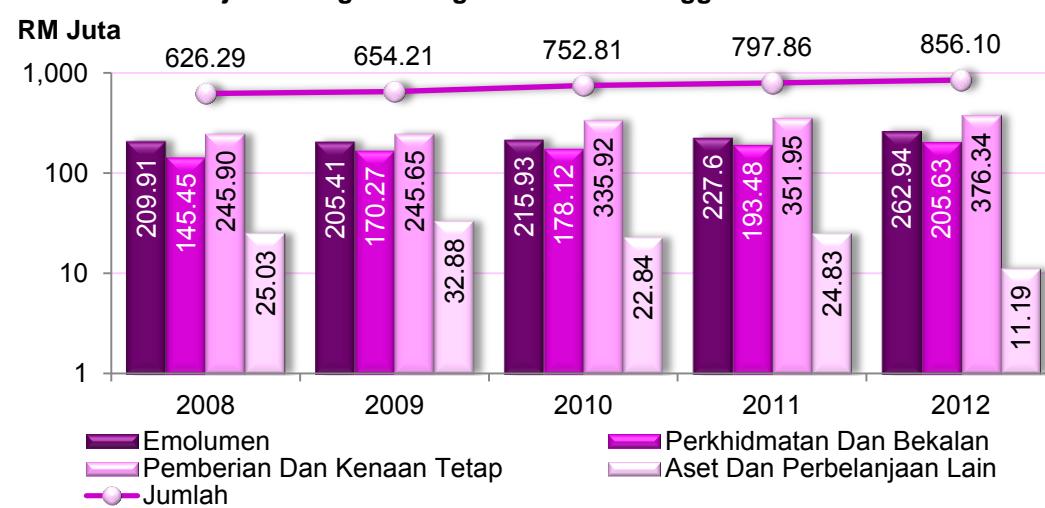
**Trend Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Emolumen	209.91	205.41	215.93	227.60	262.94
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	145.45	170.27	178.12	193.48	205.63
3.	Aset	5.18	19.17	8.95	21.55	9.47
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	245.90	245.65	335.92	351.95	376.34
5.	Perbelanjaan Lain	19.85	13.71	13.89	3.28	1.72
<b>Jumlah</b>		<b>626.29</b>	<b>654.21</b>	<b>752.81</b>	<b>797.86</b>	<b>856.10</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**Carta 4.4**

**Trend Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.3. Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan**

**4.4.3.1.** Analisis terhadap prestasi kewangan Akaun Hasil Disatukan mengambil kira perbandingan antara hasil dengan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tempoh

perakaunan semasa dan tahun sebelumnya untuk mengukur surplus atau defisit Akaun Hasil Disatukan. Pada tahun 2012, Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri telah mencatatkan surplus sejumlah RM11.76 juta manakala sejumlah RM22.43 juta dalam tahun 2011 seperti di **Jadual 4.19**.

**Jadual 4.19**

**Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan Pada Tahun 2011 Dan 2012**

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	549.12	571.55	22.43	4.1
Hasil	820.29	867.86	47.57	5.8
Perbelanjaan Mengurus	797.86	856.10	58.24	7.3
Surplus	22.43	11.76	-10.67	-47.6
<b>Baki Pada 31 Disember</b>	<b>571.55</b>	<b>583.31</b>	<b>11.76</b>	<b>2.1</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.4.3.2.** Trend perbandingan hasil dan perbelanjaan mengurus bagi tahun 2008 hingga 2012 menunjukkan Kerajaan Negeri telah memperbaiki kedudukan defisit pada tahun 2009 dengan merekodkan surplus pada tahun 2010 sehingga 2012 seperti di **Jadual 4.20**.

**Jadual 4.20**

**Trend Hasil Berbanding Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Perkara	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Hasil	639.16	642.61	793.18	820.29	867.86
2.	Perbelanjaan Mengurus	626.29	654.21	752.81	797.86	856.10
	<b>Surplus/(Defisit)</b>	<b>12.87</b>	<b>-11.60</b>	<b>40.37</b>	<b>22.43</b>	<b>11.76</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### **4.4.4. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)**

**4.4.4.1.** Arahan Perbendaharaan 58(a) memperuntukkan bahawa bayaran terhadap bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat Jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut. Semakan Audit terhadap bayaran di bawah AP58(a) mendapati bayaran berjumlah RM2.36 juta telah dibuat pada tahun 2011 menurun kepada RM0.77 juta pada tahun 2012. Sebanyak 18 Jabatan/Pejabat telah membuat bayaran di bawah AP58(a) pada tahun 2012 berbanding 19 Jabatan/Pejabat pada tahun 2011. Pembayaran di bawah AP58(a) bagi Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (Pejabat Menteri Besar) mencatatkan perbelanjaan tertinggi adalah untuk persiapan majlis-majlis rasmi anjuran Kerajaan Negeri. Manakala Pejabat Kewangan Negeri pula mencatatkan perbelanjaan kedua tertinggi adalah bagi bayaran bil-bil perubatan kakitangan Kerajaan Negeri. Pembayaran di bawah AP58(a) bagi tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.21**.

**Jadual 4.21**  
**Perbelanjaan Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)**

<b>Jabatan/Pejabat</b>	<b>Tahun</b>		<b>Perubahan</b>	
	<b>2011</b> <b>(RM Juta)</b>	<b>2012</b> <b>(RM Juta)</b>	<b>(RM Juta)</b>	<b>(%)</b>
Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (Pejabat Menteri Besar)	0.68	0.47	-0.21	- 30.9
Pejabat Kewangan Negeri	1.43	0.20	-1.23	- 86.0
Pejabat Tanah Dan Galian	-	0.04	0.04	100
Pejabat Daerah Kinta, Batu Gajah	0.03	-	-0.03	-100
Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (Dewan Undangan Negeri & Majlis Mesyuarat Kerajaan)	0.01	0.02	0.01	100
Jabatan Agama Islam Perak	0.14	0.01	-0.13	- 92.9
<b>Jumlah Kecil</b>	<b>2.29</b>	<b>0.74</b>	<b>-1.55</b>	<b>-67.7</b>
Jabatan/Pejabat Lain	0.07	0.03	-0.04	-57.1
<b>Jumlah Keseluruhan</b>	<b>2.36</b>	<b>0.77</b>	<b>-1.59</b>	<b>-67.4</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

**4.5.1.** Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut kehendak Seksyen 7(b), Akta Acara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaun semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan atau Akaun Hasil Disatukan. Akaun ini hendaklah disifarkan pada setiap tahun kewangan selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan 5.

**4.5.2.** Pada tahun 2012, Kerajaan Negeri telah menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan sejumlah RM37.23 juta dan pinjaman ini telah diakaunkan ke Akaun Pinjaman Disatukan. Pada akhir tahun 2012, Akaun Pinjaman Disatukan adalah berbaki sifar berbanding tahun 2011 berjumlah RM33.01 juta. Penurunan baki sejumlah RM33.01 juta atau 100% ini disebabkan oleh pinjaman telah disalurkan kepada Agensi Pelaksana untuk membiayai projek bekalan air. Kedudukan Akaun Pinjaman Disatukan pada tahun 2011 dan 2012 adalah seperti di **Jadual 4.22**.

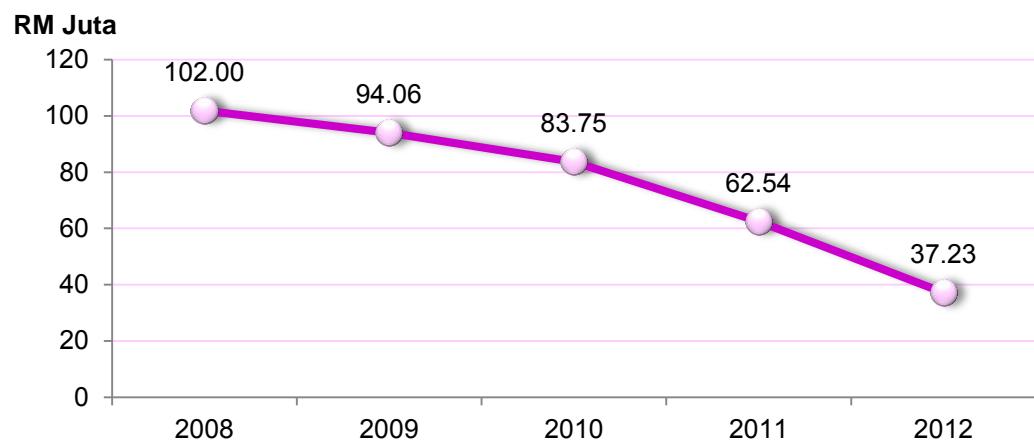
**Jadual 4.22**  
**Akaun Pinjaman Disatukan Bagi Tahun 2011 Dan 2012**

<b>Pinjaman</b>	<b>Tahun</b>		<b>Perubahan</b>	
	<b>2011</b> <b>(RM Juta)</b>	<b>2012</b> <b>(RM Juta)</b>	<b>(RM Juta)</b>	<b>(%)</b>
Baki Pada 1 Januari	63.43	33.01	-30.42	-48.0
Terimaan	62.54	37.23	-25.31	-40.5
Pindahan	92.96	70.24	-22.72	-24.4
<b>Baki Pada 31 Disember</b>	<b>33.01</b>	<b>0.00</b>	<b>-33.01</b>	<b>-100.00</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

**4.5.3.** Trend terimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Carta 4.5**.

**Carta 4.5**  
**Trend Terimaan Pinjaman Daripada Kerajaan Persekutuan Kepada Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak

#### **4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN**

Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan yang diwujudkan di bawah Seksyen 7(c), Akta Acara Kewangan 1957 dan terbahagi kepada 3 kumpulan wang iaitu 10 Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, 41 Kumpulan Wang Amanah Awam dan 102 Deposit. Akaun ini menguruskan semua wang yang diterima tertakluk kepada arahan amanah mengikut terma-terma amanah tersebut. Pada akhir tahun 2012, Akaun Amanah Disatukan berbaki RM224.67 juta berbanding sejumlah RM176.17 juta pada tahun 2011 iaitu peningkatan sejumlah RM48.50 juta atau 27.5%.

##### **4.6.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan**

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10, Akta Acara Kewangan 1957 untuk maksud tertentu. Kumpulan Wang ini adalah kumpulan wang pusingan yang tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri.

###### **4.6.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan**

Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan (Akta 70 Tahun 1966) dan diperakaunkan dalam Akaun Amanah Disatukan. Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada caruman dari Akaun Hasil Disatukan, terimaan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan dan terimaan daripada Akaun Pinjaman. Kumpulan Wang Pembangunan ini hanya boleh dibelanjakan bagi maksud yang ditentukan oleh Akta tersebut. Penerimaan kumpulan wang ini bagi tahun 2012 berjumlah RM314.90 juta adalah terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM273 juta, pemberian berdasarkan tahap pembangunan ekonomi berjumlah RM21.08 juta dan pelbagai terimaan berjumlah

RM20.83 juta. Manakala perbelanjaan pembangunan bagi tahun 2012 adalah berjumlah RM308.16 juta berbanding RM264.63 juta pada tahun 2011 iaitu meningkat sejumlah RM43.53 juta atau 16.4%. Baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2011 adalah defisit RM162.61 juta dan meningkat menjadi defisit RM155.87 juta pada akhir tahun 2012. Perbandingan baki bagi tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti **Jadual 4.23**.

**Jadual 4.23**

**Baki Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2012 Berbanding 2011**

Pinjaman	Tahun		Perubahan	
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-165.90	-162.61	3.29	-2.0
Penerimaan	267.92	314.90	46.98	17.5
Perbelanjaan	264.63	308.16	43.53	16.4
Surplus	3.29	6.74	3.45	104.9
<b>Baki Pada 31 Disember</b>	<b>-162.61</b>	<b>-155.87</b>	<b>6.74</b>	<b>-4.1</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.6.1.2. Akaun Kena Bayar

Akaun Kena Bayar (AKB) diwujudkan untuk menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri kepada pembekal barang/perkhidmatan yang diperolehi sehingga 31 Disember sesuatu tahun dan bayarannya dibuat pada bulan Januari tahun berikutnya. Pada tahun 2012, sebanyak 26 Jabatan telah terlibat dengan pembayaran AKB. Jumlah pembayaran di bawah AKB telah meningkat sejumlah RM1.71 juta atau 6.6% menjadi RM27.63 juta berbanding RM25.92 juta pada tahun 2011. Bagaimanapun, terdapat 10 Jabatan yang mencatatkan penurunan perbelanjaan AKB pada tahun 2012. Jumlah AKB tahun 2012 mewakili 2.4% daripada perbelanjaan mengurus dan pembangunan yang berjumlah RM1,163.67 juta. Lima Jabatan yang mencatatkan peningkatan ketara perbelanjaan AKB pada tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.24** dan trend pembayaran di bawah AKB bagi tempoh 5 tahun adalah seperti di **Carta 4.6**.

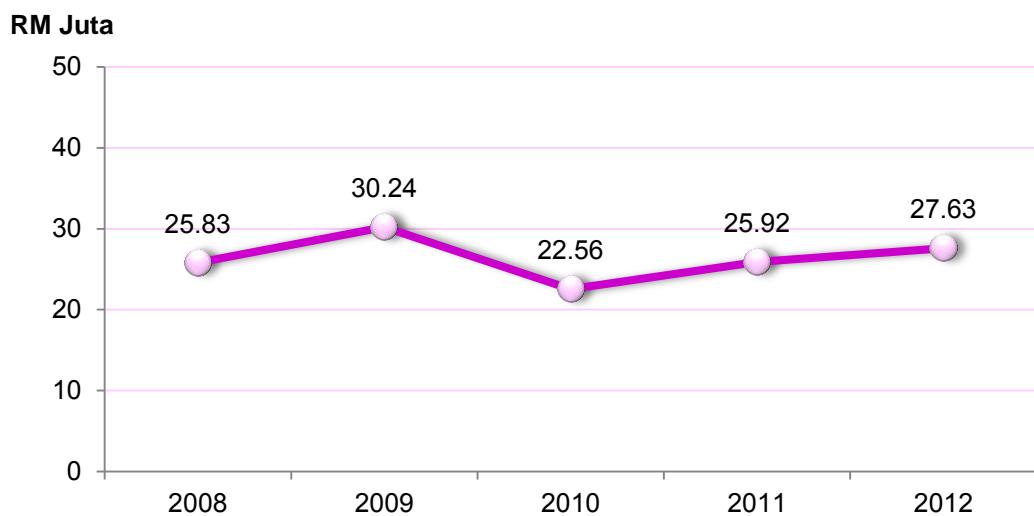
**Jadual 4.24**

**Perbelanjaan Akaun Kena Bayar Mengikut Jabatan Pada Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Jabatan	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Jabatan Perhutanan	0.30	1.96	1.66	553.3
2.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.22	0.83	0.61	277.3
3.	Pejabat Tanah dan Galian	0.02	0.58	0.56	2,800.0
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Larut, Matang dan Selama	0.68	1.14	0.46	67.6
5.	Jabatan Pertanian	0.47	0.90	0.43	91.5
<b>Jumlah</b>		<b>1.69</b>	<b>5.41</b>	<b>3.72</b>	<b>220.1</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**Carta 4.6**  
**Trend Pembayaran di bawah AKB Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.6.1.3. Kumpulan Wang Luar Jangka

Perkara 103 Perlembagaan Persekutuan membenarkan untuk mewujudkan Kumpulan Wang Luar Jangka bagi maksud memenuhi keperluan perbelanjaan yang segera dan luar jangka. Pada akhir tahun 2012, baki Kumpulan Wang ini berjumlah RM11 juta bersamaan dengan baki akhir tahun 2011. Peruntukan Kumpulan Wang ini tidak digunakan kerana tiada perbelanjaan luar jangka diperlukan pada tahun 2012.

#### 4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Acara Kewangan 1957 iaitu terdiri daripada Kumpulan Wang Khas yang dipegang oleh Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut arahan amanah yang diluluskan oleh Perbendaharaan Negeri.

**4.6.2.1.** Sebanyak 41 Akaun Amanah diwujudkan iaitu terdiri daripada 29 Akaun Amanah yang masih aktif dan 7 Akaun Amanah tidak bergerak.

**4.6.2.2.** Lima Akaun Amanah diwujudkan pada tahun 2012 iaitu Akaun Amanah Kerja-kerja Pengorekan Jalan Oleh Tenaga Nasional Berhad, Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat, Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat Vale, Akaun Amanah Pampasan Kepada Pemilik Tanah Untuk Pembinaan Jalan Alternatif ke Teluk Rubiah dan Akaun Amanah Pembangunan Pusat Transformasi Bandar (UTC). Senarai 5 Akaun Amanah tersebut adalah seperti di **Jadual 4.25**.

**Jadual 4.25**  
**Akaun Amanah Pada Tahun 2012**

Bil.	Akaun Amanah	Peruntukan 2012 (RM Juta)	Objektif Penubuhan
1.	Kerja-kerja Pengorekan Jalan Oleh Tenaga Nasional Berhad	-	Membolehkan Jabatan Kerja Raya menggunakan peruntukan ini untuk melantik pihak ketiga melaksanakan kerja-kerja pembinaan yang tidak mematuhi piawaian JKR oleh kontraktor Tenaga Nasional Berhad.
2.	Tanggungjawab Sosial Korporat	0.86	Melaksanakan program atau projek yang berkaitan dengan tanggungjawab sosial korporat.
3.	Tanggungjawab Sosial Korporat Vale	3.00	Melaksanakan program atau projek Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) untuk manfaat masyarakat setempat di Daerah Manjung khususnya masyarakat berdekatan projek industri Vale.
4.	Pampasan Kepada Pemilik Tanah Untuk Pembinaan Jalan Alternatif ke Teluk Rubiah	-	Memperakaunkan segala pembayaran pampasan kepada pemilik tanah yang terlibat dengan pengambilan tanah untuk pembangunan jalan alternatif ke Teluk Rubiah bagi kegunaan Syarikat Vale Malaysia Minerals (VMM) Sdn. Bhd..
5.	Pembangunan Pusat Transformasi Bandar (UTC)	35.23	Membiasai perbelanjaan pembangunan, peralatan dan perbelanjaan lain yang berkaitan.
<b>Jumlah</b>		<b>39.09</b>	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.6.2.3.** Pada tahun 2012, baki Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sejumlah RM74.25 juta atau 69.5% menjadi RM181.14 juta berbanding RM106.89 juta pada tahun 2011. Antara Akaun Amanah yang masih aktif yang mengalami peningkatan atau penurunan ketara adalah seperti di **Jadual 4.26**.

**Jadual 4.26**  
**Peningkatan/Penurunan Ketara Baki Akhir Tahun 2012 Akaun Amanah Yang Masih Aktif**

Bil.	Kod Amanah	Akaun Amanah	Peningkatan (RM Juta)	Bil.	Kod Amanah	Akaun Amanah	Penurunan (RM Juta)
1.	65079	Pembangunan Transformasi Bandar (UTC)	35.23	1.	65071	Projek Landasan Berkembar Elektrik Negeri Perak	-2.57
2.	60002	Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya	33.80	2.	65051	Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan	-1.15
3.	65069	Sumbangan Saliran Negeri	4.99	3.	65052	Peruntukan Khas Kerajaan Negeri	-1.11
4.	65077	Tanggungjawab Sosial Korporat Vale	3.00	4.	65066	Pembangunan Usahawan & Sumber Manusia	-0.78
5.	60021	Kumpulan Wang Biasiswa Bukan Melayu	1.39	5.	60024	Taman Negeri	-0.36
6.	60020	Kumpulan Wang Biasiswa Tinggi Melayu	0.68	6.	60001	Kumpulan Wang Simpanan Diraja	-0.22

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### **4.6.2.4. Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak**

Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak diwujudkan mengikut Seksyen 9, Akta Acara Kewangan 1957 bagi pembiayaan penyelenggaraan jalan raya yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya dan Pihak Berkuasa Tempatan. Pada tahun 2012, Kerajaan Persekutuan telah meluluskan pemberian penyelenggaraan jalan raya sejumlah RM219.46 juta melibatkan penyelenggaraan jalan sepanjang 15,870.75 km. Jumlah penerimaan penyelenggaraan jalan raya telah meningkat sejumlah RM30.91 juta atau 16.4% berbanding sejumlah RM188.55 juta pada tahun 2011. Daripada RM219.46 juta yang diterima sejumlah RM185.66 juta telah dibelanjakan. Baki pada akhir tahun 2012 berjumlah RM77.55 juta. Jumlah penerimaan dan perbelanjaan bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti **Jadual 4.27**.

**Jadual 4.27**

**Jumlah Penerimaan, Perbelanjaan Dan Baki Akaun Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

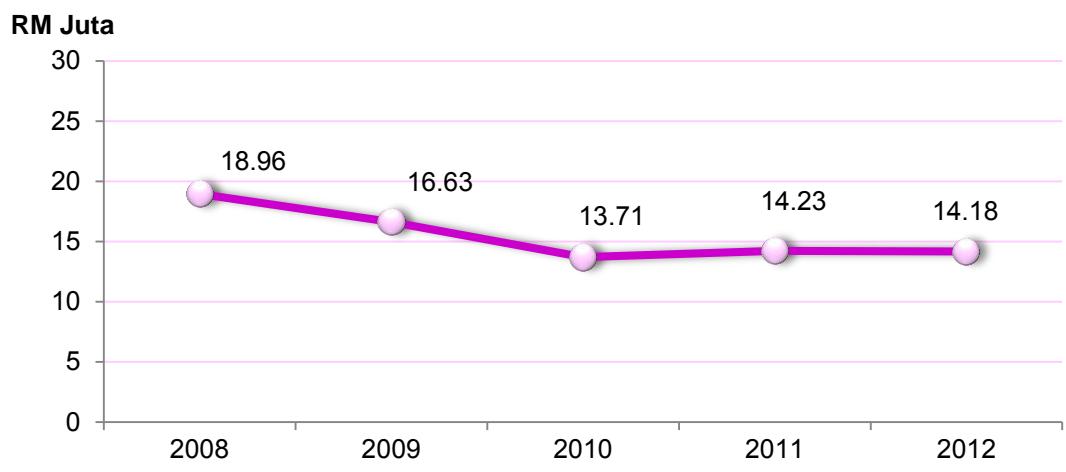
Tahun	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Terimaan Daripada Kerajaan Persekutuan (RM Juta)	Perbelanjaan Semasa (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember (RM Juta)	Penggunaan (%)
2008	55.88	156.50	105.60	106.78	67.5
2009	106.78	154.89	225.14	36.53	145.4
2010	36.53	185.02	192.15	29.40	103.9
2011	29.40	188.55	174.20	43.75	92.4
2012	43.75	219.46	185.66	77.55	84.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### **4.6.2.5. Kumpulan Wang Pembangunan Hutan**

Kumpulan Wang Pembangunan Hutan diwujudkan mengikut Seksyen 56, Akta Perhutanan Negara 1984 (Akta 313) dan Seksyen 9(3), Akta Acara Kewangan 1957. Ia bertujuan untuk melaksanakan pelbagai projek seperti menyedia, melaksana dan mengkaji semula Rancangan Pengurusan Hutan Negeri. Pada tahun 2012, baki Kumpulan Wang ini menurun sejumlah RM0.05 juta atau 0.4% menjadi RM14.18 juta berbanding RM14.23 juta pada tahun 2011. Trend baki Kumpulan Wang Pembangunan Hutan bagi tempoh 5 tahun adalah seperti **Carta 4.7**.

**Carta 4.7**  
**Trend Baki Kumpulan Wang Pembangunan Hutan**  
**Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### **4.6.2.6. Akaun Amanah Latihan Dan Kursus Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Perak**

Akaun Amanah Latihan Dan Kursus Anggota Pihak Berkuasa Tempatan Negeri diwujudkan bertujuan untuk menerima sumbangan daripada Pihak Berkuasa Tempatan Perak Darul Ridzuan dan sumber kewangan lain untuk melaksanakan Kursus Induksi Umum dan Khusus serta Kursus Dalam Perkhidmatan bagi anggota Pihak Berkuasa Tempatan Perak Darul Ridzuan. Baki pada awal tahun 2012 adalah berjumlah RM0.14 juta dan terima sejumlah RM0.30 juta. Bagaimanapun sejumlah RM0.37 juta telah dibelanjakan. Baki akhir tahun Akaun Amanah ini berjumlah RM0.07 juta.

#### **4.6.2.7. Akaun Amanah Projek Perumahan**

Akaun Amanah Projek Perumahan diwujudkan bertujuan untuk memperakaunkan kemasukan potongan wang tahanan, wang lebih di dalam kontrak dan denda bagi projek Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) serta Program Perumahan Rakyat (PPR) Negeri Perak. Pembayaran menggunakan Akaun Amanah ini adalah bagi membayai kerja-kerja pembaikan dan kerja-kerja tambahan yang perlu dilaksanakan selepas Projek Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) Negeri Perak diserahkan sepenuhnya kepada Kerajaan Negeri. Baki pada awal tahun 2012 berjumlah RM0.06 juta. Daripada sejumlah RM0.82 juta yang diterima adalah didapati sejumlah RM0.64 juta telah dibelanjakan. Baki akhir tahun Akaun Amanah ini berjumlah RM0.24 juta.

#### **4.6.3. Akaun Deposit**

Deposit adalah wang yang diterima oleh Jabatan bagi sesuatu maksud mengikut undang-undang tertentu atau perjanjian yang dipegang untuk satu jangka masa tertentu. Wang deposit akan dikembalikan setelah maksudnya tercapai atau dijadikan hasil apabila

pendeposit tidak dapat dikenal pasti dan tidak dituntut. Pada akhir tahun 2012, Kerajaan Negeri mempunyai 102 akaun deposit berjumlah RM76.83 juta yang diselenggarakan oleh 20 Jabatan. Semakan Audit mendapati sebanyak 22 daripada Akaun Deposit tersebut adalah tidak aktif antara tahun 1979 sehingga 2012. Tindakan pewartaan mengikut Arahan Perbendaharaan 162 perlu dibuat sekiranya deposit tersebut tidak diperlukan lagi. Kedudukan baki deposit pada tahun 2012 adalah berjumlah RM76.83 juta berbanding pada tahun 2011 berjumlah RM66.56 juta iaitu meningkat sejumlah RM10.27 juta atau 15.4%. Baki Deposit bagi tahun 2012 berbanding tahun 2011 adalah seperti di **Jadual 4.28**.

**Jadual 4.28**

**Baki Deposit Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Jenis Deposit	2011	2012	Perubahan	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Deposit Am	63.99	74.36	10.37	16.2
2.	Deposit Perumahan Awam Kos Rendah	2.57	2.47	-0.10	-3.7
<b>Jumlah</b>		<b>66.56</b>	<b>76.83</b>	<b>10.27</b>	<b>15.4</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### **4.7. PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI**

**4.7.1.** Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai disediakan selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan yang berkuat kuasa mulai tahun kewangan 2005. Penyata ini disediakan untuk menunjukkan aliran masuk dan aliran keluar tunai dan kesetaraan tunai. Aliran masuk terimaan terdiri daripada terimaan hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain. Manakala aliran keluar terdiri daripada perbelanjaan mengurus dan pembangunan, perbelanjaan modal, pengeluaran pinjaman dan bayaran amanah lain. Sumber dana Kerajaan Negeri pada tahun 2012 berjumlah RM988.76 juta terdiri daripada penerimaan hasil, pinjaman, modal dan penerimaan lain. Pada tahun 2012, Kerajaan Negeri mencatatkan lebihan wang tunai berjumlah RM23.33 juta berbanding lebihan RM22.03 juta pada tahun 2011. Lebihan wang tunai pada tahun 2012 menyebabkan baki wang tunai pada akhir tahun 2012 meningkat sejumlah RM1.30 juta. Kedudukan aliran penerimaan dan pembayaran wang tunai bagi tahun 2011 berbanding 2012 adalah seperti di **Jadual 4.29**.

**Jadual 4.29**

**Aliran Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai Bagi Tahun 2012 Berbanding 2011**

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Wang Tunai Pada 1 Januari	22.63	22.03	-0.60	-2.7
Jumlah Penerimaan	948.85	988.76	39.91	4.2
Jumlah Pembayaran	949.45	987.46	38.01	3.0
Tambahan/Kurangan	-0.60	1.30	1.90	3.2
<b>Baki Wang Tunai Pada 31 Disember</b>	<b>22.03</b>	<b>23.33</b>	<b>1.30</b>	<b>5.9</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.7.2.** Pada tahun 2012, aliran masuk tunai Kerajaan Negeri telah meningkat sejumlah RM39.91 juta atau 4.2% menjadi RM988.76 juta berbanding RM948.85 juta pada tahun 2011. Peningkatan penerimaan wang tunai antaranya disumbangkan oleh peningkatan

kutipan hasil royalti perlombongan di pejabat tanah serta tambahan penerimaan royalti air daripada Lembaga Air Perak.

**4.7.3.** Aliran keluar tunai pada tahun 2012 juga telah meningkat sejumlah RM38.01 juta atau 3.0% menjadi RM987.46 juta berbanding RM949.45 juta pada tahun 2011. Antara penyumbang kepada peningkatan pembayaran adalah disebabkan oleh peningkatan perbelanjaan program-program yang dijalankan oleh Pejabat Kewangan Negeri dan peningkatan perbelanjaan untuk projek-projek yang dikendalikan oleh Unit Perancang Ekonomi Negeri.

**4.7.4.** Penerimaan dan pembayaran wang tunai Kerajaan Negeri pada tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.30**.

**Jadual 4.30**

**Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
<b>1.</b>	<b>Penerimaan:</b>	<b>948.85</b>	<b>988.76</b>	<b>39.91</b>	<b>4.2</b>
	Hasil	820.29	867.86	47.57	5.8
	Pinjaman	62.54	37.23	-25.31	-40.5
	Modal	42.91	41.91	-1.00	-2.3
	Amanah	23.11	41.76	18.65	80.7
<b>2.</b>	<b>Pembayaran:</b>	<b>949.45</b>	<b>987.46</b>	<b>38.01</b>	<b>4.0</b>
	Perbelanjaan Mengurus	565.45	580.33	14.88	2.6
	Perbelanjaan Pembangunan	264.63	308.16	43.53	16.4
	Pengeluaran Pinjaman	100.37	73.02	-27.35	27.2
	Perbelanjaan Modal	19.00	25.95	6.95	36.6
<b>Tambahan/(Kurangan) Wang Tunai</b>		<b>-0.60</b>	<b>1.30</b>	<b>1.90</b>	<b>-316.7</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.7.5.** Trend penerimaan dan pembayaran wang tunai Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.31**.

**Jadual 4.31**

**Trend Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai Kerajaan Negeri Pada Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Butiran	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
<b>1.</b>	<b>Terimaan</b>	<b>909.88</b>	<b>905.33</b>	<b>990.34</b>	<b>948.85</b>	<b>988.76</b>
	Hasil	639.16	642.61	793.18	820.29	867.86
	Pinjaman	102.00	94.06	83.75	62.54	37.23
	Modal	48.60	45.66	32.08	42.91	41.91
	Amanah	120.12	123.00	81.33	23.11	41.76
<b>2.</b>	<b>Bayaran</b>	<b>932.79</b>	<b>903.79</b>	<b>1,021.46</b>	<b>949.45</b>	<b>987.46</b>
	Perbelanjaan Mengurus	626.29	654.21	752.81	565.45	580.33
	Perbelanjaan Pembangunan	172.38	161.43	172.49	264.63	308.16
	Pengeluaran Pinjaman	134.12	88.15	96.16	100.37	73.02
	Perbelanjaan Modal	-	-	-	19.00	25.95
<b>Tambahan/Kurangan Wang Tunai</b>		<b>-22.91</b>	<b>1.54</b>	<b>-31.12</b>	<b>-0.60</b>	<b>1.30</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

## 4.8. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

**4.8.1.** Bagi tahun 2012, sumber dana Kerajaan Negeri berjumlah RM867.86 juta terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Penggunaan dana bagi membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan adalah berjumlah RM891.27 juta. Pada tahun 2012 Kerajaan Negeri mengalami kurangan dana berjumlah RM23.41 juta bagi membiayai perbelanjaannya. Kurangan tersebut dibiayai melalui pinjaman, terimaan balik pinjaman dan pelbagai terimaan serta perubahan tunai, pelaburan dan amanah. Butiran penyata prestasi kewangan adalah seperti di **Jadual 4.32**.

**Jadual 4.32**

**Penyata Prestasi Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2011 Dan 2012**

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
<b>Hasil:</b>				
Hasil Cukai	299.89	384.24	84.35	28.1
Hasil Bukan Cukai	347.76	341.11	-6.65	-1.9
Teriman Bukan Hasil	172.64	142.51	-30.13	-17.5
<b>Jumlah Hasil</b>	<b>820.29</b>	<b>867.86</b>	<b>47.57</b>	<b>5.8</b>
<b>Perbelanjaan:</b>				
Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindahan)	572.86	583.11	10.25	1.8
Perbelanjaan Pembangunan	264.63	308.16	43.53	16.4
<b>Jumlah Perbelanjaan</b>	<b>837.49</b>	<b>891.27</b>	<b>53.78</b>	<b>6.4</b>
<b>Lebihan/(Kurangan)</b>	<b>-17.20</b>	<b>-23.41</b>	<b>-6.21</b>	<b>36.1</b>
<b>Kurangan Dibiayai Oleh:</b>				
Pinjaman	-30.42	-33.01	-2.59	-8.5
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	42.92	41.90	-1.02	-2.4
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	4.70	14.52	9.82	208.9
<b>Jumlah Pembiayaan</b>	<b>17.20</b>	<b>23.41</b>	<b>6.21</b>	<b>36.1</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

## 4.9. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan baki aset dan tanggungan Kerajaan yang boleh dilupuskan atau boleh dilunaskan pada masa akan datang yang tidak dinyatakan dalam Lembaran Imbang. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Liabiliti. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan pinjaman boleh dituntut manakala Penyata Akaun Memorandum Liabiliti menunjukkan hutang awam Kerajaan Negeri.

### 4.9.1. Pinjaman Boleh Dituntut

**4.9.1.1.** Pinjaman Boleh Dituntut adalah merupakan pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi dan Pihak Berkuasa Tempatan dengan menggunakan sumber Kerajaan Negeri atau pinjaman yang diperoleh daripada Kerajaan Persekutuan.

**4.9.1.2.** Analisis Audit mendapati baki pinjaman boleh dituntut pada akhir tahun 2012 menurun sejumrah RM622.93 juta atau 64.6% iaitu daripada RM964.95 juta pada tahun

2011 menjadi RM342.02 juta pada tahun 2012. Penurunan ketara ini disebabkan oleh pihak Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB) telah mengambil alih pembayaran pinjaman yang sebelum ini dibayar oleh Lembaga Air Perak kepada Kerajaan Negeri Perak. Pembayaran balik pinjaman ini melibatkan 40 Projek Bekalan Air sejumlah RM706.40 juta. Manakala baki pinjaman sejumlah RM248.52 juta masih belum diambil alih oleh PAAB merupakan projek bekalan air yang masih belum siap sepenuhnya. Penurunan baki pinjaman juga berikutan dengan penyelesaian pinjaman yang dibuat oleh Majlis Perbandaran Manjung sejumlah RM0.47 juta pada 22 Disember 2012.

**4.9.1.3.** Analisis perbandingan baki pinjaman boleh dituntut bagi tahun 2008 hingga tahun 2011 menunjukkan peningkatan baki pada setiap tahun. Bagaimanapun, pada tahun 2012 ia telah menurun menjadi RM342.02 juta. Trend baki Pinjaman Boleh Dituntut bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.33** dan baki pada tahun 2012 adalah yang terendah dalam tempoh 5 tahun.

**Jadual 4.33**

Trend Baki Pinjaman Boleh Dituntut Oleh Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2008 Hingga 2012

Bil.	Agensi	Baki Pinjaman Boleh Dituntut				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
<b>Pihak Berkuasa Tempatan</b>						
1.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	1.43	4.72	5.79	5.19	4.31
2.	Majlis Daerah Batu Gajah	3.90	3.53	3.14	2.75	2.33
3.	Majlis Daerah Tanjung Malim	3.04	3.53	3.18	2.82	2.14
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	-	3.06	3.06	2.46	2.83
5.	Majlis Daerah Perak Tengah	2.51	2.88	2.77	2.58	6.14
6.	Majlis Daerah Kampar	3.14	2.56	1.96	1.96	0.68
7.	Majlis Perbandaran Manjung	3.58	2.27	0.92	0.47	-
8.	Majlis Bandaraya Ipoh	11.54	11.44	11.34	11.24	11.14
9.	Majlis Perbandaran Taiping	-	-	-	0.93	2.00
10.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	-	-	-	-	0.87
<b>Jumlah Baki Pinjaman Pihak Berkuasa Tempatan</b>		<b>29.14</b>	<b>33.99</b>	<b>32.16</b>	<b>30.40</b>	<b>32.44</b>
<b>Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak (MAIPk)</b>						
1.	Yayasan Perak	7.75	27.00	27.00	21.12	20.73
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	15.35	15.35	15.35	6.90	5.60
3.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	2.65	0.22	-	-	-
4.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Islam Negeri Perak	-	6.28	10.00	13.73	13.73
5.	Menteri Besar Incorporated	-	-	-	-	0.50
6.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	-	-	-	-	1.00
7.	Lembaga Air Perak	706.06	771.97	824.82	890.40	248.52
8.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	-	-	2.70	2.40	4.50
9.	Kolej Islam Darul Ridzuan	-	-	-	-	15.00
<b>Jumlah Baki Pinjaman Badan Berkanun Negeri Dan MAIPk</b>		<b>731.81</b>	<b>820.82</b>	<b>879.87</b>	<b>934.55</b>	<b>309.58</b>
<b>Jumlah Keseluruhan Baki Pinjaman Boleh Dituntut Oleh Kerajaan Negeri</b>		<b>760.95</b>	<b>854.81</b>	<b>912.03</b>	<b>964.95</b>	<b>342.02</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.9.1.4.** Pada tahun 2012, Pihak Berkuasa Tempatan, Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak (MAIPk) sepatutnya membayar ansuran pinjaman Kerajaan Negeri berjumlah RM21.08 juta yang terdiri daripada bayaran anuiti tahun semasa sejumlah RM14.70 juta dan tunggakan tahun 2011 berjumlah RM6.38 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut pada tahun 2012 mencatatkan peningkatan sejumlah RM1.19 juta atau 18.7% menjadi sejumlah RM7.57 juta. Ini disebabkan Yayasan Perak lewat membayar balik pinjaman berjumlah RM1.0 juta dan Perbadanan Kemajuan Negeri Perak hanya menjelaskan sejumlah RM1.60 juta. Pada tahun 2012, bayaran balik pinjaman yang telah dijelaskan adalah sejumlah RM15.47 juta iaitu termasuk bayaran terdahulu anuiti daripada MAIPk sejumlah RM0.37 juta dan juga bayaran faedah dipokokkan sejumlah RM1.59 juta daripada Perbadanan Kemajuan Ekonomi Islam Negeri Perak. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman Pihak Berkuasa Tempatan, Badan Berkanun Negeri dan MAIPk kepada Kerajaan Negeri pada tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.34**.

**Jadual 4.34**  
**Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Pada Tahun 2012**

Bil.	Agensi	Tunggakan Pada 1.1.2012 (RM Juta)	Anuiti 2012 (RM Juta)	Jumlah Patut Dijelaskan Tahun 2012 (RM Juta)	Jumlah Telah Dijelaskan Tahun 2012 (RM Juta)	Tunggakan Akhir Tahun 2012 (RM Juta)
<b>Pihak Berkuasa Tempatan</b>						
1.	Majlis Daerah Perak Tengah	-	0.21	0.21	0.21	-
2.	Majlis Daerah Kampar	0.71	0.70	1.41	1.41	-
3.	Majlis Daerah Batu Gajah	-	0.52	0.52	0.52	-
4.	Majlis Daerah Tanjung Malim	0.39	0.49	0.88	0.88	-
5.	Majlis Perbandaran Manjung	-	0.49	0.49	0.49	-
6.	Majlis Bandaraya Ipoh	-	0.10	0.10	0.10	-
7.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	-	1.10	1.10	1.10	-
8.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	-	0.63	0.63	0.63	-
<b>Jumlah Tunggakan Pihak Berkuasa Tempatan</b>		<b>1.10</b>	<b>4.24</b>	<b>5.34</b>	<b>5.34</b>	<b>0.00</b>
<b>Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak (MAIPk)</b>						
1.	Yayasan Perak	-	1.47	1.47	0.47	1.00
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	5.28	2.89	8.17	1.60	6.57
3.	Lembaga Air Perak	-	5.73	5.73	5.73	-
4.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	-	0.37	0.37	0.74	-
5.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Islam Negeri Perak	-	-	-	1.59	-
<b>Jumlah Tunggakan Badan Berkanun Dan MAIPk</b>		<b>5.28</b>	<b>10.46</b>	<b>15.74</b>	<b>10.13</b>	<b>7.57</b>
<b>Jumlah Keseluruhan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman</b>		<b>6.38</b>	<b>14.70</b>	<b>21.08</b>	<b>15.47</b>	<b>7.57</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.9.1.5.** Analisis perbandingan tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut menunjukkan peningkatan pada tahun 2008 dan 2009 seterusnya menurun pada tahun 2010 dan 2011. Bagaimanapun, tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut telah meningkat semula pada tahun 2012. Jumlah ini terdiri daripada tunggakan bayaran balik

pokok sejumlah RM6.60 juta dan tunggakan faedah sejumlah RM0.97 juta. Trend tunggakan bayaran balik pinjaman Pihak Berkuasa Tempatan, Badan Berkanun Negeri dan MAIPk kepada Kerajaan Negeri bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.35**.

**Jadual 4.35**

**Trend Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Pinjaman	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
<b>Pihak Berkuasa Tempatan</b>						
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	-	0.39	0.39	0.39	-
2.	Majlis Daerah Kampar	-	-	-	0.71	-
<b>Badan Berkanun Negeri</b>						
1.	Yayasan Perak	6.67	6.04	-	-	1.00
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	6.42	9.31	12.20	5.28	6.57
<b>Jumlah</b>		<b>13.09</b>	<b>15.74</b>	<b>12.59</b>	<b>6.38</b>	<b>7.57</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.9.2. Hutang Awam

Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Pada tahun 2012, baki hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan telah berkurangan sejumlah RM668.34 juta atau 66.3% menjadi RM339.23 juta berbanding RM1,007.57 juta pada tahun 2011. Pengurangan ini disebabkan oleh pengambilalihan pinjaman bekalan air Negeri Perak oleh Pengurusan Aset Alih Berhad sejumlah RM702.39 juta. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada tahun 2012 berbanding 2011 adalah seperti di **Jadual 4.36**.

**Jadual 4.36**

**Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Butiran Pinjaman	Baki Pinjaman		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Perumahan Awam dan Projek Skim Pertapakan Kemudahan	48.25	48.25	-	-
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	3.73	2.55	- 1.18	- 31.6
3.	Rancangan Pembinaan Kedai dan Lain-lain	22.94	20.94	- 2.0	- 8.7
4.	Projek Bekalan Air	932.65	267.49	- 665.16	- 71.3
<b>Jumlah</b>		<b>1,007.57</b>	<b>339.23</b>	<b>- 668.34</b>	<b>- 66.3</b>

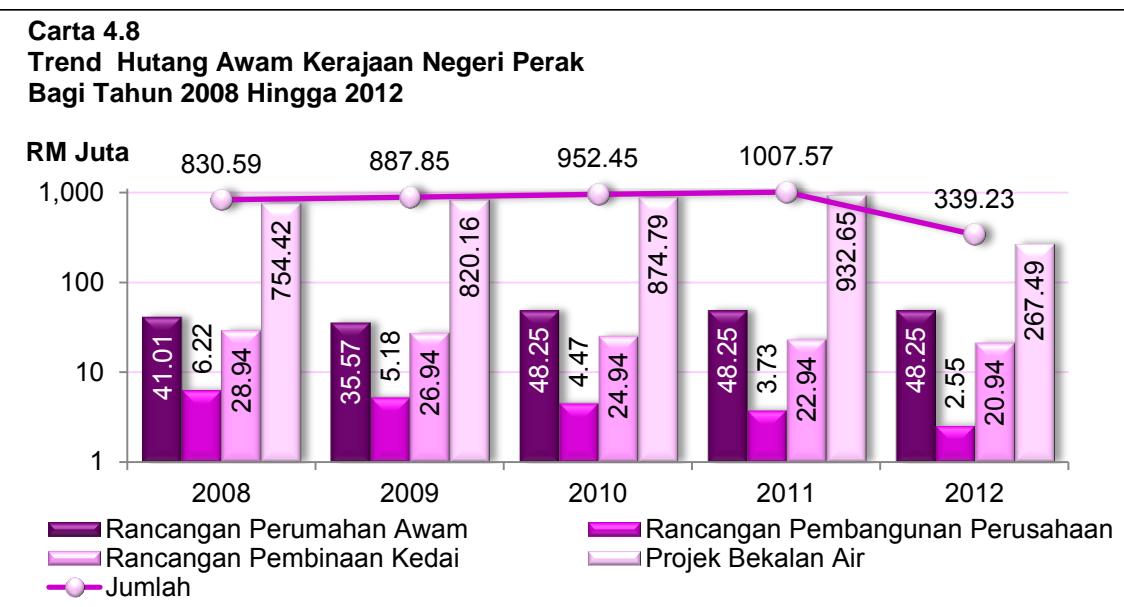
Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.9.2.1.** Analisis perbandingan baki hutang awam bagi tahun 2008 hingga tahun 2011 telah menunjukkan peningkatan pada setiap tahun. Ini disebabkan Kerajaan Negeri menerima pinjaman baru bagi Projek Bekalan Air. Bagaimanapun, pada tahun 2012 ia telah turun menjadi RM339.23 juta berikutan pengambilalihan hutang awam oleh Pengurusan Aset Air Berhad. Trend baki hutang awam bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.37** dan **Carta 4.8**.

**Jadual 4.37**  
**Trend Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Perkara	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Rancangan Perumahan Awam dan Projek Skim Pertapakan Kemudahan	41.01	35.57	48.25	48.25	48.25
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	6.22	5.18	4.47	3.73	2.55
3.	Rancangan Pembinaan Kedai Dan Lain-lain	28.94	26.94	24.94	22.94	20.94
4.	Projek Bekalan Air	754.42	820.16	874.79	932.65	267.49
<b>Jumlah</b>		<b>830.59</b>	<b>887.85</b>	<b>952.45</b>	<b>1,007.57</b>	<b>339.23</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.9.2.2.** Kerajaan Negeri tidak mempunyai sebarang tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan bagi tahun 2008 hingga 2012. Kerajaan Negeri berupaya untuk menjelaskan hutang awam termasuk faedah sejumlah RM2.92 juta pada tahun 2012 mengikut jadual yang ditetapkan. Bagaimanapun, Kerajaan Negeri menangguhkan pembayaran balik pinjaman bagi beberapa projek yang melibatkan Projek Bekalan Air berikutan proses memindahkan aset perbekalan air kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB) di bawah penstrukturran semula Industri Air Negeri Perak.

**4.9.2.3.** Analisis terhadap Penyata Hutang Awam berakhir 31 Disember 2012 menunjukkan sejumlah RM37.23 juta yang diterima bagi Projek Bekalan Air merupakan terimaan bagi 6 projek tahun 2011 dan 8 projek baru tahun 2012. Bagaimanapun, pinjaman bagi 6 projek baru masih belum diterima walaupun perjanjian telah ditandatangani pada tahun 2012. Butiran lanjut adalah seperti di **Jadual 4.38**.

**Jadual 4.38****Senarai Projek Bekalan Air Pada Tahun 2012**

Bil.	Butiran Projek	Tarikh Tandatangan	Terimaan Pinjaman (RM Juta)	Punca
1.	Membayai Projek Bina/Pasang - Loji Kolam dan Paip Utama Daerah Larut Matang dan Selama	14 Mac 2012	3.37	-
2.	Membayai Rancangan Bekalan Air Sungai Siput/Manong Daerah Kuala Kangsar Fasa II	25 Julai 2012	Belum Terima	Pengeluaran tambahan ini masih belum diperlukan.
3.	Membayai Projek Bina/Pasang - Loji/Kolam dan Paip Utama Daerah Manjung Fasa III	25 Julai 2012	18.15	-
4.	Membayai Projek Memperluaskan Sistem Agihan Bekalan Air Greater Ipoh Fasa IV	25 Julai 2012	Belum Terima	Permohonan pengeluaran hanya dibuat pada 2 November 2012 dan peruntukan diterima daripada Kerajaan Persekutuan pada 2 Januari 2013.
5.	Membayai Program Mengurangkan Kadar Air Tak Terhasil (Wilayah Tengah 1)	25 Julai 2012	Belum Terima	Permohonan pengeluaran hanya dibuat pada 8 November 2012 dan peruntukan diterima daripada Kerajaan Persekutuan pada 11 November 2013.
6.	Membayai Program Mengurangkan Kadar Air Tak Terhasil (Wilayah Tengah 2)	25 Julai 2012	Belum Terima	Pengeluaran daripada pinjaman tambahan ini masih belum diperlukan.
7.	Membayai Program Mengurangkan Kadar Air Tak Terhasil (Wilayah Selatan)	25 Julai 2012	Belum Terima	Permohonan pengeluaran hanya dibuat pada 5 September 2012 dan pada 18 Oktober 2012 manakala peruntukan diterima daripada Kerajaan Persekutuan pada 11 Januari 2013.
8.	Membayai Program Mengurangkan Kadar Air Tak Terhasil (Wilayah Barat)	25 Julai 2012	Belum Terima	Permohonan pengeluaran hanya dibuat pada 5 September 2012, 18 Oktober 2012 dan 8 November 2012 dan peruntukan diterima daripada Kerajaan Persekutuan pada 11 Januari 2013.
<b>Jumlah Pinjaman</b>			<b>21.52</b>	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.9.2.4.** Analisis Penyata Hutang Awam juga menunjukkan tiada penyelesaian pinjaman dibuat pada tahun 2012. Satu perjanjian tambahan di antara Kerajaan Malaysia dengan Kerajaan Negeri Perak mengenai penjadualan semula bayaran balik pinjaman bagi Projek Perumahan Awam Kos Rendah yang melibatkan sejumlah RM35.58 juta telah ditandatangani pada 6 Mei 2010. Perjanjian ini menyatakan bahawa pembayaran semula baki pinjaman belum selesai pada 31 Disember 2009 hanya akan dibayar melalui 23 ansuran tahunan mulai 30 Jun 2013 hingga 30 Jun 2035. Bagi projek di bawah Rancangan Pembinaan Kedai dan Lain-lain iaitu melibatkan Projek Pembentungan Najis

Ipoh baki sejumlah RM8.94 juta masih belum berbaki sifar sehingga Perjanjian Tambahan antara Kerajaan Malaysia dengan Indah Water Konsortium dimuktamadkan.

#### **4.9.3. Pelaburan Kerajaan Negeri**

Pelaburan Kerajaan Negeri adalah daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 10 Akta Acara Kewangan 1957. Pada tahun 2012, pelaburan telah dibuat dalam RHB Islamic Asset Management Sdn. Bhd. yang berjumlah RM15.00 juta dan juga membeli saham Gas Malaysia Bhd. serta Felda Global Ventures Holdings Bhd. masing-masing berjumlah RM0.44 juta dan RM9.10 juta. Dengan itu, jumlah pelaburan Kerajaan Negeri telah meningkat dari RM30.00 juta menjadi RM54.54 juta pada tahun 2012. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2012 berbanding tahun 2011 adalah seperti di **Jadual 4.39**.

**Jadual 4.39**  
**Pelaburan Kerajaan Negeri Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Jenis Pelaburan	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
<b>Pengurus Dana</b>					
1.	Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	-
2.	Maybank Investment Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	-
3.	RHB Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	-	15.00	15.00	-
<b>Jumlah</b>		<b>30.00</b>	<b>45.00</b>	<b>15.00</b>	<b>5.0</b>
<b>Pelaburan Dalam Syarikat Awam</b>					
1.	Gas Malaysia Bhd.	-	0.44	0.44	-
2.	Felda Global Ventures Holdings Bhd.	-	9.10	9.10	-
<b>Jumlah</b>		<b>-</b>	<b>9.54</b>	<b>9.54</b>	<b>-</b>
<b>Jumlah Keseluruhan</b>		<b>30.00</b>	<b>54.54</b>	<b>24.54</b>	<b>55.0</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### **4.10. AKAUN BELUM TERIMA**

**4.10.1.** Peraturan mengenai Akaun Belum Terima dinyatakan dalam Arahan Perbendaharaan 89A, yang menghendaki setiap Pegawai Pengawal menghantar suatu penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember kepada Akauntan Negeri dengan salinannya dihantar ke Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 juga menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima di mana tunggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Selain itu, Surat Arahan Bagi Penutupan Akaun Awam iaitu melalui Pekeliling Kewangan Negeri Perak Bil. 3 Tahun 2012 telah menetapkan kewajipan mengemukakan Penyata Tunggakan Hasil 2012. Analisis Audit mendapati tunggakan hasil Negeri Perak telah menurun sejumlah RM22.78 juta atau 15% menjadi RM128.78 juta berbanding RM151.56 juta pada tahun 2011. Akaun Belum Terima mengikut butiran hasil pada tahun 2012 dan 2011 adalah seperti di **Jadual 4.40**.

**Jadual 4.40**  
**Akaun Belum Terima Pada Tahun 2012 Berbanding Tahun 2011**

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	132.36	111.76	-20.60	15.6
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam	13.30	10.37	-2.93	22.0
3.	Lain-Lain Hasil	5.90	6.65	0.75	12.7
<b>Jumlah</b>		<b>151.56</b>	<b>128.78</b>	<b>-22.78</b>	<b>-15.0</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**4.10.2.** Analisis selanjutnya mendapati perkara berikut:

**4.10.2.1.** Tuggakan cukai tanah menurun sejumlah RM20.60 juta atau 15.6% pada tahun 2012 menjadi RM111.76 juta berbanding RM132.36 juta pada tahun 2011. Penurunan tuggakan antaranya disebabkan oleh tindakan proaktif mengeluarkan surat peringatan telah mendapat reaksi positif daripada pemilik tanah serta galakan untuk membuat pembayaran di pejabat pos dan secara *online*.

**4.10.2.2.** Tuggakan ansuran sewa beli Rancangan Perumahan Awam menurun sejumlah RM2.93 juta atau 22% menjadi sejumlah RM10.37 juta pada tahun 2012 berbanding RM13.30 juta pada tahun 2011. Penurunan ini antaranya disebabkan tindakan penguatkuasaan undang-undang seperti mengeluarkan notis tuntutan tuggakan bayaran sewabeli rumah dan mengeluarkan notis arahan mengosongkan premis.

**4.10.2.3.** Tuggakan lain-lain hasil meningkat sejumlah RM0.75 juta atau 12.7% pada tahun 2012 menjadi RM6.65 juta berbanding RM5.90 juta pada tahun 2011.

**4.10.3.** Trend Akaun Belum Terima bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.41** dan **Carta 4.9**.

**Jadual 4.41**  
**Trend Akaun Belum Terima Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Perkara	Tuggakan Hasil				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	196.05	165.55	180.66	132.36	111.76
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam	27.49	22.81	16.91	13.30	10.37
3.	Lain-Lain Hasil	7.14	10.21	13.70	5.90	6.65
<b>Jumlah</b>		<b>230.68</b>	<b>198.57</b>	<b>211.27</b>	<b>151.56</b>	<b>128.78</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

**Carta 4.9**  
**Trend Akaun Belum Terima Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**



Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.10.4. Hapus Kira Akaun Belum Terima

Pada tahun 2012,hapus kira Akaun Belum Terima telah dibuat melibatkan sejumlah RM2.72 juta di 7 Pejabat Tanah iaitu Ipoh, Batu Gajah, Kuala Kangsar, Manjung, Sg. Siput dan Tapah serta Ladang Infoternak Sg. Siput. Trend hapus kira Akaun Belum Terima bagi tahun 2008 hingga 2012 adalah seperti di **Jadual 4.42**.

**Jadual 4.42**

**Trend Hapus Kira Akaun Belum Terima Bagi Tahun 2008 Hingga 2012**

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tahun				
		2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)
1.	Pejabat Tanah Ipoh	3.07	4.00	-	2.20	2.12
2.	Pejabat Tanah Batu Gajah	-	-	3.46	0.41	0.14
3.	Pejabat Tanah Kuala Kangsar	0.04	-	0.01	0.01	0.003
4.	Pejabat Tanah Manjung	-	-	1.97	0.12	0.33
5.	Pejabat Tanah Sg. Siput	-	-	-	-	0.002
6.	Pejabat Tanah Tapah	-	-	0.05	-	0.03
7.	Ladang Infoternak Sg. Siput	-	-	-	-	0.09
8.	Pejabat Tanah Seri Iskandar	-	0.19	-	0.96	-
9.	Pejabat Tanah Taiping	-	-	-	0.03	-
<b>Jumlah</b>		<b>3.11</b>	<b>4.19</b>	<b>5.49</b>	<b>3.73</b>	<b>2.72</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

#### 4.11. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

**4.11.1.** Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2012 adalah bertambah baik berbanding tahun 2011. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2012 berjumlah RM807.98 juta meningkat sejumlah RM27.25 juta berbanding RM780.73 juta pada tahun 2011. Jumlah kutipan hasil pada tahun 2012 telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM47.57 juta manakala pelaburan pada tahun 2012 meningkat sejumlah RM25.95 juta atau 3.4% kepada RM784.65 juta. Bagaimanapun pada tahun 2012 perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan

sejumlah RM58.24 juta menjadi RM856.10 juta. Prestasi kewangan Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2012 mempunyai surplus RM11.76 juta berbanding RM22.43 juta pada tahun 2011. Jumlah Akaun Belum Terima pada tahun 2012 menurun sejumlah RM22.78 juta menjadi RM128.78 juta berbanding RM151.56 juta pada tahun 2011. Manakala pinjaman boleh dituntut menurun sejumlah RM622.93 juta pada tahun 2012 menjadi RM342.02 juta berbanding RM964.95 juta pada tahun 2011.

**4.11.2.** Kerajaan Negeri perlu mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri. Tindakan lebih berkesan hendaklah diambil untuk mengutip tunggakan pinjaman daripada Perbadanan Kemajuan Negeri Perak dan Yayasan Perak.





## **BAHAGIAN III**

### **Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri**



## **BAHAGIAN III**

### **RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI**

#### **5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-10**

5.1. Pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10) Negeri Perak untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2011. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Perak. Ia adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Perak mencapai status negeri maju pada tahun 2015.

##### **5.1.1. Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10**

5.1.1.1. Bagi menjayakan RMKe-10, peruntukan sejumlah RM1.5 bilion telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri. Untuk tahun 2012, sejumlah RM321.00 juta telah diperuntukkan bagi melaksanakan projek-projek pembangunan. Peruntukan ini telah diagihkan kepada 10 Jabatan/Pejabat. Tiga daripadanya menerima peruntukan tertinggi iaitu Pejabat Kewangan Negeri bagi melaksanakan pelbagai sumbangan berjumlah RM95.25 juta atau 29.7%, Unit Perancang Ekonomi Negeri menerima RM73.48 juta atau 22.9% bagi menjalankan Perkhidmatan Masyarakat dan Luar Bandar serta Jabatan Kerja Raya bagi menjalankan projek jalan dan bangunan berjumlah RM65 juta atau 20.2%. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM308.16 juta atau 96% telah dibelanjakan. Prestasi perbelanjaan pembangunan di bawah RMKe-10 adalah seperti di **Jadual 5.1**.

**Jadual 5.1**

**Prestasi Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2012 Di Bawah RMKe-10**

Bil.	Jabatan/Pejabat	Peruntukan RMKe-10 Yang Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31 Disember 2012 (RM Juta)	Peratus Pencapaian (%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)	95.25	93.78	98.5
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar Bandar)	73.48	71.49	97.3
3.	Jabatan Kerja Raya	65.00	64.92	99.9
4.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	29.88	23.60	79.0
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	18.00	17.99	99.9
6.	Jabatan Pertanian	10.89	10.85	99.6
7.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	9.60	9.52	99.2
8.	Jabatan Agama Islam	7.50	6.81	90.8
9.	Jabatan Perhutanan	7.10	6.86	96.6
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	4.30	2.34	54.4
<b>Jumlah</b>		<b>321.00</b>	<b>308.16</b>	<b>96.0</b>

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.1.1.2. Sebanyak 3,233 projek/program telah dirancang dalam RMKe-10 untuk dilaksanakan oleh 10 Jabatan/Pejabat di mana 2,130 projek adalah merupakan projek/program bekalan dan sumbangan bagi Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar

Bandar. Secara keseluruhannya, 8 daripada 10 Jabatan/Pejabat telah mencapai prestasi perbelanjaan yang baik melebihi 90%. Prestasi perbelanjaan terendah ialah Jabatan Kehakiman Syariah kerana 2 projek iaitu Pembinaan Bangunan Mahkamah Syariah Rendah Taiping dan Mahkamah Rendah Syariah Teluk Intan masih dalam proses pelan konsep dan rekaan bangunan.

### **5.1.2. Status Pencapaian Pelaksanaan Projek Untuk Tempoh RMke-10**

Daripada 3,233 projek/program yang dirancang, sebanyak 3,178 atau 98.3% projek telah disiapkan sepenuhnya dan 17 atau 0.5% projek sedang dilaksanakan. Manakala 38 atau 1.2% projek lagi masih belum dimulakan kerana terdapat projek tangguh, belum mula atau masih dalam perancangan. Prestasi pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 5.2** dan **Carta 5.1**, manakala **Jadual 5.3** menunjukkan antara contoh projek yang belum mula.

**Jadual 5.2**  
**Status Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-10 Sehingga 31 Disember 2012**

Bil.	Nama Jabatan/Pejabat	Projek/Program			Jumlah
		Siap	Sedang Dilaksanakan	Belum Mula	
1.	Jabatan Kerja Raya	25	12	20	57
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Perkhidmatan Masyarakat Dan Luar Bandar)	2,119	-	11	2,130
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	103	-	1	104
4.	Jabatan Pertanian	10	-	-	10
5.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	209	4	2	215
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	16	-	-	16
7.	Jabatan Perhutanan	18	-	-	18
8.	Jabatan Agama Islam	84	-	1	85
9.	Jabatan Kehakiman Syariah	-	1	3	4
10.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)	594	-	-	594
<b>Jumlah</b>		<b>3,178</b>	<b>17</b>	<b>38</b>	<b>3,233</b>

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri

**Carta 5.1**  
**Status Pencapaian Projek RMKe-10 Tahun 2012**



Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak

**Jadual 5.3**  
**Lima Projek Yang Belum Dimulakan Pada Tahun 2012**

Bil.	Nama Projek	Kos Projek (RM Juta)	Punca Belum Mula
1.	Membina Jalan dari Kg Bharu ke Kg Teluk, Daerah Manjung	0.21	Dalam proses penyediaan dokumen tawaran.
2.	Membina Jalan Pintas Dari Jalan Perusahaan 1 ke Laluan Persekutuan 1, Daerah Kerian	0.40	Jangka tender tahun 2013
3.	Menaik taraf Jalan Kuala Kangsar/ Manong (A3) Daerah Kuala Kangsar	0.33	Bayaran pampasan
4.	Melebar Jalan Taiping/Selama (A7) LMS Fasa 2A: Dari Kubu Gajah ke penempatan Rancangan Belia Pondok Tanjung - km 7	0.14	Penutupan tender pada 3 Disember 2012
5.	Melebar Jalan Taiping/Selama (A70 LMS Fasa 4A: Mengganti Jambatan Sg. Rantin	0.06	Penutupan tender pada 11 Disember 2012

Sumber: Rekod Pejabat Dan Jabatan

## 5.2. RUMUSAN

Prestasi perbelanjaan pembangunan RMKe-10 untuk tahun 2012 adalah baik. Sehingga 31 Disember 2012 sejumlah RM308.16 juta atau 96% telah dibelanjakan berbanding peruntukan yang diluluskan berjumlah RM321 juta. Prestasi pelaksanaan projek juga adalah baik kerana 3,178 projek atau 98.3% daripada 3,233 projek yang diluluskan, telah siap dilaksanakan manakala baki projek sama ada ditangguhkan, belum mula atau masih di peringkat perancangan.





## **BAHAGIAN IV**

### Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri



## **BAHAGIAN IV**

### **PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI**

#### **6. LATAR BELAKANG**

**6.1.** Seksyen 15(A), Akta Acara Kewangan 1957 dan Arahan Perbendaharaan telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Pegawai Pengawal di Kementerian/Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Antara lain, Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan dan sumber lain yang secukupnya diperoleh, digunakan dan diperakaunkan mengikut peraturan kewangan.

**6.2.** Selaras dengan Perkara 106 dan 107, Perlembagaan Persekutuan serta Akta Audit 1957, setiap tahun Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan serta aktiviti Jabatan/Agensi Negeri dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri. Di bawah kriteria pengauditan pematuhan, semakan dibuat untuk menilai sama ada dalam pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi sepenuhnya undang-undang dan peraturan yang berkuat kuasa.

#### **7. PENAMBAHBAIKAN PENGURUSAN KEWANGAN OLEH JABATAN/AGENSI KERAJAAN NEGERI**

Pada tahun 2012 beberapa usaha yang berterusan telah diambil oleh Kerajaan Negeri untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri. Antara langkah yang diambil adalah mengeluarkan pekeliling-pekeliling seperti berikut:

**7.1.** Pekeliling Kewangan Bil. 3 Tahun 2012 berkenaan Garis Panduan dan Peraturan Mengenai Penutupan Akaun Awam Tahun Kewangan 2012 berkuat kuasa pada 18 Oktober 2012. Pekeliling ini bertujuan bagi memaklumkan garis panduan dan peraturan yang perlu dipatuhi bagi melicinkan proses penutupan dan penyediaan Akaun Awam Negeri Perak untuk tahun kewangan 2012.

**7.2.** Pekeliling Kewangan Bil. 1 Tahun 2012 Pengurusan Perbelanjaan Tahun 2012 berkuat kuasa Januari 2012. Pekeliling ini bertujuan memberi garis panduan kepada semua Pegawai Pengawal bagi menguruskan perbelanjaan bagi tahun 2012 seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 15A(1) Akta Acara Kewangan 1957. Manakala Pekeliling Kewangan Bil. 2 Tahun 2012 berkenaan Penyediaan Bajet 2013 dan Batas Perbelanjaan Bajet 2013 berkuat kuasa 7 Mei 2012 bertujuan untuk memberi panduan bagi penyediaan cadangan bajet mengurus dan pembangunan bagi tahun 2013.

## 8. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI

8.1. Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Jabatan/Agensi Negeri agar lebih gigih memperbaiki, mempertingkat dan memperkasakan pencapaian pengurusan kewangan masing-masing, Jabatan Audit Negara telah **melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti** sejak tahun 2007. Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan oleh Jabatan terhadap peraturan kewangan bagi 6 aspek kawalan utama diberikan markah. Aspek tersebut ialah Kawalan Pengurusan, Kawalan Bajet, Kawalan Terimaan, Kawalan Perbelanjaan, Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit serta Pengurusan Aset dan Stor. Bagi Pejabat Kewangan Negeri serta Agensi Negeri selain kesemua 6 kawalan di atas, kawalan terhadap Pengurusan Pelaburan, Pengurusan Pinjaman dan Pengurusan Penyata Kewangan turut dinilai. Jabatan/Agensi Negeri yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras (*role model*) kepada Jabatan/Agensi Negeri yang lain. Secara umumnya, sesuatu Jabatan/Agensi Negeri diberi tahap pencapaian pengurusan kewangan berdasarkan markah keseluruhan seperti di **Jadual 8.1.**

**Jadual 8.1**  
**Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan**

Markah Keseluruhan (%)	Tahap	Penarafan
90 - 100	Sangat Baik	
70 – 89	Baik	
50 – 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

## 8.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri, pengauditan telah dijalankan untuk menilai sama ada:

- 8.2.1. Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.
- 8.2.2. Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset dan stor, pelaburan serta pinjaman.
- 8.2.3. Pengurusan kewangan mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.

**8.2.4.** Rekod yang berkaitan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

### **8.3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN**

Pada tahun 2013, pengauditan telah dijalankan di 21 Jabatan/Agensi Negeri berdasarkan pusingan, manakala pengauditan setiap tahun dilaksanakan terhadap 4 Jabatan/Agensi Negeri iaitu Pejabat Kewangan Negeri, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak dan Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak. Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tahun 2012 di peringkat Ibu Pejabat Jabatan/Agensi Negeri. Selain itu, semakan juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2012 dan Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2011, bagi menentukan kedudukan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri secara menyeluruh.

### **8.4. KAWALAN UTAMA**

Pelaksanaan sistem penarafan bagi 21 Jabatan adalah berdasarkan pengauditan terhadap tahap prestasi kewangan mengikut 6 kawalan utama iaitu Kawalan Pengurusan, Kawalan Bajet, Kawalan Terimaan, Kawalan Perbelanjaan, Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit dan Pengurusan Aset dan Stor. Bagi Pejabat Kewangan Negeri dan Agensi Negeri selain 6 kawalan di atas, kawalan terhadap Pengurusan Pelaburan, Pengurusan Pinjaman dan Pengurusan Penyata Kewangan juga turut dibuat. Penjelasan lanjut mengenai kawalan-kawalan tersebut adalah seperti berikut:

#### **8.4.1. Kawalan Pengurusan**

Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanannya Unit Audit Dalam dan jawatankuasa yang diwujudkan serta pengurusan sumber manusia seperti berikut:

##### **8.4.1.1. Struktur Organisasi**

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini seperitimana yang ditetapkan dalam Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991.
- b. Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan sentiasa dikemaskinikan. Had-had kuasa dan tugas-tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2), Akta Acara Kewangan 1957, Arahan Perbendaharaan (AP) 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.

- c. Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan Senarai Tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubung kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemaskinikan.
- d. Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeliling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi melahirkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

#### **8.4.1.2. Sistem Dan Prosedur**

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur telah diwujudkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemas kini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- b. Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemas kini dan memiliki kesemua 14 ciri-ciri asas Fail Meja yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- c. Pemeriksaan mengejut (seperti yang ditetapkan di bawah AP 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam tempoh 6 bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain yang diguna bagi menyimpan wang, setem atau barang-barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan itu hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.

#### **8.4.1.3. Jawatankuasa Kewangan Dan Unit Audit Dalam**

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan, garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan pelbagai jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan juga telah mengeluarkan Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan Pengerusi dan urus setia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanannya jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah seperti berikut:

**a. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun**

Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap pusat tanggungjawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun Jabatan/Agensi Kerajaan. Pekeliling Kewangan Negeri Perak Bil. 2 Tahun 2009 menetapkan Jabatan/Agensi Negeri hendaklah melantik seorang Pengerusi dan ahli-ahli jawatankuasa, bermesyuarat setiap 3 bulan, membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

**b. Unit Audit Dalam**

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 9 Tahun 2004 menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Jabatan/Agensi Negeri bagi membantu Ketua Jabatan memantapkan pencapaian pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD bertanggungjawab menyediakan Rancangan Tahunan Audit Dalam, mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Eksekutif masing-masing selewatnya pada 31 Januari, membentangkan Laporan Audit Dalam di Mesyuarat JPKA dan mengemukakan Laporan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Eksekutif selewat-lewatnya pada 31 Mac tahun berikutnya. Manakala tanggungjawab Ketua Jabatan adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap pemerhatian/Laporan Audit Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

**c. Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus**

Selaras dengan Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 Tahun 2009, Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus (JKTU) hendaklah ditubuhkan di peringkat Kementerian dan Jabatan bagi tujuan mewujudkan pentadbiran Kerajaan dan perkhidmatan awam yang cekap, berdisiplin serta berintegriti. Antara lain, Ketua Setiausaha Kementerian/Ketua Jabatan hendaklah melantik ahli-ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan, bermesyuarat setiap 4 bulan, membincangkan perkara yang telah ditetapkan, menyediakan Laporan dengan lengkap dan seterusnya mengemukakannya kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh masa yang ditetapkan.

**8.4.1.4. Pengurusan Sumber Manusia**

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya dan latihan dalam bidang kewangan diberikan kepada mereka yang terlibat. Jabatan/Agensi Negeri juga

digalakkan memberi pengiktirafan kepada kakitangan yang cemerlang dan mengambil tindakan tatatertib/surcaj terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

#### **8.4.2. Kawalan Bajet**

Bagi menentukan sama ada Jabatan/Agensi Negeri telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah/tambah peruntukan mengenainya seperti berikut:

##### **8.4.2.1. Penyediaan Bajet**

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Jabatan/Agensi Negeri dikeluarkan melalui Pekeliling Kewangan Negeri Bil. 3 Tahun 2011 mengenai Pengurusan Bajet 2012. Selain itu, AP 29 hingga 46 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan. Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan perkara-perkara mengenai justifikasi setiap anggaran yang disediakan, ketepatan anggaran, prosedur kelulusan bajet di peringkat Jabatan/Agensi Negeri serta tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Pegawai Kewangan Negeri.

##### **8.4.2.2. Pengagihan Peruntukan**

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 1 Tahun 2012 antara lainnya menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang-pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut AP 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemas kini.

##### **8.4.2.3. Kelulusan Pindah/Tambahan Peruntukan**

Peraturan kewangan mengenai pindah/tambah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau bagi pihaknya oleh mana-mana pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat pada tahun kewangan berkenaan dan semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Pegawai Kewangan Negeri atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskinikan dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diurus dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada

butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri terlebih dahulu.

#### **8.4.3. Kawalan Terimaan**

Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan terimaan yang meliputi kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut:

##### **8.4.3.1. Kawalan Borang Hasil**

Kawalan terhadap pelbagai borang hasil seperti buku resit adalah penting bagi memastikan ia tidak disalahgunakan.

##### **8.4.3.2. Penerimaan Wang**

Setiap Jabatan/Agensi Negeri perlu memastikan pegawai yang bertanggungjawab dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek kawalan dalaman yang ditetapkan oleh AP bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/kelulusan menerima kutipan, ciri-ciri keselamatan semasa kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan perakuan penerimaan wang.

##### **8.4.3.3. Kemasukan Pungutan Ke Bank**

Arahan Perbendaharaan telah menetapkan peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank, kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya, semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dimasukkan ke bank.

##### **8.4.3.4. Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil**

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan dalam AP dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Perbendaharaan Negeri, ketepatan penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai.

#### **8.4.3.5. Akaun Belum Terima**

Dasar dan tatacara bagi penyelenggaraan serta pelaporan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 dan beberapa Arahan Perbendaharaan. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan ABT adalah penyediaan Penyata Tunggakan Hasil atau Penyata Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini, penyerahan Penyata Akaun Belum Terima kepada Perbendaharaan Negeri dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

#### **8.4.4. Kawalan Perbelanjaan**

Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat, semakan Audit telah dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut:

##### **8.4.4.1. Perakaunan**

Semakan Audit dijalankan bagi menentukan Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Jabatan/Agensi Negeri adalah mengikut peraturan yang ditetapkan oleh pekeliling dan Arahan Perbendaharaan yang berkaitan.

##### **8.4.4.2. Pengurusan Perolehan**

Setiap tahun, Jabatan/Agensi Negeri membelanjakan jutaan ringgit untuk tujuan perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan pengurusan perolehan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit dibuat terhadap pengurusan pembelian terus, sebut harga, tender, kontrak dan kontrak pusat.

##### **8.4.4.3. Pengurusan Bayaran**

Semakan Audit dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran, kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas, penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan Daftar Bil, bayaran pukal serta Panjar Wang Runcit.

#### **8.4.5. Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit**

Pengurusan dan kawalan terhadap kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit adalah penting untuk menentukan ia diurus dengan teratur, mengikut pekeliling dan arahan amanah yang ditetapkan serta diakaunkan dengan betul dan kemas kini. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengurusan kumpulan wang seperti berikut:

#### **8.4.5.1. Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah**

Tatacara pengurusan akaun amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian kumpulan wang amanah/akaun amanah di Jabatan/Agensi Negeri daripada segi penyediaan dan penyerahan penyata tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

#### **8.4.5.2. Pengurusan Kumpulan Wang Pinjaman**

Jabatan/Agensi Negeri perlu menguruskan kumpulan wang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut:

- a. Pinjaman kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 dan 8 Tahun 1993 dan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 12 Tahun 2008.
- b. Pinjaman komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1992.
- c. Pendahuluan diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1993 dan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1994.
- d. Pendahuluan pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 1990.

#### **8.4.5.3. Pengurusan Akaun Deposit**

Tatacara dan pengurusan akaun deposit ditetapkan melalui AP 156 hingga 163.

### **8.4.6. Pengurusan Aset Dan Stor**

Perolehan aset dan inventori perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan daripada berlaku pembaziran dan penyalahgunaan. Sehubungan ini, semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Jabatan/Agensi Negeri kepada peraturan-peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan berhubung dengan perkara-perkara berikut:

#### **8.4.6.1. Kawalan Umum**

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus

pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut diberi tanggungjawab menjadi Urus Setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan, menguruskan pelupusan, kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaras penyediaan laporan mengenainya. Selain itu, Pegawai Pengawal perlu melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap pusat tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

#### **8.4.6.2. Penerimaan**

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi kuasa untuk menerima dan mengesahkan aset yang diterima. Tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum membuat pengesahan penerimaan. Bagi membolehkan Pegawai Penerima membuat rujukan, satu salinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan pada Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan hendaklah disediakan, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta Surat Jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraan.

#### **8.4.6.3. Pendaftaran**

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh 2 minggu daripada tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut perlu dilabelkan dengan tanda Hak Milik Kerajaan dan nombor siri pendaftaran.

#### **8.4.6.4. Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset/Verifikasi Stok**

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset/verifikasi stok diurus dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan peraturan-peraturan seperti berikut yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dipatuhi:

- a. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 dan Bil. 5 Tahun 2009 menetapkan aset dan item stor diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset dan item stor hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset dan item stor perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab.
- b. Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya 2 Pegawai Pemeriksa/Lembaga Verifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset

dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Negeri di mana berkenaan.

- c. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 Tahun 1993 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan/Agensi Negeri dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan penggunaan kenderaan dan menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api setiap bulan bagi mengawal kegunaan bahan api.
- d. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- e. Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.
- f. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

#### **8.4.6.5. Penyenggaraan Aset**

Bagi memastikan aset disenggarakan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Senarai aset yang memerlukan penyenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemas kini, jadual penyenggaraan disediakan dan dilaksanakan seperti dirancang, penyenggaraan direkodkan dengan betul dan lengkap, program penyenggaraan dinilai dan penyenggaraan aset oleh pihak swasta diselia dan dipantau bagi memastikan syarat-syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- b. Kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 Tahun 1993 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu disenggarakan secara berjadual, manakala kos penyenggaraan dan pembaikan perlu direkodkan dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

#### **8.4.6.6. Pelupusan**

Bagi memastikan pelupusan aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Lembaga Pemeriksa dilantik untuk tempoh tidak melebihi 2 tahun. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh 1 bulan daripada tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan ditandatangani. Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.
- b. Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrikal dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan pelupusan aset disahkan oleh 2 pegawai yang mempunyai 3 tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.
- c. Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan daripada tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disediakan dan dikemukakan kepada pihak yang memberi kelulusan. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

#### **8.4.6.7. Kehilangan Dan Hapus Kira**

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Ketua Pejabat menyedia Laporan Awal dan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal dan Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh 2 hari bekerja. Sesalinan Laporan Awal dikemukakan kepada Pegawai Pengawal, Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.
- b. Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh 2 minggu daripada tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh 2 bulan daripada tarikh lantikan Jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperoleh. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal. Laporan ini perlu dikemukakan dalam tempoh 4 bulan daripada tarikh Laporan Awal dihantar.

#### **8.4.7. Pengurusan Pelaburan**

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi suatu tempoh masa untuk memperoleh pulangan yang dikehendaki dengan menyedari sepenuhnya risiko yang terbabit. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan. Antara elemen kawalan yang perlu diwujudkan adalah penubuhan Jawatankuasa Pelaburan yang berfungsi menguruskan pelaburan Agensi. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa melabur, had pelaburan, sasaran pelaburan dan pemantauan pelaburan.

#### **8.4.8. Pengurusan Pinjaman**

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negeri, menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf pembangunan serta kemajuan penduduk. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dimohon. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa untuk meminjam, penyelenggaraan rekod pinjaman yang lengkap dan kemas kini, perjanjian pinjaman disediakan dan mekanisme kawalan serta pemantauan pinjaman.

#### **8.4.9. Penyata Kewangan**

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 4 Tahun 2007 dan Surat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak Bil. (66) dlm. PSUK.PK.SULIT 355/726/3 JLD. 6 bertarikh 19 Februari 2009 menghendaki Agensi Negeri mengemukakan Penyata Kewangan kepada Ketua Audit Negara tidak lewat daripada 30 April setiap tahun. Ini bagi membolehkan Penyata Kewangan dan laporan tahunan Agensi Negeri dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada tahun yang sama dan tidak lewat daripada 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus yang baik di Pejabat Kewangan Negeri dan Agensi Negeri. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai pencapaian Agensi Negeri yang lebih jelas, lengkap dan relevan.

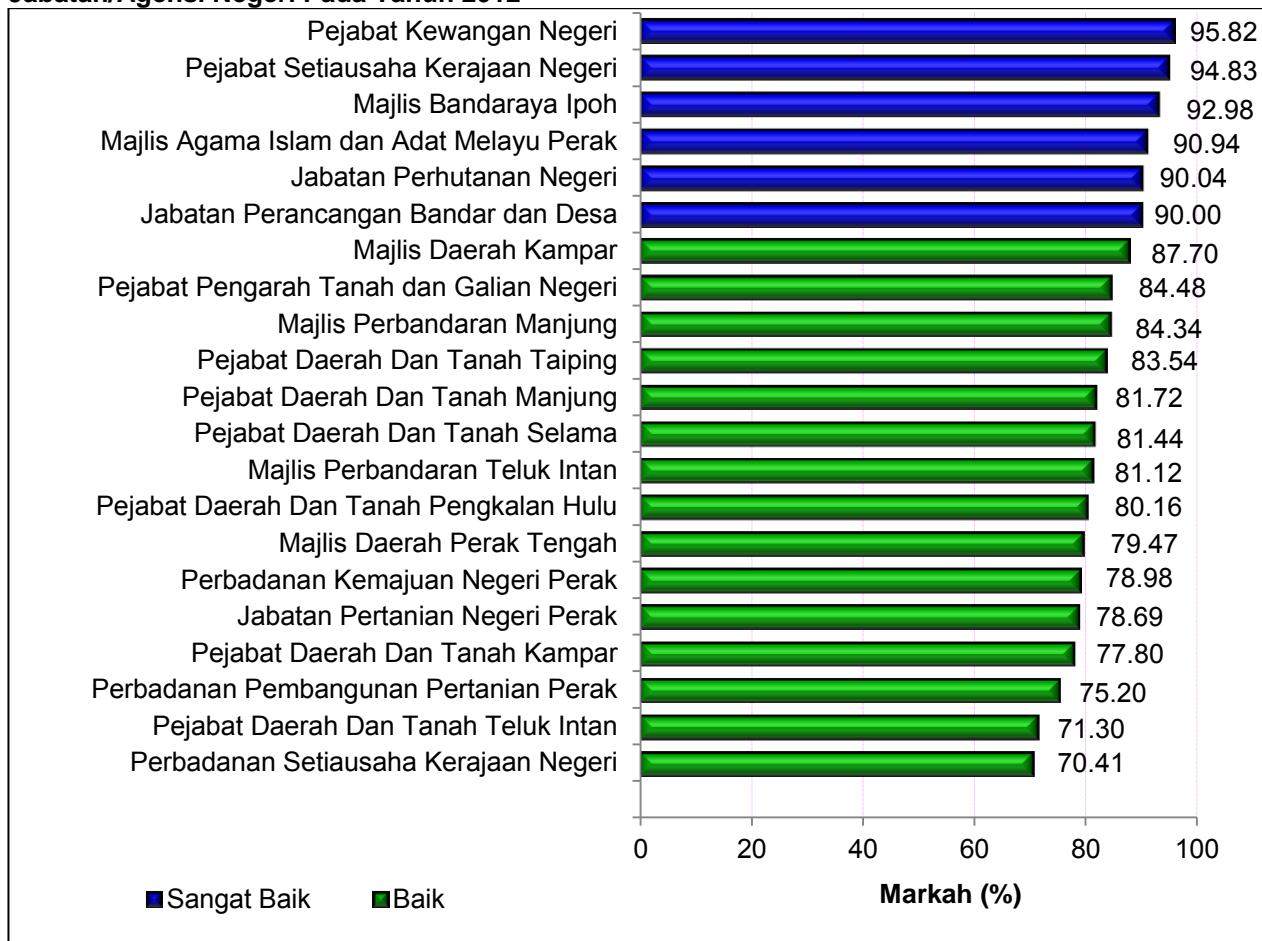
### **8.5. PENEMUAN AUDIT**

#### **8.5.1. Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan**

Pada tahun 2012, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti ke atas 21 Jabatan/Agensi Negeri. Pada keseluruhannya, didapati prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2012 adalah bertambah baik berbanding tahun 2011. Tahap prestasi pengurusan kewangan mengikut Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2012 adalah seperti di **Carta 8.1**, di mana 6 Jabatan/Agensi telah mendapat penarafan tahap sangat baik dan 15 Jabatan/Agensi lagi pada tahap baik. Manakala, kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri bagi tempoh tahun 2007 hingga 2012 secara keseluruhan adalah seperti di **Jadual 8.2**.

**Carta 8.1**

**Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Berdasarkan Indeks Akauntabiliti Jabatan/Agenzi Negeri Pada Tahun 2012**



Sumber: Jabatan Audit Negara

**Jadual 8.2**

**Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agenzi Negeri Bagi Tahun 2007 Hingga 2012**

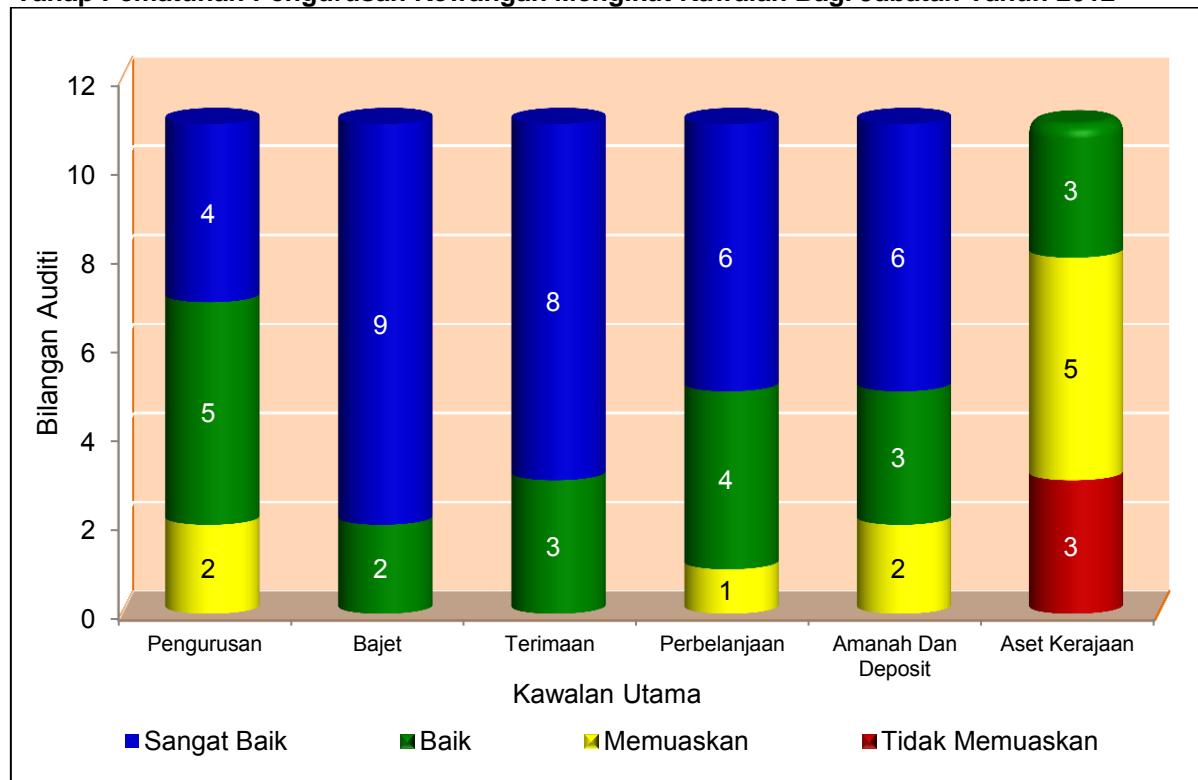
Tahap Penarafan	Jabatan/Agenzi negeri					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sangat Baik	-	1	1	1	1	6
Baik	6	7	31	15	12	15
Memuaskan	3	5	4	3	-	-
Tidak Memuaskan	-	-	1	-	-	-
<b>Jumlah</b>	<b>19</b>	<b>13</b>	<b>37</b>	<b>19</b>	<b>13</b>	<b>21</b>

Sumber: Jabatan Audit Negara

### 8.5.2. Tahap Pematuhan Terhadap Kawalan Utama

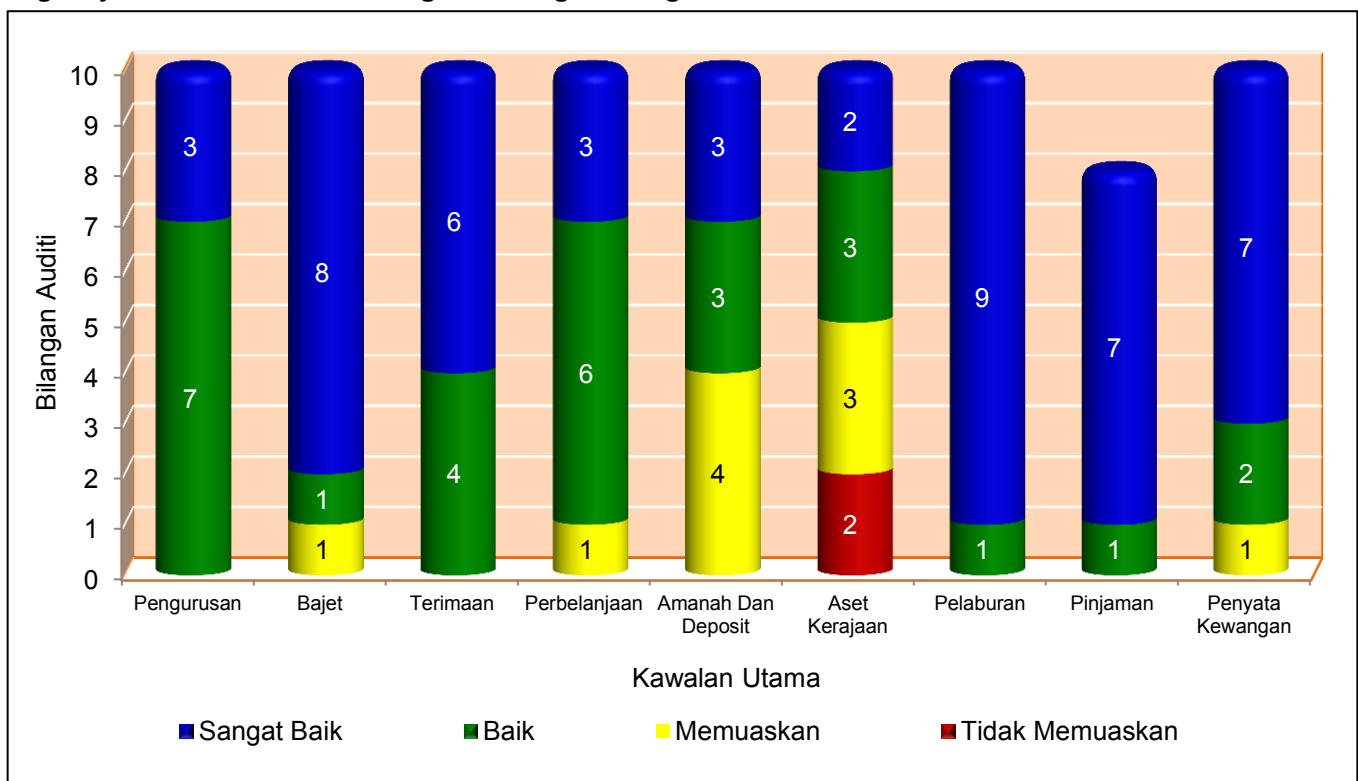
Semakan Audit di 11 Jabatan mendapati secara umumnya, Kawalan Bajet, Terimaan, Perbelanjaan dan Pengurusan Akaun Amanah/Kumpulan Wang Amanah dan Deposit adalah pada tahap sangat baik, satu kawalan pada tahap baik iaitu Kawalan Pengurusan. Manakala Pengurusan Aset Dan Stor pada tahap memuaskan bagi 3 Jabatan adalah seperti di **Carta 8.2**. Bagi Pejabat Kewangan Negeri Perak dan 9 Agenzi Negeri pula, didapati Kawalan Bajet, Terimaan, Pelaburan, Pinjaman dan Pengurusan Penyata Kewangan adalah pada tahap sangat baik, 3 kawalan utama adalah pada tahap baik manakala aspek Pengurusan Aset Dan Stor berada pada tahap memuaskan seperti di **Carta 8.3**.

**Carta 8.2**  
**Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan Mengikut Kawalan Bagi Jabatan Tahun 2012**



Sumber: Jabatan Audit Negara

**Carta 8.3**  
**Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan Mengikut Kawalan Bagi Pejabat Perbendaharaan Negeri Dan Agensi Negeri Tahun 2012**

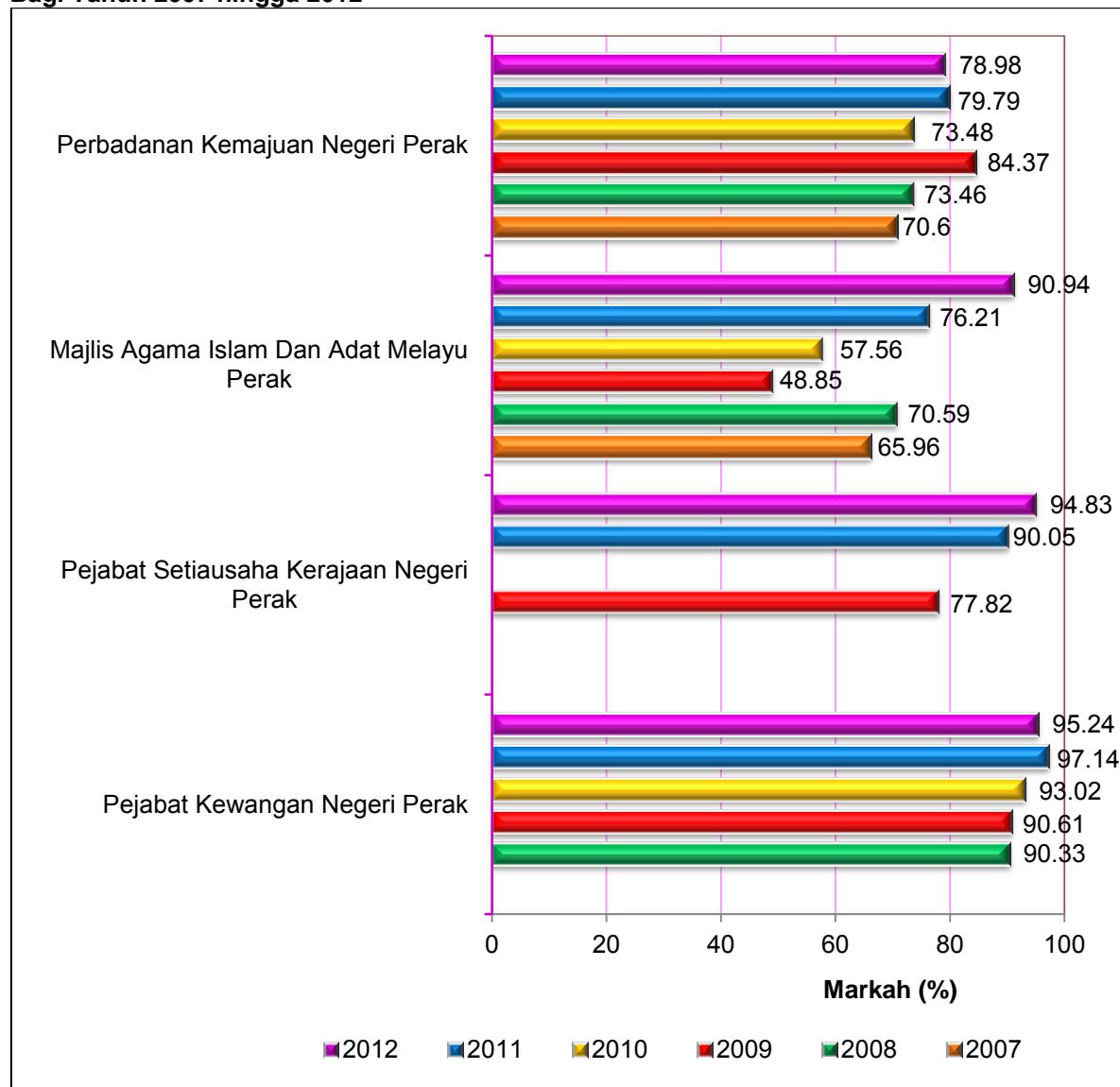


Sumber: Jabatan Audit Negara

### **8.5.3. Perbandingan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri**

Pada tahun 2012, daripada 21 Jabatan/Agensi Negeri yang dilaksanakan pengauditan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti, sebanyak 17 Jabatan/Agensi Negeri telah dilaksanakan sekurang-kurangnya dua kali bagi tempoh 2007 hingga 2012. Analisis Audit terhadap 4 Jabatan/Agensi Negeri yang telah dilaksanakan pengauditan sekurang-kurangnya tiga kali atau lebih bagi tempoh 2007 hingga 2012, menunjukkan tahap prestasi pengurusan kewangan sangat baik telah diperoleh oleh Pejabat Kewangan Negeri Perak bagi lima tahun berturut-turut iaitu pada tahun 2008, 2009, 2010, 2011 dan 2012. Perbadanan Kemajuan Negeri Perak kekal pada tahap prestasi baik sepanjang tempoh lima tahun berturut-turut. Manakala Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak pula memperoleh tahap prestasi sangat baik pada tahun 2012 berbanding tahap baik pada tahun 2011 dan tahap memuaskan pada tahun 2010. Antara sebab Perbadanan Kemajuan Negeri Perak tidak memperoleh tahap prestasi sangat baik kerana Kawalan Pengurusan Aset Dan Stor daripada aspek pendaftaran, penggunaan, penyimpanan, pemeriksaan dan penyenggaraan aset masih wujud kelemahan. Selain itu, wujud kelemahan dalam Pengurusan Kumpulan Wang Amanah Dan Deposit daripada aspek pendahuluan diri, pendahuluan pelbagai dan deposit yang tidak mengikut peraturan yang telah ditetapkan. Penyata Kewangan bagi Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak juga telah menerima Sijil Audit Tanpa Teguran bagi tahun 2011 berbanding Sijil Audit Berteguran bagi tahun 2010. Bagi Jabatan/Agensi Negeri yang diaudit berdasarkan pusingan seperti Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Majlis Bandaraya Ipoh, Pejabat Daerah dan Tanah Taiping, Pejabat Daerah dan Tanah Pengkalan Hulu, Pejabat Daerah dan Tanah Kampar adalah didapati tahap prestasi telah menunjukkan peningkatan. Kedudukan trend tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri bagi tempoh 2007 hingga 2012 adalah seperti di **Carta 8.4** dan **Carta 8.5**.

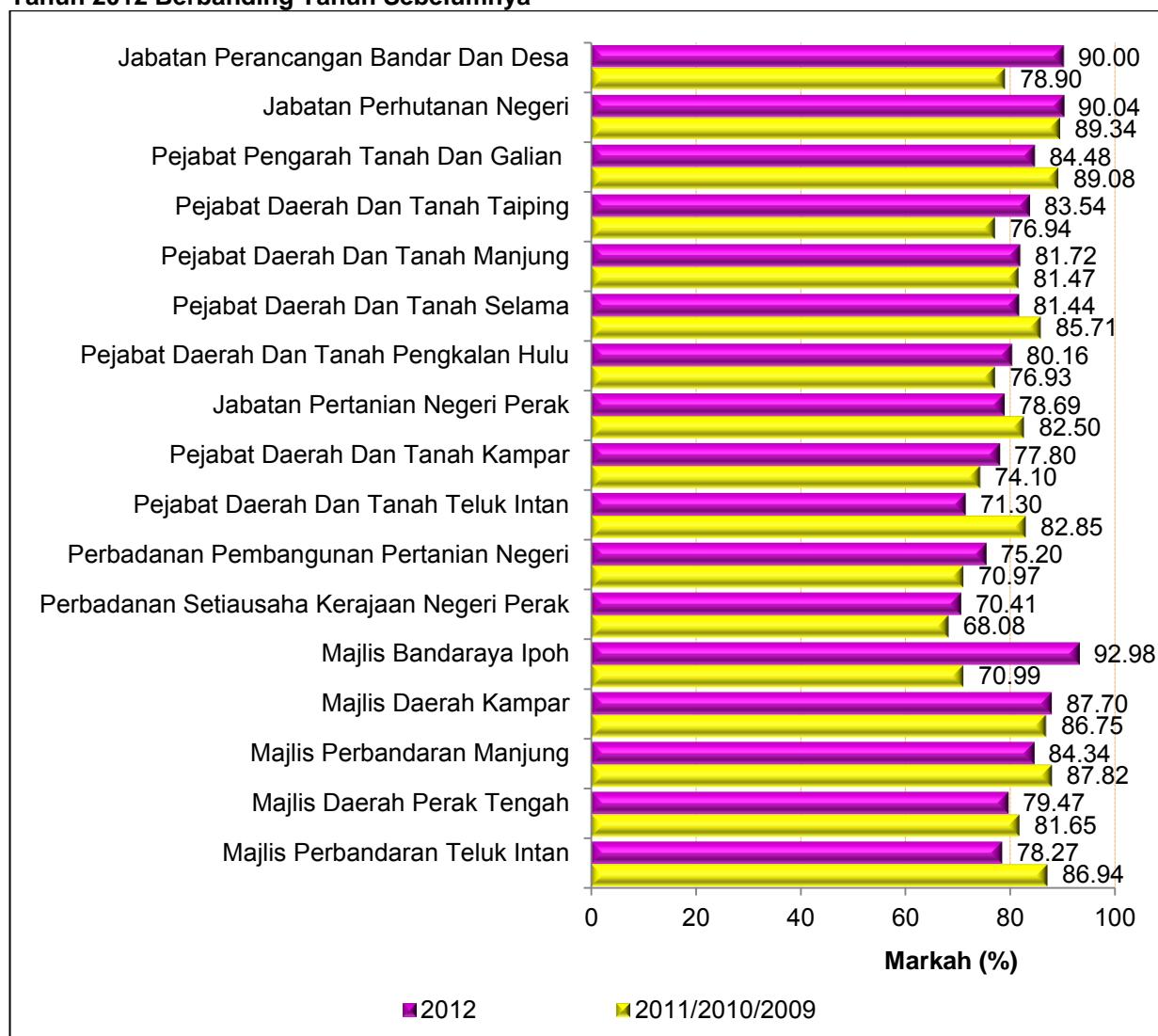
**Carta 8.4**  
**Kedudukan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri**  
**Bagi Tahun 2007 hingga 2012**



Sumber: Jabatan Audit Negara

**Carta 8.5**

**Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri  
Tahun 2012 Berbanding Tahun Sebelumnya**



Sumber: Jabatan Audit Negara

## **8.6. PEMERIKSAAN AUDIT MENGEJUT**

Arahan Perbendaharaan menetapkan Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan telah menyimpan wang awam, setem atau barang berharga yang lain dengan selamat di dalam peti besi, bilik kebal, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain. Ketua Jabatan perlu memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai kanan secara berkala. Bagi menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, pada tahun 2012 Jabatan Audit Negara telah menjalankan pemeriksaan Audit mengejut di 21 Jabatan/Pejabat/Agensi Negeri. Secara keseluruhannya pihak Audit mendapati beberapa perkara perlu diberikan perhatian seperti di **Jadual 8.3** berikut. Ketua Jabatan/Pejabat/Agensi Negeri yang berkenaan telah dimaklumkan berkenaan perkara yang dibangkitkan dan telah diminta untuk mengambil tindakan pembetulan dengan sewajarnya.

**Jadual 8.3**

**Penemuan Audit Pemeriksaan Mengejut Tahun 2012**

Bil.	Jabatan/Pejabat/Agenzi Negeri	Penemuan Audit
1.	Mahkamah Rendah Syariah Tapah	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Kutipan tidak dimasukkan ke dalam bank pada hari yang sama.</li> <li>ii. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> </ul>
2.	Mahkamah Rendah Syariah Parit Buntar	Tiada isu
3.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Kinta	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Resit Rasmi tidak dikeluarkan dengan segera.</li> <li>ii. Resit Rasmi tidak direkodkan dalam Buku Tunai.</li> <li>iii. Tiada perakuan dibuat di belakang helai pertama salinan buku resit.</li> <li>iv. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> <li>v. Surat kuasa menerima wang, menandatangani dan membatalkan resit rasmi tidak disediakan.</li> <li>vi. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> </ul>
4.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Kuala Kangsar	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> <li>ii. Resit Rasmi tidak dikeluarkan dengan segera.</li> <li>iii. Buku Tunai Panjar Wang Runcit tidak diselenggara.</li> <li>iv. Daftar Borang Hasil (resit) tidak diselenggara dengan kemas kini.</li> <li>v. Daftar setem tidak diselenggarakan dengan kemas kini.</li> </ul>
5.	Pusat Veterinar Kecil Slim River	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Buku Tunai tidak diselenggarakan dengan kemas kini.</li> <li>ii. Kutipan tidak dimasukkan ke bank tidak disimpan di dalam peti besi/bilik kebal/balai polis.</li> <li>iii. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> <li>iv. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
6.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Larut, Matang & Selama	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Kutipan tidak dimasukkan ke dalam bank pada hari yang sama.</li> <li>ii. Kutipan tidak dimasukkan ke bank tidak disimpan di dalam peti besi/bilik kebal/balai polis.</li> <li>iii. Daftar Borang Hasil (resit) tidak diselenggara dengan kemas kini.</li> <li>iv. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>v. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> <li>vi. Daftar setem tidak diselenggarakan dengan kemas kini.</li> </ul>
7.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Kerian	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Daftar Kawalan Borang Hasil (Kew. 67) tidak selenggara.</li> <li>ii. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>

<b>Bil.</b>	<b>Jabatan/Pejabat/Agenzi Negeri</b>	<b>Penemuan Audit</b>
8.	Pejabat Pertanian Daerah Manjung	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>ii. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> <li>iii. Daftar Setem tidak disahkan oleh Ketua Pejabat (Kawalan dalaman).</li> <li>iv. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
9.	Pejabat Pertanian Daerah Perak Tengah	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> </ul>
10.	Pejabat Pertanian Daerah Kinta	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Penyata Pemungut/slip bank tidak disemak oleh pegawai.</li> <li>ii. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>iii. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> <li>iv. Buku Tunai Panjar Wang Runcit tidak diselenggara.</li> <li>v. Daftar setem tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.</li> <li>vi. Stok setem pos tidak bersamaan dengan Daftar Setem (Kawalan dalaman).</li> <li>vii. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
11.	Jabatan Pengairan dan Saliran Daerah Hilir Perak	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Daftar Borang Hasil (resit) tidak diselenggara dengan kemas kini.</li> <li>ii. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>iii. Daftar setem tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.</li> </ul>
12.	Jabatan Pengairan dan Saliran Daerah Perak Tengah	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Daftar setem tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.</li> <li>ii. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> </ul>
13.	Jabatan Kerja Raya Daerah Batang Padang	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Daftar Borang Hasil (resit) tidak diselenggara dengan kemas kini.</li> <li>ii. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>iii. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> <li>iv. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> </ul>
14.	Pejabat Pentadbiran Agama Islam Bagan Serai	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Kutipan tidak dibankkan dengan segera.</li> <li>ii. Kupon hasil tidak dicatatkan dalam Penyata Mengenai Borang Hasil Yang Dikawal (Kew. 68).</li> <li>iii. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
15.	Pejabat Pentadbiran Agama Islam Lenggong	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Resit Rasmi tidak dikeluarkan dengan segera.</li> <li>ii. Resit rasmi tidak dikeluarkan secara bersiri.</li> <li>iii. Resit yang dikeluarkan tidak dicatat ke dalam Buku Tunai dengan kemas kini.</li> <li>iv. Kutipan tidak dimasukkan ke dalam bank pada hari yang sama.</li> <li>v. Penyata Pemungut/slip bank tidak disemak oleh pegawai.</li> </ul>

Bil.	Jabatan/Pejabat/Agenzi Negeri	Penemuan Audit
		<ul style="list-style-type: none"> <li>vi. Semua stok Resit Rasmi, lesen dan borang hasil terima lain yang belum digunakan tidak disimpan di peti besi atau bilik kebal.</li> <li>vii. Daftar Borang Hasil (resit) tidak diselenggara dengan kemas kini.</li> <li>viii. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>ix. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> <li>x. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
16.	Pejabat Daerah Majlis Agama Islam & Adat Melayu Perak Seri Iskandar	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Buku Tunai Panjar Wang Runcit tidak diselenggara.</li> <li>ii. Daftar setem tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.</li> </ul>
17.	Amanah Agama Dan Khairat Sultan Idris	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Tiada perakuan dibuat di belakang helaian pertama salinan buku resit.</li> <li>ii. Daftar Pelaburan tidak dikemas kini.</li> <li>iii. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> <li>iv. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
18.	Lembaga Muzium Negeri Perak	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Resit yang dikeluarkan tidak dicatat ke dalam Buku Tunai dengan kemas kini.</li> <li>ii. Penyata Pemungut/slip bank tidak disemak oleh pegawai.</li> <li>iii. Daftar Borang Hasil (resit) tidak diselenggara dengan kemas kini.</li> <li>iv. Surat kuasa menerima wang, menandatangani dan membatalkan resit rasmi tidak disediakan.</li> <li>v. Surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan kepada pegawai yang menyelenggarakan peti besi tidak disediakan.</li> <li>vi. Peti Besi tidak dicantumkan ke rangka bangunan.</li> <li>vii. Pemeriksaan mengejut tidak dijalankan secara berkala dalam tempoh 6 bulan.</li> </ul>
19.	Pejabat Daerah Pejabat Daerah Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak Lenggong	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Buku Tunai Panjar Wang Runcit tidak diselenggara.</li> <li>ii. Baucar bayaran Panjar Wang Runcit tidak diluluskan oleh Ketua Jabatan.</li> <li>iii. Rekupmen Panjar Wang Runcit pada bulan Oktober dan Disember 2012 belum diterima.</li> <li>iv. Daftar bayaran tidak disediakan terhadap wang untuk dibahagi-bahagikan.</li> <li>v. Daftar barang-barang berharga tidak diselenggarakan.</li> <li>vi. Stok setem pos tidak bersamaan dengan Daftar Setem (kawalan dalaman).</li> </ul>
20.	Pejabat Daerah Pejabat Daerah Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak Parit Buntar	Tiada isu
21.	Pejabat Daerah Pejabat Daerah Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak Slim River	<ul style="list-style-type: none"> <li>i. Penyata Pemungut/slip bank tidak disemak oleh pegawai.</li> <li>ii. Rekupmen Panjar Wang Runcit bagi bulan November 2012 belum diterima.</li> </ul>

## **9. SYOR AUDIT**

Sungguhpun prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2010 adalah baik, namun bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan ini, adalah disyorkan supaya Jabatan/Agensi Negeri mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

- 9.1.** Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan/Agensi hendaklah memastikan Jawatankuasa Audit membincangkan secara terperinci isu-isu yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara dan Unit Audit Dalam serta memastikan tindakan pembetulan dan pencegahan diambil. Tindakan pembetulan adalah untuk memastikan kelemahan yang dibangkitkan dapat diperbetulkan. Manakala tindakan pencegahan adalah bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Jawatankuasa Audit hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun.
- 9.2.** Memandangkan pengauditan terhadap pengurusan kewangan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara bagi tujuan memberi penarafan kepada beberapa Pusat Tanggungjawab (PTJ) dan Agensi. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan/Agensi patut mengarahkan Unit Audit Dalam menjalankan pengauditan di PTJ-PTJ/Agensi untuk memastikan sama ada kelemahan yang sama tidak berlaku.
- 9.3.** Penglibatan/penyeliaan oleh Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan/Agensi perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands-on* dalam urusan tersebut.
- 9.4.** Tindakan surcaj/tatatertib dikenakan terhadap mereka yang gagal memungut hasil/membuat bayaran yang tidak teratur. Tindakan juga patut diambil terhadap pegawai-pegawai yang gagal mengambil tindakan terhadap pegawai di bawah penyeliaan mereka yang gagal melaksanakan tanggungjawab masing-masing.
- 9.5.** Latihan yang berterusan diberikan kepada pegawai-pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan.



## **BAHAGIAN V**

# Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri



## **BAHAGIAN V**

# **PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI**

### **10. PENDAHULUAN**

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan. Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama dengan berpandukan Akta dan Piawaian yang diluluskan.

#### **10.1. PENG AUDITAN PENYATA KEWANGAN**

Selaras dengan Seksyen 5(c) Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap penyata kewangan agensi Kerajaan Negeri yang bertujuan untuk memastikan segala akaun serta rekod kewangan diselenggara dengan teratur dan kemas kini. Sehingga akhir tahun 2012, Ketua Audit Negara bertanggungjawab melaksanakan pengauditan terhadap 15 Badan Berkanun Negeri, satu Majlis Agama Islam dan 15 Pihak Berkuasa Tempatan. Daripada jumlah tersebut, penyata kewangan bagi 2 Badan Berkanun Negeri dan satu Majlis Agama Islam diaudit terus oleh Jabatan Audit Negara. Firma Audit Swasta telah dilantik untuk menjalankan pengauditan terhadap 13 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan 15 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan. Pelantikan Firma Audit Swasta ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau. Kerja pengauditan yang dilaksanakan oleh Firma Audit Swasta sentiasa dipantau oleh Jabatan Audit Negara melalui penyediaan Memorandum Perancangan Audit, lawatan dan perbincangan antara pihak Firma Audit Swasta dengan pegawai Jabatan Audit Negara serta penyediaan Borang Semakan yang perlu disertakan bersama Laporan Akhir yang dihantar kepada Jabatan Audit Negara.

#### **10.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN**

**10.2.1.** Penyerahan Penyata Kewangan bagi 15 Badan Berkanun Negeri adalah tertakluk di bawah Enakmen yang ditetapkan dan bagi Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak pula, termaktub di bawah Enakmen Pentadbiran Agama Islam Perak 2004.

**10.2.2.** Manakala bagi Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) pula adalah tertakluk di bawah Seksyen 60(1), Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Bagaimanapun mengikut keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Perhubungan Antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Bilangan 1 Tahun 2009 pada 20 April 2009 bersetuju supaya tarikh penyerahan penyata kewangan bagi Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan dikemukakan sebelum/pada 30 April setiap tahun. Sehingga 17 Julai 2013, Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak dan semua 15 Badan Berkanun Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012. Begitu juga

kesemua 15 Pihak Berkuasa Tempatan telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2012 untuk diaudit. Kedudukan penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan sehingga 17 Julai 2013 adalah seperti di **Jadual 10.1**.

#### **Jadual 10.1**

#### **Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan Dan Majlis Agama Islam Sehingga 17 Julai 2013**

Bil.	Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam	Tarikh Penyata Kewangan 2012 Diterima
<b>Badan Berkanun Negeri</b>		
1.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	10.04.2013
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	25.04.2013
3.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pelajaran Yayasan Perak	26.04.2013
4.	Perbadanan Taman Negeri Perak	29.04.2013
5.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	30.04.2013
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	30.04.2013
7.	Majlis Sukan Negeri Perak	30.04.2013
8.	Kolej Islam Darul Ridzuan	30.04.2013
9.	Lembaga Air Perak	02.05.2013
10.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Negeri Perak	23.05.2013
11.	Yayasan Perak	04.06.2013
12.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	26.06.2013
13.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	04.07.2013
14.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	04.07.2013
15.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu Perak	04.07.2013
<b>Pihak Berkuasa Tempatan</b>		
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	01.04.2013
2.	Majlis Daerah Lenggong	02.05.2013
3.	Majlis Daerah Kampar	08.04.2013
4.	Majlis Perbandaran Taiping	11.03.2013
5.	Majlis Daerah Tapah	12.04.2013
6.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	03.04.2013
7.	Majlis Daerah Kerian	16.04.2013
8.	Majlis Daerah Selama	17.04.2013
9.	Majlis Daerah Perak Tengah	18.04.2013
10.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	22.03.2013
11.	Majlis Perbandaran Manjung	22.02.2013
12.	Majlis Daerah Batu Gajah	25.04.2013
13.	Majlis Daerah Gerik	26.02.2013
14.	Majlis Daerah Tanjung Malim	26.04.2013
15.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	28.02.2013
<b>Majlis Agama Islam</b>		
1.	Majlis Agama Islam Dan Adat Melayu Perak	29.04.2013

Sumber: Jabatan Audit Negara

**10.2.3.** Bagi memastikan Penyata Kewangan dapat disediakan dan dikemukakan kepada Ketua Audit Negara mengikut tempoh yang ditetapkan oleh undang-undang, Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah disyorkan Ketua Agensi/Pihak Berkuasa Tempatan mengambil tindakan berikut:

**10.2.3.1.** Badan Berkanun Negeri mengambil tindakan sewajarnya untuk memastikan syarikat subsidiari dan bersekutunya mengemukakan akaun dengan lebih awal untuk membolehkan penyatuan akaun dapat dibuat sebelum 30 April tahun berikutnya;

**10.2.3.2.** Penyeliaan yang rapi dibuat terhadap penjawat awam yang mengendalikan urusan akaun dengan memastikan rekod kewangan sentiasa diselenggarakan dengan kemas kini dan teratur;

**10.2.3.3.** Pemantauan hendaklah dilakukan dengan membincangkan isu pengurusan kewangan dan akaun sebagai salah satu perkara tetap dalam agenda mesyuarat;

**10.2.3.4.** Memberikan latihan berkaitan pengurusan kewangan/ akaun yang berterusan kepada penjawat awam yang terlibat dengan urusan kewangan dan akaun; dan

### **10.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN**

Sehingga 17 Julai 2013, sebanyak 11 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2012 dan 31 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2011 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil. Sebanyak 23 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan 8 lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran bagi tahun berakhir 2011. Manakala 2 Pihak Berkuasa Tempatan telah dikeluarkan Sijil Audit Berteguran bagi penyata kewangan tahun berakhir 2012. Sijil Audit Berteguran dikeluarkan kepada Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan yang tidak memuaskan. Agensi yang menerima Sijil Berteguran adalah seperti di **Jadual 10.2**.

**Jadual 10.2**  
**Badan Berkanun Negeri Dan Pihak Berkuasa Tempatan**  
**Yang Menerima Persijilan Berteguran**

Bil.	Agensi	Tahun Akaun	Jenis Sijil
<b>Badan Berkanun Negeri</b>			
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2011	Berteguran
2.	Yayasan Perak	2011	Berteguran
3.	Kolej Islam Darul Ridzuan	2011	Berteguran
4.	Majlis Sukan Negeri	2011	Berteguran
5.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu Perak	2011	Berteguran
<b>Pihak Berkuasa Tempatan</b>			
1.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	2012	Berteguran
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	2011 & 2012	Berteguran
3.	Majlis Daerah Lenggong	2011	Berteguran
4.	Majlis Daerah Tapah	2011	Berteguran

Sumber: Jabatan Audit Negara

### **10.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN**

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan supaya Laporan Audit mengenai penyata kewangan yang telah disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Penyata Kewangan bagi 9 daripada 16 Badan Berkanun Negeri dan

kesemua 15 Pihak Berkuasa Tempatan perlu dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Sehingga 17 Julai 2013, hanya Penyata Kewangan 2010 bagi Perbadanan Taman Negeri masih belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Manakala bagi Penyata Kewangan tahun 2011 hanya 3 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri yang dibentangkan semasa sidang Dewan Undangan Negeri pada 17 Disember 2012. Semua 15 Penyata Kewangan tahun 2011 Pihak Berkuasa Tempatan masih belum dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri. Butiran terperinci berkaitan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri yang belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri adalah seperti di **Jadual 10.3**.

**Jadual 10.3**

**Kedudukan Pembentangan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri Yang Belum Dibentangkan**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Tahun Penyata Kewangan Belum Bentang	Bil. Penyata
1.	Perbadanan Taman Negeri	2010 & 2011	2
2.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	2011	1
3.	Lembaga Air Perak	2011	1
4.	Yayasan Perak	2011	1
5.	Kolej Islam Darul Ridzuan	2011	1
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	2011	1

Sumber: Jabatan Audit Negara

## 10.5. PRESTASI KEWANGAN

Analisis prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri (BBN) adalah berdasarkan 15 Penyata Kewangan tahun 2012 yang dikemukakan untuk pengauditan.

### 10.5.1. Analisis Kedudukan Kewangan Badan Berkanun Negeri

**10.5.1.1.** Pada keseluruhannya, kedudukan kewangan tahun 2012 bagi BBN adalah memuaskan berbanding tahun 2011. Pada akhir tahun 2012, lebihan pendapatan terkumpul atau keuntungan terkumpul meningkat sejumlah RM627.49 juta atau 35.5% dan lebihan jumlah aset meningkat sejumlah RM645.23 juta atau 27.9%. Manakala lebihan pendapatan tahun semasa atau keuntungan tahun semasa juga meningkat sejumlah RM434.95 juta atau 217.3% berbanding tahun 2011. Bagi tahun 2011 dan 2012, Lembaga Air Perak menyumbang kepada peningkatan lebihan pendapatan terkumpul berjumlah RM387.62 juta atau 55.1%. Selain itu, aset bersih semasa juga meningkat sejumlah RM308.65 juta atau 32.1% berbanding tahun 2011. Prestasi kewangan 15 BBN bagi tahun 2011 dan 2012 adalah seperti di **Jadual 10.4**.

**Jadual 10.4****Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Lebihan Pendapatan Terkumpul	1,769.55	2,397.04	627.49	35.5
2.	Lebihan Jumlah Aset	2,310.73	2,955.96	645.23	27.9
3.	Aset Semasa Bersih	962.96	1,271.61	308.65	32.1
4.	Lebihan Pendapatan Semasa	200.16	635.11	434.95	217.3

Sumber: Jabatan Audit Negara

**10.5.1.2.** Analisis terhadap Penyata Pendapatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 mendapati 11 daripada 15 BBN telah mencatatkan lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan antara RM760 hingga RM395.08 juta. Lembaga Air Perak telah mencatatkan lebihan pendapatan paling tinggi iaitu sejumlah RM395.08 juta dan juga pendapatan semasa tertinggi yang berjumlah RM621.92 juta.

**10.5.1.3** Analisis terhadap Lembaran Imbangan pada 31 Disember 2012 mendapati 14 daripada 15 BBN berada dalam kedudukan stabil di mana aset semasa melebihi liabiliti semasa antara RM0.01 juta hingga RM838.02 juta. Lembaga Air Perak mencatat aset semasa bersih paling tinggi iaitu berjumlah RM838.02 juta di mana aset semasa berjumlah RM984.41 juta berbanding liabiliti semasa yang berjumlah RM146.39 juta. Antara aset semasa yang besar dimiliki adalah tunai dan simpanan tetap di bank berjumlah RM617.06 juta, penghutang Pengurusan Aset Air Berhad berjumlah RM144.74 juta dan pendahuluan royalti air berjumlah RM132.28 juta. Sementara itu, satu daripada 15 BBN mengalami liabiliti semasa bersih iaitu Majlis Sukan Negeri Perak sejumlah RM0.06 juta. Prestasi kewangan BBN bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti **Jadual 10.5**.

**Jadual 10.5****Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2012 (RM Juta)			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2012 (RM Juta)		
		Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/ (Defisit)	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset/ (Liabiliti) Semasa Bersih
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	32.29	-31.76	0.53	367.98	120.42	247.56
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	271.11	-39.40	231.71	122.85	63.70	59.15
3.	Lembaga Air Perak	621.92	-226.84	395.08	984.41	146.39	838.02
4.	Yayasan Perak	13.58	-7.76	5.82	36.45	22.38	14.06
5.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak	16.86	-18.75	-1.89	5.58	0.01	5.57
6.	Kolej Islam Darul Ridzuan	21.54	-17.75	3.79	13.36	0.61	12.75
7.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	7.59	-7.28	0.31	2.56	0.23	2.33
8.	Majlis Sukan Negeri Perak	6.88	-7.65	-0.77	0.12	0.18	-0.06
9.	Lembaga Muzium Negeri Perak	1.14	-0.30	0.84	1.71	0.01	1.70
10.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	0.00	-0.00	0.00	1.18	0.01	1.17
11.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	0.00	-0.06	-0.06	44.76	0.17	44.59
12.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu Perak	0.02	-0.14	-0.12	11.48	0.07	11.41
13.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	0.21	-0.13	0.08	1.45	0.06	1.39
14.	Perbadanan Taman Negeri Perak	1.55	-1.55	-0.00	0.04	0.03	0.01
15.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	4.63	-4.84	-0.21	32.02	0.06	31.96
<b>Jumlah</b>		<b>999.32</b>	<b>-364.21</b>	<b>635.11</b>	<b>1,625.95</b>	<b>354.33</b>	<b>1,271.62</b>

Sumber: Penyata Kewangan Belum Audit Badan Berkanun Negeri Tahun 2012

### 10.5.2. Analisis Pendapatan

**10.5.2.1.** Pada akhir tahun 2012, pendapatan janaan sendiri yang diperoleh oleh 15 BBN adalah berjumlah RM952.21 juta berbanding RM511.74 juta pada tahun 2011. Analisis Audit mendapati Perbadanan Kemajuan Negeri Perak mengalami penurunan pendapatan janaan sendiri iaitu berjumlah RM49.25 juta atau 63.5% berbanding tahun 2011, Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak mengalami penurunan pendapatan janaan sendiri iaitu berjumlah RM13.19 juta atau 74% berbanding tahun 2011 dan Tabung

Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak mengalami penurunan berjumlah RM0.04 juta atau 18.4% berbanding tahun 2011. Manakala 4 BBN mengalami peningkatan ketara bagi pendapatan janaan sendiri bagi tahun 2011 dan 2012 terdiri daripada: Lembaga Air Perak dengan peningkatan sejumlah RM300.08 juta atau 93.2%; Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak dengan peningkatan sejumlah RM188.44 juta atau 227.9%; Yayasan Perak dengan peningkatan sejumlah RM6.93 juta atau 104.1%; Kolej Islam Darul Ridzuan dengan peningkatan sejumlah RM3.01 juta atau 66.3%.

**10.5.2.2.** Selain daripada pendapatan janaan sendiri, 9 daripada 15 BBN juga menerima geran daripada Kerajaan serta sumbangan lain sejumlah RM51.79 juta pada tahun 2012 berbanding RM48.06 juta pada tahun 2011. Jumlah geran ini meliputi geran operasi dan pembangunan untuk membantu BBN melaksanakan program serta aktiviti BBN dan juga menguruskan projek pembangunan. Trend jumlah pendapatan janaan sendiri dan geran yang diterima daripada Kerajaan untuk BBN bagi tahun 2010 hingga 2012 adalah seperti **Carta 10.1.**



Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

\*Nota: Angka-angka tahun 2012 adalah Penyata Kewangan Belum Audit kecuali Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak Sehingga 17 Julai 2013.

### 10.5.3. Jumlah Lebihan/Kurangan Pendapatan

Pada keseluruhannya, 9 daripada 15 BBN memperoleh lebihan pendapatan (keuntungan) berjumlah RM635.11 juta pada tahun 2012 iaitu peningkatan sejumlah RM434.95 juta atau 217.3% berbanding 14 BBN memperoleh lebihan pendapatan berjumlah RM200.16 juta pada tahun 2011. Manakala 6 BBN memperoleh kurangan pendapatan (kerugian) berjumlah RM3.06 juta pada tahun 2012 berbanding hanya satu BBN yang memperoleh kurangan pendapatan pada tahun 2011 sejumlah RM0.69 juta iaitu peningkatan sejumlah RM2.37 juta

atau 343.5%. Jumlah lebihan dan kurangan pendapatan BBN bagi tahun 2011 dan 2012 adalah seperti di **Jadual 10.6**.

**Jadual 10.6**

**Jumlah Lebihan/Kurangan Pendapatan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	38.23	231.71	193.48	506.1
2.	Lembaga Air Perak	104.32	395.08	290.76	278.7
3.	Kolej Islam Darul Ridzuan	2.00	3.79	1.79	89.5
4.	Lembaga Muzium Negeri Perak	0.50	0.84	0.34	68.0
5.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	0.18	0.31	0.12	66.7
6.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	0.00	0.00	0.00	153.3
7.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	33.74	0.53	-33.21	-98.4
8.	Yayasan Perak	5.87	5.82	-0.05	-0.9
9.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	0.10	0.09	-0.01	-10.0
10.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu	4.01	-0.06	-4.07	-101.5
11.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu	0.99	-0.12	-1.11	-112.1
12.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak	-0.69	-1.89	-1.20	-173.9
13.	Majlis Sukan Negeri Perak	0.10	-0.77	-0.87	-870.0
14.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	10.33	-0.22	-10.55	-102.1
15.	Perbadanan Taman Negeri Perak	0.47	-0.00	-0.47	-100.0
	<b>Jumlah</b>	<b>200.16</b>	<b>635.11</b>	<b>434.95</b>	<b>217.3</b>

Sumber: Penyata Kewangan BBN

#### **10.5.4. Analisis Kumpulan Wang Terkumpul**

Kumpulan Wang Terkumpul bagi 15 BBN pada tahun 2012 adalah berjumlah RM2.95 bilion iaitu peningkatan sejumlah RM645.62 juta atau 28% berbanding RM2.31 bilion pada tahun 2011. Kumpulan Wang Terkumpul terdiri daripada modal berbayar, lebihan/kurangan pendapatan terkumpul, pemberian kerajaan yang dipermodalkan, rizab modal, rizab tabungan sosial, rizab penilaian semula aset, rizab pembangunan, rizab tanaman semula dan rizab penilaian tanah dan bangunan yang dibawa dari tahun sebelumnya. Kumpulan Wang Terkumpul ini tidak mengambil kira kumpulan wang lain seperti Kumpulan Wang Pinjaman Kenderaan, Kumpulan Wang Pinjaman Komputer dan Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan. Analisis Audit mendapati perubahan Kumpulan Wang Terkumpul bagi 15 BBN pada tahun 2012 berbanding tahun 2011 terdiri daripada peningkatan lebihan pendapatan terkumpul dan rizab. Kumpulan Wang Terkumpul BBN bagi tahun 2011 dan 2012 adalah seperti di **Jadual 10.7**.

**Jadual 10.7****Kumpulan Wang Terkumpul Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2011 Dan 2012**

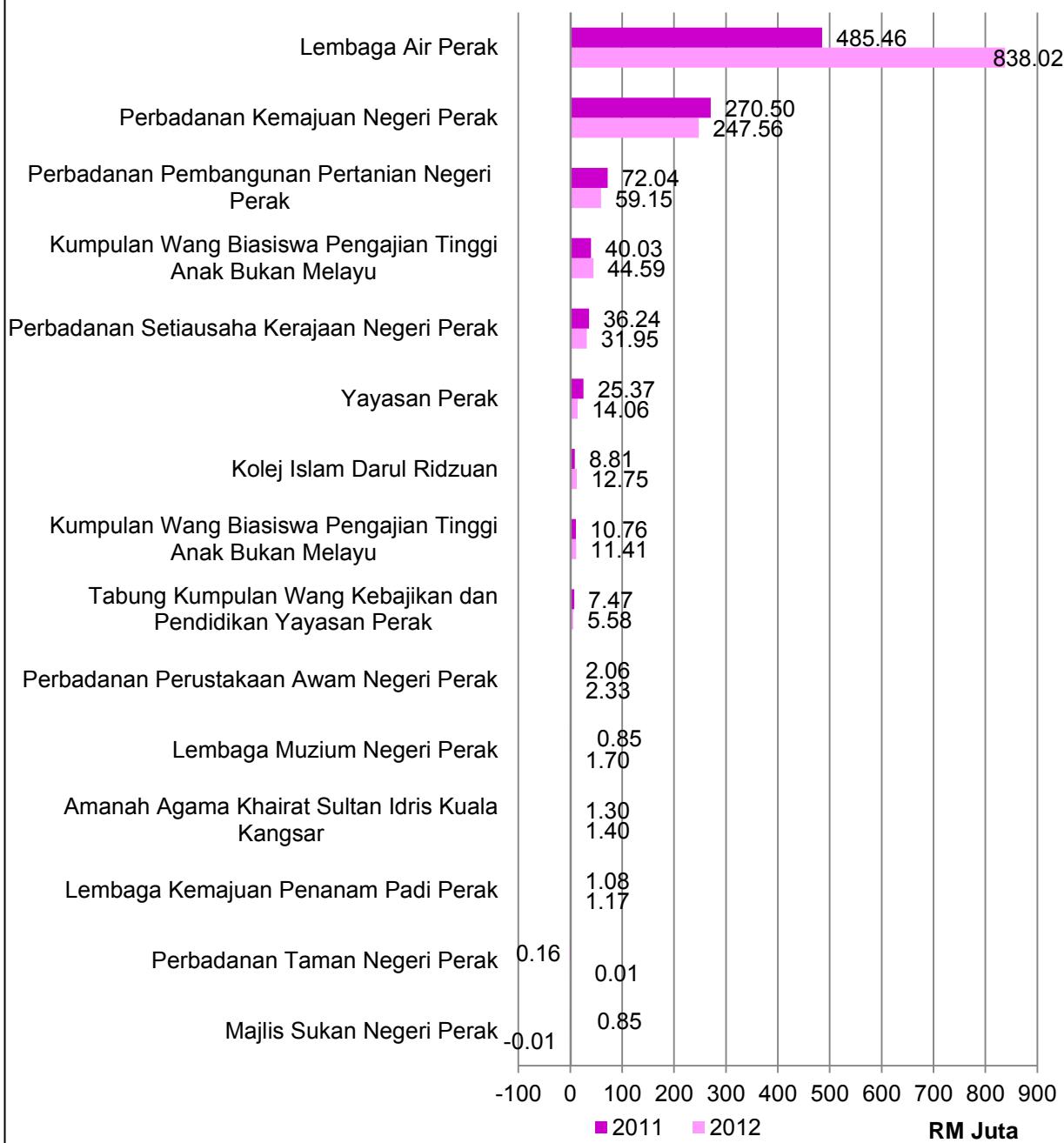
Bil.	Badan Berkanun Negeri	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	648.06	656.94	8.88	1.4
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	349.85	571.14	221.29	63.3
3.	Lembaga Air Perak	902.45	1,290.47	388.02	43.0
4.	Yayasan Perak	42.94	48.28	5.34	12.4
5.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	2.45	2.77	0.32	13.1
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	1.20	2.03	0.83	69.2
7.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	210.24	237.20	26.96	12.8
8.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak	7.47	5.58	-1.89	-25.3
9.	Kolej Islam Darul Ridzuan	75.00	66.24	-8.76	-11.7
10.	Majlis Sukan Negeri Perak	9.52	8.76	-0.76	-8.0
11.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	1.08	1.17	0.09	8.3
12.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu	40.02	44.59	4.57	11.4
13.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu	10.76	11.41	0.65	6.0
14.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	6.61	6.69	0.08	1.2
15.	Perbadanan Taman Negeri Perak	1.04	1.04	0.00	0.1
	<b>Jumlah</b>	<b>2,308.69</b>	<b>2,954.31</b>	<b>645.62</b>	<b>28.0</b>

Sumber: Penyata Kewangan BBN

#### 10.5.5. Analisis Aset

Pada akhir tahun 2012, sebanyak 15 BBN memperoleh aset sejumlah RM3.81 bilion berbanding RM4.15 bilion pada tahun 2011 iaitu penurunan sejumlah RM343.53 juta atau 8.2%. Daripada jumlah aset tersebut, jumlah aset semasa pada akhir tahun 2012 ialah RM1.63 bilion berbanding RM1.38 bilion pada tahun 2011. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, nilai aset bersih semasa telah meningkat daripada RM962.96 juta pada tahun 2011 kepada RM1.27 bilion pada tahun 2012 iaitu peningkatan sejumlah RM308.65 juta atau 32%. Penurunan jumlah aset yang ketara berlaku di Lembaga Air Perak iaitu sejumlah RM622.31 juta berpunca daripada pindahan harta tanah, loji dan peralatan kepada Pengurusan Aset Air Berhad. Manakala jumlah aset semasa bersih menunjukkan peningkatan iaitu peningkatan ketara dalam Lembaga Air Perak sejumlah RM352.56 juta. Peningkatan dan penurunan dalam aset semasa bersih BBN bagi tahun 2011 dan 2012 adalah seperti **Carta 10.2**.

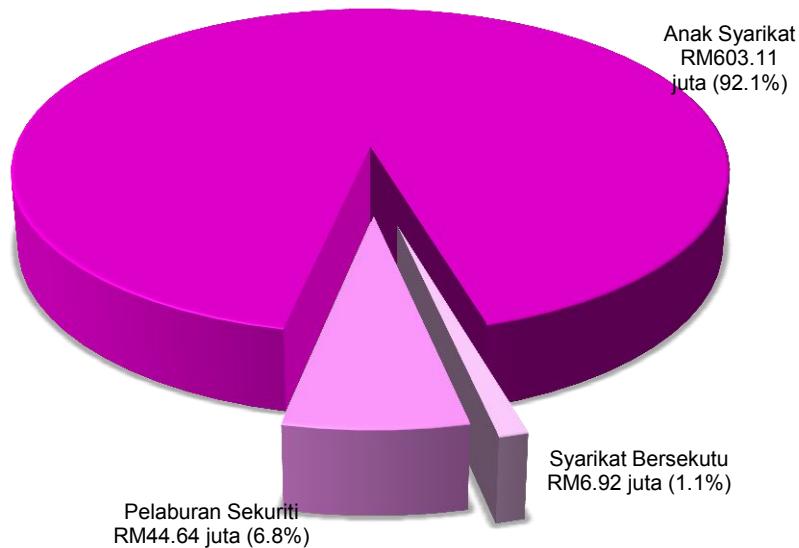
**Carta 10.2**  
**Peningkatan/Penurunan Dalam Aset Bersih Semasa**  
**Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2011 Dan 2012**



Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

#### 10.5.6. Analisis Pelaburan

Pada akhir tahun 2012, jumlah pelaburan bagi 5 daripada 15 BBN iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Perak, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Yayasan Perak, Lembaga Air Perak dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak ialah RM654.67 juta. Pelaburan ini terdiri daripada pelaburan dalam anak syarikat, syarikat bersekutu, pelaburan sekuriti dan pelaburan lain. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah pelaburan telah meningkat daripada sejumlah RM222.16 juta atau 51.4% berbanding RM432.52 juta pada tahun 2011. Jenis pelaburan BBN bagi tahun 2012 adalah seperti di **Carta 10.3**.

**Carta 10.3****Jenis Pelaburan Badan Berkanun Negeri Pada Tahun 2012\***

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

\*Nota: Angka-angka tahun 2012 adalah Penyata Kewangan Belum Audit Sehingga 17 Julai 2013.

#### 10.5.7. Analisis Liabiliti

Pada akhir tahun 2012, jumlah liabiliti bagi 15 BBN ialah RM846.64 juta berbanding RM1.84 bilion pada tahun 2011 iaitu penurunan sejumlah RM988.76 juta atau 53.9%. Sebelas daripada 15 BBN mengalami peningkatan jumlah liabiliti dan 4 BBN mempunyai penurunan liabiliti. Penurunan ketara liabiliti Lembaga Air Perak sebanyak RM1.01 bilion atau 62.4% berbanding tahun sebelumnya adalah kerana semua pinjaman Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri dan faedah belum bayar Kerajaan Persekutuan telah dipindah milik kepada Pengurusan Aset Air Berhad sejumlah RM1.02 bilion. Jumlah liabiliti BBN bagi tahun 2011 dan 2012 adalah seperti **Jadual 10.8**.

**Jadual 10.8****Jumlah Liabiliti Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	120.66	121.49	0.83	0.7
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	56.31	63.70	7.39	13.1
3.	Lembaga Air Perak	1,618.08	608.16	-1,009.92	-62.4
4.	Yayasan Perak	29.66	41.50	11.84	39.9
5.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak	0.01	0.01	0.00	1.3
6.	Kolej Islam Darul Ridzuan	0.29	0.61	0.32	110.3
7.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	0.25	0.23	-0.02	-8.0
8.	Majlis Sukan Negeri Perak	0.31	0.18	-0.13	-41.9
9.	Lembaga Muzium Negeri Perak	0.00	0.01	0.01	70.7
10.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	0.01	0.01	0.00	41.9
11.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu	0.01	0.17	0.16	1,600.0

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
12.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu	0.00	0.07	0.07	99.3
13.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	0.05	0.06	0.01	20.0
14.	Perbadanan Taman Negeri Perak	0.23	0.03	-0.20	-86.9
15.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	9.52	10.41	0.89	9.3
	<b>Jumlah</b>	<b>1,835.40</b>	<b>846.64</b>	<b>988.76</b>	<b>53.9</b>

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

#### 10.5.8. Analisis Nisbah

Nisbah Hutang mengukur peratus dana dibiayai daripada sumber selain ekuiti. Analisis nisbah hutang menunjukkan tiada BBN yang menggunakan lebih daripada 50% jumlah asetnya dibiayai oleh jumlah hutang. Empat BBN mempunyai kurangan aliran tunai bersih. Empat BBN menunjukkan nisbah kecairan kurang daripada 2 iaitu menggambarkan BBN berkenaan tidak mampu untuk memenuhi tanggungan jangka pendek. Analisis juga mendapati satu BBN yang tidak mempunyai modal kerja yang mencukupi. Penilaian terhadap analisis kecairan dan kestabilan BBN bagi tahun 2012 adalah seperti **Jadual 10.9**.

**Jadual 10.9**  
**Analisis Kecairan Dan Kestabilan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2012**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Nisbah Semasa	Nisbah Cepat	Modal Kerja (RM Juta)	Aliran Tunai Bersih (RM Juta)	Nisbah Hutang (%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	3.06	2.76	247.56	0.00	15.61
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1.93	1.90	59.15	-19.72	10.03
3.	Lembaga Air Perak	6.72	6.69	838.02	22.78	32.00
4.	Yayasan Perak	1.63	1.63	14.06	3.89	46.22
5.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	517.36	517.36	31.95	4.94	4.21
6.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan Dan Pelajaran Yayasan Perak	799.21	799.21	5.58	-0.28	0.13
7.	Kolej Islam Darul Ridzuan	21.86	21.86	12.75	10.99	0.91
8.	Perbadanan Perustakaan Awam Negeri Perak	10.94	10.94	2.33	0.25	7.79
9.	Majlis Sukan Negeri Perak	0.66	0.66	-0.06	-0.65	2.06
10.	Lembaga Muzium Negeri Perak	186.13	186.13	1.70	0.86	0.45
11.	Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	103.45	103.45	1.17	0.09	0.97
12.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu	264.62	264.62	44.59	0.94	0.38
13.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Bukan Melayu	160.17	160.17	11.41	1.36	0.62
14.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	25.47	25.47	1.40	0.13	0.85
15.	Perbadanan Taman Negeri Perak	1.20	1.20	0.01	-0.35	2.74

Sumber: Penyata Kewangan BBN

### 10.5.9. Prestasi Anak Syarikat Badan Berkanun Negeri

#### 10.5.9.1. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat

Pada tahun 2012, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak melabur sejumlah RM314.36 juta dalam 9 syarikat, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak melabur sejumlah RM253.01 juta dalam satu syarikat iaitu Perak Agro Corporation Sdn. Bhd., Lembaga Air Perak melabur sejumlah RM2 juta dalam satu syarikat iaitu Millenia Aqua Services Sdn. Bhd., Yayasan Perak melabur sejumlah RM25.75 juta dalam 4 syarikat dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak melabur sejumlah RM8 juta dalam satu syarikat iaitu Royal Perak Golf Club Berhad. Bagi pelaburan dalam syarikat bersekutu, Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak melabur paling tinggi dengan jumlah pelaburan sebanyak RM5.08 juta. Manakala yang kedua tertinggi adalah Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak iaitu berjumlah RM1.45 juta. Analisis pelaburan pada kos dalam anak syarikat dan syarikat bersekutu oleh BBN adalah seperti di **Jadual 10.10**.

**Jadual 10.10**  
**Analisis Pelaburan Pada Kos Dalam Anak Syarikat Dan Syarikat Bersekutu**

Perkara	PKNP	PPPNP	LAP	YP	SSI
Syarikat Subsidiari (100%)	7	1	1	4	1
Syarikat Subsidiari (>50%)	2	-	-	-	-
Syarikat Bersekutu	-	2	-	2	2
<b>Jumlah Syarikat</b>	<b>9</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>3</b>
<b>Pelaburan (RM Juta)*</b>	<b>314.36</b>	<b>254.46</b>	<b>2.00</b>	<b>26.14</b>	<b>13.08</b>

Sumber: Penyata Kewangan BBN

Nota: PKNP - Perbadanan Kemajuan Negeri Perak

PPPNP - Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak

LAP - Lembaga Air Perak

YP - Yayasan Perak

SSI - Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak

\*Nota: Angka-angka tahun 2012 adalah Penyata Kewangan Belum Audit Sehingga 17 Julai 2013.

#### 10.5.9.2. Status Syarikat Subsidiari

Analisis Audit mendapati 5 BBN telah melabur dalam 16 syarikat subsidiari iaitu 15 syarikat subsidiari berstatus aktif dan 1 berstatus dorman. Daripada 5 BBN, Perbadanan Kemajuan Negeri Perak mempunyai bilangan anak syarikat subsidiari terbanyak iaitu 9 syarikat. Bilangan syarikat subsidiari yang aktif dan dorman adalah seperti di **Jadual 10.11**.

**Jadual 10.11**  
**Bilangan Syarikat Subsidiari Yang Aktif Dan Dorman Bagi Tahun 2012**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Bilangan Syarikat Subsidiari (Ekuiti Melebihi 50%)		
		Status Aktif	Status Dorman	Jumlah Syarikat
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	9	-	9
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1	-	1
3.	Lembaga Air Perak	1	0	1
4.	Yayasan Perak	3	1	4
5.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	1	0	1
<b>Jumlah</b>		<b>15</b>	<b>1</b>	<b>16</b>

Sumber: Penyata Kewangan BBN

#### 10.5.9.3. Analisis Keuntungan/Kerugian Terkumpul Syarikat

Pada 31 Disember 2011, sebanyak 8 anak syarikat yang aktif di bawah 5 BBN mempunyai keuntungan terkumpul secara keseluruhan yang berjumlah RM328.40 juta. Dari segi kerugian terkumpul analisis Audit menunjukkan 12 anak syarikat BBN mempunyai kerugian terkumpul secara keseluruhan sejumlah RM177.32 juta. Antara anak syarikat yang mempunyai keuntungan terkumpul tertinggi ialah Perak Corporation Berhad (PKNP) sejumlah RM162.04 juta, Maju Perak Holdings Berhad (PKNP) sejumlah RM27.21 juta, Ladang Lekir Sendirian Berhad (PPPNP) sejumlah RM79.76 juta, Perak Agro Management Services Sendirian Berhad (PPPNP) sejumlah RM26.24 juta. Yayasan Perak menunjukkan kerugian terkumpul bagi kesemua anak syarikat berjumlah RM31.73 juta. Analisis keuntungan terkumpul dan kerugian terkumpul anak syarikat BBN bagi tahun kewangan 2011 adalah seperti di **Jadual 10.12**.

**Jadual 10.12**
**Analisis Keuntungan/(Kerugian) Terkumpul Anak Syarikat Badan Berkanun Negeri  
Bagi Tahun Kewangan 2011**

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Keuntungan Terkumpul		Kerugian Terkumpul		Keuntungan/(Kerugian) Bersih
		Bil. Syarikat	(RM Juta)	Bil. Syarikat	(RM Juta)	
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	3	189.33	6	-132.81	56.52
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	3	129.28	3	-12.78	116.50
3.	Lembaga Air Perak	1	7.04	0	0	7.04
4.	Yayasan Perak	0	0	3	-31.73	-31.73
5.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	1	2.75	0	0	2.75
<b>Jumlah</b>		<b>8</b>	<b>328.40</b>	<b>12</b>	<b>-177.32</b>	<b>151.08</b>

Sumber: Penyata Kewangan BBN

Pada pendapat Audit, Lembaga Pengarah Badan Berkanun Negeri yang berkenaan hendaklah sentiasa memantau prestasi kewangan anak syarikat dan mengkaji semula pelaburan dalam anak syarikat yang berstatus dorman dan menghadapi kerugian terkumpul. Ini adalah untuk memastikan anak syarikat berdaya maju yang berterusan dan pelaburan dalam anak syarikat dapat memberi pulangan.

#### 10.5.10. Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

Kesemua 15 Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di Perak telah mengemukakan penyata kewangan tahun 2012 untuk diaudit. Berdasarkan kepada penyata tersebut, adalah didapati hanya 5 PBT telah memperoleh lebihan pendapatan (surplus) berjumlah RM3.08 juta manakala 10 PBT lagi mencatatkan kurangan pendapatan (defisit) berjumlah RM18.93 juta. Prestasi Kewangan PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti di **Jadual 10.13**. Sungguhpun begitu, hanya 1 PBT sahaja yang mempunyai liabiliti semasa melebihi aset semasa iaitu Majlis Daerah Perak Tengah.

**Jadual 10.13****Prestasi Kewangan Pihak Berkua Tempatan Bagi Tahun Berakhir 2012**

Bil.	Pihak Berkua Tempatan	Penyata Pendapatan Pada 31 Disember 2012			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2012		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/Defisit (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	145.20	152.15	-6.95	95.49	28.78	66.71
2.	Majlis Perbandaran Taiping	38.26	40.43	-2.17	21.85	8.30	13.55
3.	Majlis Perbandaran Manjung	37.51	40.56	-3.05	18.60	5.49	13.11
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	16.36	16.37	-0.01	8.80	3.66	5.14
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	18.84	21.14	-2.30	14.48	4.60	9.88
6.	Majlis Daerah Kerian	14.27	13.15	1.12	12.56	0.96	11.60
7.	Majlis Daerah Tanjung Malim	12.57	14.39	-1.82	7.93	3.27	4.66
8.	Majlis Daerah Tapah	8.66	9.50	-0.84	7.39	2.13	5.26
9.	Majlis Daerah Gerik	4.35	4.56	-0.21	3.22	1.87	1.35
10.	Majlis Daerah Selama	3.24	3.37	-0.13	2.21	0.23	1.98
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	7.74	6.99	0.75	8.83	10.31	-1.48
12.	Majlis Daerah Lenggong	3.65	3.60	0.05	1.37	0.42	0.95
13.	Majlis Daerah Kampar	13.20	14.65	-1.45	10.61	2.35	8.26
14.	Majlis Daerah Batu Gajah	13.52	12.79	0.73	29.83	1.26	28.57
15.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	3.75	3.32	0.43	1.67	0.26	1.41
<b>Jumlah</b>		<b>341.12</b>	<b>356.97</b>	<b>-15.85</b>	<b>244.84</b>	<b>73.89</b>	<b>170.95</b>

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkua Tempatan

**a. Majlis Bandaraya/Perbandaran**

- i. Majlis Bandaraya Ipoh (MBI) telah mencatat defisit semasa sejumlah RM6.95 juta. Prestasi ini menunjukkan peningkatan defisit sejumlah RM4.22 juta atau 154.5% berbanding defisit sejumlah RM2.73 juta pada tahun 2011. Ini adalah kerana peningkatan bayaran emolumen sejumlah RM8.84 juta dan pengurangan dalam pelbagai terimaan sejumlah RM2.55 juta.
- ii. Prestasi kewangan Majlis Perbandaran Taiping (MPT) mencatatkan defisit semasa sejumlah RM2.17 juta atau 21,700% berbanding surplus sejumlah RM0.01 juta pada tahun 2011. Berlaku defisit tahun 2012 adalah disebabkan hasil cukai menurun dan tidak mencapai anggaran dan bayaran faedah kakitangan bertambah. Bagi prestasi kewangan Majlis Perbandaran Manjung (MPM) pada tahun 2012 mencatatkan defisit sejumlah RM3.05 juta atau 304.7% berbanding surplus sejumlah RM1.49 juta pada tahun 2011. Berlaku defisit tahun 2012 disebabkan penurunan hasil sewaan kerana permintaan untuk menyewa premis Majlis rendah. Majlis Perbandaran Kuala Kangsar (MPKK) pada tahun 2012 mencatatkan defisit sejumlah RM0.01 juta atau 101.4% berbanding surplus sejumlah RM0.73 juta pada tahun 2011. Berlaku defisit tahun 2012 disebabkan pembayaran bonus kakitangan serta perhubungan dan utiliti meningkat. Manakala Majlis Perbandaran Teluk Intan (MPTI) pula, pada tahun 2012 merekodkan surplus sejumlah RM0.39 atau 14.5% berbanding defisit sejumlah RM2.69 juta kerana pengurangan hasil cukai, terimaan bukan hasil dan kenaikan gaji kakitangan serta bayaran bonus. Kedudukan Kewangan Tahunan Bagi Majlis Bandaraya dan Majlis Perbandaran adalah seperti di **Jadual 10.14**.

**Jadual 10.14**

**Kedudukan Kewangan Tahunan Bagi Majlis Bandaraya Dan Majlis Perbandaran**

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2011 Surplus/Defisit (RM Juta)	2012 Surplus/Defisit (RM Juta)	Surplus/Defisit (RM Juta)	%
<b>Majlis Bandaraya</b>					
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	-2.73	-6.95	-4.22	154.5
	<b>Jumlah</b>	<b>-2.73</b>	<b>-6.95</b>	<b>-4.22</b>	<b>154.5</b>
<b>Majlis Perbandaran</b>					
1.	Taiping	0.01	-2.16	-2.17	-21,700.0
2.	Manjung	1.49	-3.05	-4.54	-304.7
3.	Kuala Kangsar	0.73	-0.01	-0.74	-101.4
4.	Teluk Intan	-2.69	-2.30	0.39	-14.5
	<b>Jumlah</b>	<b>-0.46</b>	<b>-7.52</b>	<b>-7.06</b>	<b>1,534.8</b>

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

## b. Majlis Daerah

Lima daripada 10 Majlis Daerah mengalami surplus semasa sejumlah RM3.53 juta pada tahun kewangan 2012. Berlaku peningkatan surplus sejumlah RM0.95 juta atau 36.8% berbanding tahun sebelumnya. Majlis yang mengalami surplus semasa adalah Majlis Daerah Kerian, Majlis Daerah Perak Tengah, Majlis Daerah Lenggong, Majlis Daerah Batu Gajah dan Majlis Daerah Pengkalan Hulu. Manakala Majlis Daerah Tanjung Malim, Majlis Daerah Tapah, Majlis Daerah Gerik, Majlis Daerah Selama dan Majlis Daerah Kampar mencatat defisit semasa sejumlah RM4.45 juta berbanding 3 Majlis Daerah pada tahun 2011 dengan nilai defisit sejumlah RM0.30 juta. Peningkatan defisit adalah disebabkan oleh perbelanjaan emolumen, sewa dan perhubungan serta utiliti. Kedudukan kewangan tahunan Majlis Daerah adalah seperti di **Jadual 10.15**.

**Jadual 10.15**  
Kedudukan Kewangan Tahunan Bagi Majlis Daerah

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2011 Surplus/Defisit (RM Juta)	2012 Surplus/Defisit (RM Juta)	Surplus/Defisit (RM Juta)	%
1.	Majlis Daerah Kerian	0.44	1.12	0.68	154.5
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	1.32	0.75	-0.57	-43.2
3.	Majlis Daerah Lenggong	-0.04	0.50	0.54	-1,350
4.	Majlis Daerah Batu Gajah	0.85	0.73	-0.12	-14.1
5.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.01	0.43	0.42	4,200
6.	Majlis Daerah Tanjung Malim	-0.22	-1.82	-1.60	727.3
7.	Majlis Daerah Tapah	-0.04	-0.84	-0.80	-2,000
8.	Majlis Daerah Gerik	0.67	-0.21	-0.88	-131.3
9.	Majlis Daerah Selama	0.29	-0.13	-0.42	-144.8
10.	Majlis Daerah Kampar	0.42	-1.45	-1.87	-445.2
<b>Jumlah</b>		<b>3.70</b>	<b>-0.92</b>	<b>-4.62</b>	<b>124.9</b>

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

### 10.5.10.1. Hasil Dan Perbelanjaan

Pada tahun 2012, PBT telah membelanjakan sejumlah RM356.97 juta yang meliputi perbelanjaan emolumen, perkhidmatan dan bekalan, harta modal, pemberian dan kenaan bayaran tetap, pembangunan dan perbelanjaan lain. Hasil utama PBT adalah daripada cukai taksiran, carum bantu kadar/sumbangan Kerajaan, faedah daripada pelaburan, lesen perniagaan dan perkhidmatan sewaan. Carum bantu kadar/sumbangan Kerajaan merangkumi terimaan tunai di bank daripada Kerajaan Persekutuan dan Negeri serta pelunasan aset pemberian kerajaan Negeri. Analisis Audit mendapati pada tahun 2012, PBT telah mengutip hasil sejumlah RM341.12 juta di mana cukai taksiran merupakan hasil tertinggi berjumlah RM175.04 juta atau 51.3% daripada keseluruhan hasil PBT. Adalah

didapati carum bantu kadar/sumbangan kerajaan menyumbangkan sejumlah RM12.82 juta atau 3.7% daripada keseluruhan hasil PBT. Jenis hasil PBT Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti di **Jadual 10.16**.

**Jadual 10.16**  
**Jenis Hasil PBT Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012**

Kategori PBT	Bil. PBT	Cukai Taksiran (RM Juta)	Carum Bantu Kadar/ Lesen (RM Juta)	Pelbagai/ Faedah Pelaburan (RM Juta)	Jumlah
Bandaraya	1	91.87	12.48	40.85	145.20
Perbandaran	4	49.64	11.74	49.59	110.97
Majlis Daerah	10	33.53	9.53	41.89	84.95
<b>Jumlah</b>	<b>15</b>	<b>175.04</b>	<b>33.75</b>	<b>132.33</b>	<b>341.12</b>

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkua Tempatan

#### 10.5.10.2. Aset Bersih Semasa

- a. Kesemua 15 PBT di Negeri Perak mengamalkan perakaunan berdasarkan akrual. Mengikut perakaunan berdasarkan akrual, transaksi adalah direkod pada asas akrual kecuali pendapatan dari lesen, perkhidmatan dan bayaran letak kereta. Akaun belum terima mengambil kira penghutang, caruman bantu kadar, bayaran perkhidmatan dan sewaan. Perkiraan aset semasa bersih PBT adalah aset semasa bersih di tolak dengan liabiliti semasa. Aset semasa bersih PBT Bagi tahun berakhir 31 Disember 2011 dan 2012 adalah seperti **Jadual 10.17**.

**Jadual 10.17**
**Aset Semasa Bersih PBT Di Negeri Perak**  
**Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2011 Dan 2012**

Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun 2011			Tahun 2012			Perubahan Aset Semasa Bersih	
	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset Semasa Bersih	Aset Semasa	Liabiliti Semasa	Aset Semasa Bersih	(RM Juta)	(%)
	(RM Juta)	RM Juta	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)		
MBI	93.27	24.86	68.41	95.49	28.78	66.71	-1.70	-2.5
MPT	21.27	7.32	13.95	21.85	8.30	13.56	-0.39	-2.8
MPM	24.12	5.96	18.16	18.60	5.49	13.11	-5.05	-27.8
MPKK	7.74	4.47	3.27	8.80	3.66	5.14	1.87	57.2
MPTI	16.79	5.08	11.71	14.48	4.60	9.88	-1.83	-157.9
MDK	10.30	1.06	9.24	12.56	0.96	11.60	2.36	25.5
MDTM	7.95	3.08	4.87	7.93	3.27	4.66	-0.21	-4.3
MDT	7.57	1.57	6.00	7.39	2.13	5.26	-0.74	-12.3
MDG	3.57	0.47	3.10	3.22	1.87	1.35	-1.75	-56.4
MDS	1.71	0.20	1.51	2.21	0.23	1.98	0.47	31.1
MDPT	11.10	11.00	0.10	8.83	10.31	-1.48	-1.58	-1,580
MDL	1.19	0.52	0.67	1.37	0.42	0.95	0.28	41.8
MDKpr	13.11	2.32	10.79	10.61	2.35	8.26	-2.53	-23.4
MDBG	28.30	1.48	26.82	29.83	1.26	28.57	1.75	6.5
MDPH	1.62	0.22	1.40	1.67	0.26	1.41	0.01	0.7
<b>Jumlah</b>	<b>249.61</b>	<b>69.61</b>	<b>180.00</b>	<b>244.84</b>	<b>73.89</b>	<b>170.96</b>	<b>-9.04</b>	<b>-5.3</b>

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkua Tempatan

b. Analisis Audit terhadap aset semasa bersih PBT mendapat perkara seperti berikut:

- i. Aset semasa bersih PBT secara keseluruhannya pada tahun 2012 telah menurun sejumlah RM9.04 juta atau 5.3%. Aset semasa bersih pada tahun 2011 berjumlah RM180 juta manakala RM170.96 juta pada tahun 2012.
- ii. Aset semasa bersih tahun 2012 bagi Majlis Bandaraya Ipoh telah menurun sejumlah RM1.70 juta atau 2.5%. Aset semasa bersih pada tahun 2011 adalah berjumlah RM68.41 juta manakala aset semasa bersih sejumlah RM66.71 juta pada tahun berikutnya. Perubahan ini disebabkan liabiliti semasa bertambah sejumlah RM28.78 juta berbanding RM24.86 juta pada tahun berikutnya. Pertambahan adalah bagi terimaan terdahulu, deposit dan sewa beli.
- iii. Aset semasa bersih bagi Majlis Perbandaran Taiping menunjukkan penurunan sejumlah RM0.39 juta atau 2.8% iaitu sejumlah RM13.56 juta pada tahun 2012 berbanding sejumlah RM13.95 juta pada tahun 2011. Penurunan ini disebabkan liabiliti semasa bertambah sejumlah RM8.30 juta berbanding sejumlah RM7.32 juta pada tahun 2011. Penurunan adalah bagi pembiutang, terimaan terdahulu dan cagaran. Aset semasa bersih bagi Majlis Perbandaran Manjung menunjukkan penurunan sejumlah RM5.05 juta atau 27.8% iaitu sejumlah RM13.11 juta pada tahun 2012 berbanding sejumlah RM18.16 juta pada tahun 2011. Penurunan ini disebabkan aset semasa berkurang sejumlah RM18.60 juta berbanding sejumlah RM24.12 juta pada tahun 2011. Penurunan adalah bagi pendahuluan pinjaman

dan simpanan tetap serta wang di bank dan di tangan. Aset semasa bersih bagi Majlis Perbandaran Kuala Kangsar menunjukkan pertambahan sejumlah RM1.87 juta atau 57.2% pada tahun 2012 berbanding dengan tahun 2011 sejumlah RM3.27 juta. Pertambahan ini disebabkan liabiliti semasa berkurang sejumlah RM3.66 juta berbanding sejumlah RM4.47 juta pada tahun 2011. Pertambahan adalah bagi pemutang, terimaan terdahulu dan cagaran. Bagi Majlis Perbandaran Teluk Intan, aset semasa bersih menunjukkan pengurangan sejumlah RM1.83 juta atau 157.9% iaitu sejumlah RM11.71 juta pada tahun 2011 berbanding sejumlah RM9.88 juta pada tahun 2012. Penurunan ini disebabkan penurunan aset semasa iaitu pendahuluan pinjaman dan simpanan tetap.

- iv. Lima Majlis Daerah menunjukkan peningkatan aset semasa bersih antara RM0.01 juta hingga RM2.36 juta atau 0.7% hingga 25.5% berbanding tahun sebelumnya. Majlis Daerah yang terlibat adalah Majlis Daerah Kerian, Majlis Daerah Selama, Majlis Daerah Lenggong, Majlis Daerah Batu Gajah dan Majlis Daerah Pengkalan Hulu. Lima Majlis Daerah lain menunjukkan penurunan aset semasa bersih antara RM0.21 juta hingga RM2.53 juta atau 4.3% hingga 23.4%. Majlis Daerah yang terlibat adalah Majlis Daerah Tanjung Malim, Majlis Daerah Tapah, Majlis Daerah Gerik, Majlis Daerah Perak Tengah dan Majlis Daerah Kampar.

#### 10.6. Tunggakan Hasil Cukai Taksiran Am

- a. Cukai taksiran am adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap aset pegangan di bawah kawasan pentadbiran PBT mengikut kuasa Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Cukai taksiran adalah merupakan penyumbang utama kepada pendapatan PBT. Cukai taksiran dikenakan ke atas pegangan seperti rumah kediaman, harta perdagangan (kedai, kilang, hotel dan sebagainya), harta industri (kilang dan sebagainya). Caruman bantu kadar merupakan cukai tahunan yang dikenakan ke atas bangunan milik Kerajaan. Sehingga akhir tahun 2012, sejumlah RM163.21 juta cukai taksiran telah dikutip oleh PBT di Negeri Perak. Kutipan ini meningkat sejumlah RM11.83 juta atau 7.2% berbanding kutipan cukai taksiran pada tahun 2011.
- b. Secara keseluruhannya, analisis Audit terhadap tunggakan cukai taksiran mendapati jumlah tunggakan meningkat daripada sejumlah RM67.86 juta pada tahun 2011 menjadi sejumlah RM70.22 juta pada tahun 2012 iaitu peningkatan sejumlah RM2.36 juta atau 3.5%. Bagi kategori Bandaraya, jumlah tunggakan cukai taksiran telah meningkat sejumlah RM1.46 juta atau 4.4% berbanding tahun 2011. Bagi kategori Perbandaran, jumlah tunggakan cukai taksiran telah meningkat sejumlah RM0.45 juta atau 3.1% berbanding tahun 2011. Begitu juga bagi Majlis Daerah jumlah tunggakan cukai taksiran telah meningkat sejumlah RM0.45 juta atau 2.2%. Peningkatan tunggakan cukai ini menunjukkan PBT perlu berusaha untuk mengutip tunggakan cukai Majlis. Tunggakan cukai taksiran bagi keseluruhan PBT adalah seperti di **Jadual 10.18**.

**Jadual 10.18**  
**Tunggakan Cukai Taksiran Bagi Tempoh Tahun 2011 Dan 2012**

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	32.86	34.32	1.46	4.4
2.	Majlis Perbandaran Taiping	6.73	6.45	-0.28	-4.2
3.	Majlis Perbandaran Manjung	3.33	3.54	0.21	6.3
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	2.51	2.74	0.23	9.2
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	1.96	2.25	0.29	14.8
6.	Majlis Daerah Kerian	2.89	3.03	0.14	4.8
7.	Majlis Daerah Tanjong Malim	3.78	3.50	-0.28	-7.4
8.	Majlis Daerah Tapah	2.89	2.93	0.04	1.4
9.	Majlis Daerah Gerik	0.21	0.20	-0.01	-4.8
10.	Majlis Daerah Selama	0.13	0.13	-	-
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	1.44	1.47	0.03	2.1
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.13	0.13	-	-
13.	Majlis Daerah Kampar	3.67	3.78	0.11	3.0
14.	Majlis Daerah Batu Gajah	5.22	5.62	0.40	7.7
15.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.11	0.13	0.02	18.2
<b>Jumlah</b>		<b>67.86</b>	<b>70.22</b>	<b>2.36</b>	<b>3.5</b>

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

**10.6.1.** Berdasarkan penyata kewangan bagi tahun 2012, jumlah pendapatan bagi semua PBT adalah berjumlah RM341.12 juta. Manakala jumlah tunggakan cukai taksiran pula adalah berjumlah RM70.22 juta iaitu 20.6% daripada jumlah pendapatan PBT. Ini menunjukkan tunggakan cukai taksiran adalah agak tinggi. Peratus tunggakan berbanding pendapatan cukai taksiran tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 10.19**.

**Jadual 10.19**  
**Peratus Tunggakan Berbanding Pendapatan Tahun 2012**

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tunggakan (RM Juta)	Pendapatan (RM Juta)	Tunggakan Berbanding Pendapatan (%)
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	34.32	145.20	23.6
2.	Majlis Perbandaran Taiping	6.45	38.26	16.9
3.	Majlis Perbandaran Manjung	3.54	37.51	9.4
4.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	2.74	16.36	16.7
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	2.25	18.84	11.9
6.	Majlis Daerah Kerian	3.03	14.27	21.2
7.	Majlis Daerah Tanjung Malim	3.50	12.57	27.8
8.	Majlis Daerah Tapah	2.93	8.66	33.8
9.	Majlis Daerah Gerik	0.20	4.35	4.6
10.	Majlis Daerah Selama	0.13	3.24	4.0
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	1.47	7.74	19.0
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.13	3.65	3.6
13.	Majlis Daerah Kampar	3.78	13.20	28.6
14.	Majlis Daerah Batu Gajah	5.62	13.52	41.6
15.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.13	3.75	3.5
<b>Jumlah</b>		<b>70.22</b>	<b>341.12</b>	<b>20.6</b>

Sumber : Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

## 10.7. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara umumnya kedudukan penyerahan penyata kewangan bagi Pihak Berkuasa Tempatan, Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam adalah baik. Sebanyak 11 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2012 dan 31 penyata kewangan bagi tahun berakhir 2011 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil. Sebanyak 23 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran dan 8 lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran bagi tahun berakhir 2011. Manakala setakat 17 Julai 2013, 2 Pihak Berkuasa Tempatan telah dikeluarkan Sijil Audit Berteguran bagi penyata kewangan tahun berakhir 2012. Sijil Audit Berteguran dikeluarkan kepada Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan. Bagaimanapun, adalah disyorkan beberapa kelemahan perlu diambil tindakan segera seperti berikut:

**10.7.1.** Jumlah aset di Lembaran Imbangan tidak dapat disahkan kerana ketiadaan dokumen sokongan bagi menyokong kewujudannya;

**10.7.2.** Baki hutang antara syarikat dan Kumpulan tidak dapat diselaraskan semasa penyatuan Penyata Kewangan; dan

**10.7.3.** Rekod perakaunan tidak disediakan seperti lejar am, lejar individu pemutang, akaun pendapatan, baucar bayaran, Daftar Harta Modal dan penyesaian.





## **BAHAGIAN VI**

### Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri



## BAHAGIAN VI

### PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

#### 11. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK TAHUN 2011

Mengikut Seksyen 16(2), Akta Acara Kewangan 1957, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak hendaklah dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri seberapa segera yang boleh, selepas diaudit oleh Ketua Audit Negara. Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan pula menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dibentangkan dalam Dewan Undangan Negeri. Sehubungan itu, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2011 telah dibentangkan di sidang Dewan Undangan Negeri pada 17 Disember 2012.

#### 12. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI PERAK

Pada tahun 2012, Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak Darul Ridzuan telah mengadakan sebanyak 6 Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak dan 5 daripadanya telah pun dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2011. Sehubungan itu, pada 3 Ogos 2012 Jawatankuasa telah mengadakan mesyuarat untuk membincangkan perkara seperti di **Jadual 12.1**.

**Jadual 12.1**

**Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri Perak Sehingga 14 Mei 2013**

Bil.	Tarikh	Jabatan/Agensи	Perkara
1.	Mesyuarat Jawatankuasa Bil. 5/2011 3 Ogos 2012	i. Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak - Bahagian Perumahan Awam  ii. Majlis Bandaraya Ipoh  iii. Rural Transformation Centre (RTC)	Membincangkan LKAN 2010 mengenai  i. Kajian Pengurusan Perumahan Rakyat  ii. Pengurusan Premis Perniagaan  iii. Serta penerangan berkaitan pengurusan RTC daripada Pengurus RTC Gopeng

Sumber: Jabatan Audit Negara





# PENUTUP



## **PENUTUP**

Pada umumnya, tahap penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak adalah bertambah baik. Begitu juga tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2012 telah menunjukkan prestasi lebih baik berbanding tahun 2011 kerana Jabatan/Agensi Negeri telah memberi fokus yang lebih terhadap pengurusan kewangan sejak pelaksanaan Indeks Akauntabiliti oleh Jabatan Audit Negara mulai tahun 2007. Bagaimanapun, prestasinya masih boleh dipertingkatkan lagi sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan bukan sahaja mengambil tindakan memperbetulkan kelemahan yang telah dibangkitkan oleh pihak Audit, bahkan juga mengambil tindakan pencegahan bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Sehubungan ini, bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara berikut:

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Jabatan/Agensi Negeri perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya ialah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalam malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan dan mereka perlu terlibat secara '*hands on*' dalam urusan tersebut.
- d. Ketua Jabatan perlu mewujudkan sistem pemantauan berterusan, menjalankan pemeriksaan mengejut, mengadakan penilaian secara berkala ke atas kemahiran dan keupayaan pegawai serta memberi latihan kepada pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan bagi meningkatkan kecekapan mereka. Ini adalah bagi mengelakkan pegawai kurang mahir atau kurang pengetahuan menggunakan budi bicara apabila membuat keputusan.

### **JABATAN AUDIT NEGARA**

**Putrajaya**

**29 Julai 2013**





# LAMPIRAN

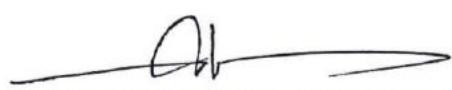




**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA  
MENGENAI PENYATA KEWANGAN  
KERAJAAN NEGERI PERAK  
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2012**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak pada 31 Disember 2012; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

  
**(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)**

Ketua Audit Negara  
Malaysia.

Putrajaya  
14 Jun 2013



**PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI DAN BENDAHARI NEGERI**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dan Nota Kepada Penyata Kewangan disediakan:

- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan (PPK) dan International Public Sector Accounting Standard-Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri Perak

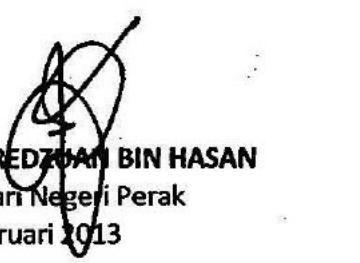
Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2012.

Pada masa penyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjelaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri 2012.

  
**DATO' HAJI MOHD GAZALI BIN JALAL**

Pegawai Kewangan Negeri Perak

7 Februari 2013

  
**MOHD REDZOAN BIN HASAN**

Bendahari Negeri Perak

7 Februari 2013

**LAMPIRAN III****PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN  
pada 31 Disember 2012**

	<u>Nota</u>	<u>2012</u> RM	<u>2011</u> RM
<b>WANG AWAM</b>			
WANG TUNAI	3	23,325,816.11	22,031,933.27
PELABURAN	4	784,649,753.57	758,699,753.57
		<b>807,975,569.68</b>	<b>780,731,686.84</b>
<b>DIPEGANG BAGI:</b>			
<b>KUMPULAN WANG DISATUKAN</b>			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	583,305,925.63	571,551,638.51
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	-	33,010,651.00
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	224,669,644.05	176,169,397.33
		<b>807,975,569.68</b>	<b>780,731,686.84</b>

*Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.*

**LAMPIRAN IV**

**PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI  
bagi tahun berakhir 31 Disember 2012**

	<u>Nota</u>	<u>2012</u>	<u>RM</u>	<u>2011</u>	<u>RM</u>	<u>RM</u>
<b>TERIMAAN</b>						
Hasil	5					
Hasil Cukai		384,243,963.76		299,886,731.71		
Hasil Bukan Cukai		341,109,369.36		347,756,646.46		
Terimaan Bukan Hasil		142,506,868.69		867,860,201.81		172,644,443.53
						820,287,821.70
Pinjaman	6					
Dalam Negeri		37,228,624.00		62,536,190.00		
		37,228,624.00				62,536,190.00
Terimaan Modal	7					
Terimaan Balik Pinjaman		-		-		
Jualan Aset Modal		-		-		
Pelbagai Terimaan Modal		41,904,321.29		42,920,690.20		
Jualan Instrumen Kewangan		-		-		42,920,690.20
Terimaan Lain	7					
Terimaan Amanah		41,760,408.36		23,108,620.42		
		41,760,408.36				23,108,620.42
<b>Jumlah Terimaan</b>			<b>988,753,555.46</b>			<b>948,853,322.32</b>

**PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI (sambungan)**  
bagi tahun berakhir 31 Disember 2012

	<u>Nota</u>	<u>2012</u> <i>RM</i>	<u>2011</u> <i>RM</i>
<b>BAYARAN</b>			
Perbelanjaan Mengurus	5	(262,943,556.71)	(227,595,562.51)
Emolumen		(205,630,472.73)	(193,483,242.56)
Perkhidmatan dan Bekalan		(9,471,150.45)	(21,549,359.76)
Aset		(100,568,380.96)	(119,540,603.27)
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		(1,716,756.30)	(3,277,820.93)
Perbelanjaan Lain		(580,330,317.15)	(565,446,589.03)
Perbelanjaan Pembangunan	7a	(308,164,482.93)	(264,633,619.16)
Langsung		0.00	0.00
Pinjaman		(308,164,482.93)	(264,633,619.16)
Perbelanjaan Modal			
Pembelian Instrumen Kewangan	4	(25,950,000.00)	(19,000,220.00)
		(25,950,000.00)	(19,000,220.00)
Pinjaman	6	(2,775,597.54)	(7,414,219.70)
Dalam Negeri		(70,239,275.00)	(92,955,390.00)
Kepada Agensi		(73,014,872.54)	(100,369,609.70)
Bayaran Lain			
Akaun Amanah	7	0.00	0.00
Jumlah Bayaran		(987,459,672.62)	(949,450,037.89)
Tambahan / (Kurangan) Wang Tunai		1,293,882.84	(596,715.57)
Wang Tunai Pada 1 Januari		22,031,933.27	22,628,648.84
<b>WANG TUNAI PADA 31 DISEMBER</b>		<b>23,325,816.11</b>	<b>22,031,933.27</b>

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

**LAMPIRAN V**

**PENYATA PRESTASI KEWANGAN**  
bagi tahun berakhir 31 Disember 2012

	<u>Nota</u>	<u>2012</u>		<u>2011</u>
		<u>Anggaran</u> <u>RM</u>	<u>Sebenar</u> <u>RM</u>	<u>Sebenar</u> <u>RM</u>
<b>HASIL</b>	<b>5</b>	817,124,584.00	867,860,201.81	820,287,821.70
Tolak : Belanja Mengurus	5	867,271,939.00	583,105,914.69	572,860,808.73
<b>LEBIHAN/(KURANGAN) HASIL</b>		<b>(50,147,355.00)</b>	<b>284,754,287.12</b>	<b>247,427,012.97</b>
Tolak : Belanja Pembangunan	7	321,000,000.00	308,164,482.93	264,633,619.16
<b>LEBIHAN / (KURANGAN) KESELURUHAN</b>		<b>(371,147,355.00)</b>	<b>(23,410,195.81)</b>	<b>(17,206,606.19)</b>
<b>KURANGAN DIBIAYAI OLEH:</b>				
Pinjaman	6		(33,010,651.00)	(30,419,200.00)
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	7		41,904,321.29	42,920,690.20
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	7		14,516,525.52	4,705,115.99
<b>JUMLAH PEMBIAYAAN</b>			<b>23,410,195.81</b>	<b>17,206,606.19</b>

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Nota : Belanja mengurus termasuk bayaran balik pinjaman dalam negeri.

## LAMPIRAN VI

### PENYATA AKAUN MEMORANDUM pada 31 Disember 2012

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	<u>Note</u>	<u>RM</u>
<b>MEMORANDUM ASET</b>	8	
Pinjaman Boleh Dituntut	342,018,021.68	964,946,963.42
Pelaburan	54,540,000.00	30,000,000.00
<b>MEMORANDUM LIABILITI</b>	9	
Hutang Awam	339,237,730.73	1,007,575,848.55

*Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.*

**NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN**  
bagi tahun berakhir 31 Disember 2012

---

**DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN**

**1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN**

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan penyata kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berdasarkan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
  - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah, dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulan wang.
  - ii) Perkara LV11 Undang-Undang Tubuh Kerajaan Negeri Perak memperuntukkan mengenai pengeluaran wang daripada Kumpulan Wang Disatukan Negeri.
  - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- c) Kerajaan Negeri mengamal asas perakaunan tunai ubahsuai. Semua urus niaga bayaran dan terimaan diakaunkan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperoleh dengan pengubahsuaan seperti berikut:
  - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 31 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikenakan kepada peruntukan tahun kewangan semasa.
  - ii) Terimaan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambilkira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan wang tunai dalam perjalanan dan diakaunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.
  - iii) Mengakaun urus niaga bukan tunai tertentu seperti pindahan peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan, Untung Rugi Pelaburan, Hapuskira Pinjaman Amanah, Penukaran Pinjaman Kepada Ekuiti dan seumpamanya.
- d) Eniti perakaunan terdiri daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri.
- e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] adalah satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- f) Mata wang yang digunakan dalam penyata kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urus niaga yang melibatkan mata wang asing telah ditukar kepada nilai setara RM berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia atau Jabatan Akauntan Negara Malaysia mengikut polisi yang ditetapkan.
- g) Penyata Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi butiran, angka perbandingan telah dinyatakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

## 2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Persebahaman Penyata Kewangan dan nota yang disertakan bagi tahun 2012 telah dibuat penambahbaikan bagi memudahkan pemahaman dan penganalisisan.

Penyata Prestasi Kewangan adalah penyata baharu yang menunjukkan prestasi kewangan Kerajaan Negeri secara keseluruhan.

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disedia mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting* mengandungi komponen berikut:

- a) Penyata Kedudukan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

## 3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pejabat Perbadanan Negeri pada akhir tahun kewangan.

Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Panjar Wang Runcit.

Wang Tunai pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	2012 RM	2011 RM
Wang Tunai Dalam Bank	17,538,828.54	18,743,007.80
Wang Tunai Dalam Perjalanan	4,704,667.84	2,202,898.30
Wang Tunai Dalam Tangan	1,082,319.73	1,086,027.17
<b>JUMLAH WANG TUNAI</b>	<b>23,325,816.11</b>	<b>22,031,933.27</b>

#### 4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan Kumpulan Wang Amanah ialah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan arahan amanah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] serta peraturan yang berkuatkuasa. Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

Pelaburan pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Perihal	2012		2011	
	Nilai Buku		Nilai Buku	
	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah <i>RM</i>	Pelaburan Am <i>RM</i>	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah <i>RM</i>	Pelaburan Am <i>RM</i>
Saham	-	52,749,533.57	-	52,749,533.57
Deposit Dalam Negeri	-	731,800,220.00	-	705,850,220.00
Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	-	100,000.00	-	100,000.00
<i>Jumlah</i>	-	784,649,753.57	-	758,699,753.57
<b>JUMLAH PELABURAN</b>		<b>784,649,753.57</b>		<b>758,699,753.57</b>

#### 5. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakaun urus niaga terimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri selaras dengan Perkara 97 dan 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Lebihan dari Akaun Hasil Disatukan, RM273,000,000.00 telah dipindahkan ke Kumpulan wang Pembangunan.

Akaun Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Perihal	2012			2011		
	Anggaran		Sebenar	Sebenar		%
	RM	RM	%	Anggaran	Anggaran	%
<b>BAKI PADA 1 JANUARI</b>	<b>571,551,638.51</b>			<b>549,124,625.54</b>		
<b>HASIL</b>						
Hasil Cukai	366,952,989.00	384,243,963.76	104.71	299,886,731.71	299,886,731.71	89.14
Hasil Bukan Cukai	281,150,567.00	341,109,369.36	121.33	347,756,646.46	347,756,646.46	121.86
Terimaan Bukan Hasil	169,021,028.00	142,506,868.69	84.31	172,644,443.53	172,644,443.53	106.16
<i>Jumlah Hasil</i>	<i>817,124,584.00</i>	<i>867,860,201.81</i>	<i>106.21</i>	<i>820,287,821.70</i>	<i>820,287,821.70</i>	<i>104.57</i>
<b>PERBELANJAAN MENGURUS</b>						
Emolumen	268,696,151.15	262,943,556.71	97.86	227,595,562.51	227,595,562.51	95.94
Perkhidmatan dan Bekalan	209,459,280.85	205,630,472.73	98.17	193,483,242.56	193,483,242.56	96.77
Aset	9,596,199.00	9,471,150.45	98.70	21,549,359.76	21,549,359.76	98.24
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap**	104,720,308.00	103,343,978.50	98.69	126,954,822.97	126,954,822.97	99.59
Perbelanjaan-perbelanjaan lain	1,800,000.00	1,716,756.30	95.38	3,277,820.93	3,277,820.93	97.96
<i>Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindahan)</i>	<i>594,271,939.00</i>	<i>583,105,914.69</i>	<i>98.12</i>	<i>572,860,808.73</i>	<i>572,860,808.73</i>	<i>97.11</i>
<i>Pindahan Lebihan Hasil ke Kumpulan Wang Pembangunan</i>	<i>273,000,000.00</i>	<i>273,000,000.00</i>	<i>-</i>	<i>225,000,000.00</i>	<i>225,000,000.00</i>	<i>-</i>
<i>Jumlah Perbelanjaan Mengurus (selepas pindahan)</i>	<i>867,271,939.00</i>	<i>856,105,914.69</i>	<i>98.71</i>	<i>797,860,808.73</i>	<i>797,860,808.73</i>	<i>-</i>
<i>Lebihan/(Kurangan) bagi Tahun</i>	<i>11,754,287.12</i>			<i>22,427,012.97</i>		
<b>BAKI PADA 31 DISEMBER</b>	<b>583,305,925.63</b>			<b>571,551,638.51</b>		

Nota: (\*\*) - Tidak termasuk pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan.

(a) Hasil

Hasil diakaunkan secara jumlah kesar ke dalam Akaun Hasil Disatukan kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang.

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Perihal	2012			2011		
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar	Anggaran	Sebenar	% Anggaran
	RM	RM	RM	RM	RM	%
<b>HASIL CUKAI</b>						
Cukai Tanah	300,217,049.00	300,217,049.00	250,162,091.18	83.33	227,942,258.67	84.38
Cukai Parit Dan Talair	812,940.00	812,940.00	582,320.85	71.63	639,326.22	102.39
Cukai Keluaran Hutan	30,050,000.00	30,050,000.00	22,763,671.91	75.75	27,079,571.52	90.12
Royalti	30,170,000.00	30,170,000.00	103,772,721.82	343.96	37,296,299.13	123.07
Pelbagai Cukai Langsung	2,000.00	2,000.00	-	-	2,520.00	126.00
Cukai Hiburan	5,701,000.00	5,701,000.00	6,943,158.00	121.79	6,926,756.17	130.67
Jumlah Hasil Cukai	366,952,989.00	366,952,989.00	384,243,963.76	104.71	299,886,731.71	89.14
<b>HASIL BUKAN CUKAI</b>						
Lesen, Bayaran Pendaftaran Dan Permit	78,370,207.00	78,370,207.00	50,224,014.53	64.09	88,131,060.94	118.15
Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan	38,066,484.00	38,066,484.00	49,032,580.36	128.81	44,383,557.78	130.19
Perolehan daripada Jualan Barang-barang	106,091,300.00	106,091,300.00	169,935,194.69	160.18	137,532,463.23	136.84
Sewaan	3,190,100.00	3,190,100.00	5,067,186.58	158.84	4,086,279.23	161.43
Keuntungan Pembiayaan & Perolehan Pelaburan	39,648,200.00	39,648,200.00	56,837,855.75	143.36	60,346,061.69	95.24
Denda Rampasan dan Hukuman	15,784,276.00	15,784,276.00	10,012,537.45	63.43	13,277,223.59	128.93
Jumlah Hasil Bukan Cukai	281,150,567.00	281,150,567.00	341,109,369.36	121.33	347,756,646.46	121.86
<b>TERIMAAN BUKAN HASIL</b>						
Pulangan Baik	2,218,028.00	2,218,028.00	10,638,782.71	479.65	40,884,384.73	117.88
Perbelanjaan	166,803,000.00	166,803,000.00	131,868,085.98	79.06	131,760,058.80	102.98
Terimaan daripada Agensi-agensi Kerajaan Yang Lain	169,021,028.00	169,021,028.00	142,506,868.69	84.31	172,644,443.53	106.16
Jumlah Terimaan Bukan Hasil	817,124,584.00	817,124,584.00	867,860,201.81	106.21	820,287,821.70	104.57
<b>JUMLAH HASIL</b>						

(disembung)

**(b) Perbelanjaan Mengurus**

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan kenaan bayaran tetap dan perbelanjaan-perbelanjaan lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan mengikut undang-undang Persekutuan selaras dengan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan berdasarkan kelulusan Dewan Undangan Negeri selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

Bagi maksud perbelanjaan yang telah melebihi peruntukan, suatu anggaran tambahan telah dibentangkan di sesi Dewan Undangan Negeri pada bulan Disember 2012 selaras dengan Perkara 101(b) Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2012			
	Anggaran Asal RM	Anggaran Dipinda RM	Sebenar RM	% Anggaran
<b>PERBELANJAAN TANGGUNGAN</b>				
T. 01 Perlukan Diraja Bagi DYMM Sultan	10,312,090.00	10,312,090.00	10,312,090.00	100.00
T. 02 Speaker	163,200.00	167,656.00	167,655.48	100.00
T. 03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	358,158.00	358,158.00	212,666.30	59.38
T. 04 Pejabat Kewangan Negeri	3,000,000.00	3,000,000.00	2,923,181.66	97.44
T. 05 Pencen/Elaun & Ganjaran	6,178,835.00	6,178,835.00	6,087,258.79	98.52
<i>Jumlah Perbelanjaan Tanggungan</i>	<i>20,012,283.00</i>	<i>20,016,739.00</i>	<i>19,702,852.23</i>	<i>98.43</i>

**PERBELANJAAN BEKALAN**

B. 01 Dewan Negeri	10,901,700.00	10,901,700.00	10,687,036.17	98.03
B. 02 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	581,600.00	581,600.00	581,437.51	99.97
B. 03 Raja dan Orang Besar Jajahan	3,064,200.00	3,064,200.00	2,920,121.73	95.30
B. 04 Pejabat Menteri Besar & Setiausaha Kerajaan	34,819,000.00	34,819,000.00	34,447,899.63	98.93
B. 05 Pejabat Daerah Dan Tanah Batang Padang	6,626,400.00	6,626,400.00	6,381,531.00	96.30
B. 06 Pejabat Daerah Dan Tanah Manjung	5,018,000.00	5,018,000.00	5,017,172.75	99.98
B. 07 Pejabat Daerah Dan Tanah Hilir Perak	6,424,000.00	6,424,000.00	6,417,174.05	99.89
B. 08 Jabatan Daerah Dan Tanah Hulu Perak	6,336,700.00	6,336,700.00	6,174,566.59	97.44
B. 09 Jabatan Daerah Dan Tanah Kinta, Batu Gajah	9,657,700.00	9,657,700.00	9,613,282.30	99.54
B. 10 Pejabat Daerah Dan Tanah Kerian	5,002,500.00	5,002,500.00	4,894,743.08	97.85
B. 11 Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Kangsar	7,485,700.00	7,485,700.00	7,184,733.37	95.98
B. 12 Pejabat daerah Dan Tanah Larut, Matang & Selama	9,549,700.00	9,549,700.00	9,273,350.80	97.11
B. 13 Pejabat Daerah Dan Tanah Perak Tengah	7,463,000.00	7,463,000.00	7,436,480.59	99.64
B. 14 Pejabat Daerah Dan Tanah Kampar	3,761,400.00	3,761,400.00	3,705,322.87	98.51
B. 15 Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian	11,156,100.00	11,156,100.00	11,153,074.62	99.97
B. 16 Jabatan Mufti	1,787,900.00	1,787,900.00	1,773,275.23	99.18
B. 17 Jabatan Kehakiman Syariah	6,825,600.00	6,825,600.00	6,788,640.42	99.46
B. 18 Jabatan Agama Islam Negeri Perak	64,965,000.00	64,965,000.00	61,573,448.50	94.78
B. 19 Kerajaan Tempatan & Perumahan Awam	9,458,000.00	9,458,000.00	9,442,698.62	99.84
B. 20 Pejabat Kewangan Negeri Perak	3,825,500.00	3,825,500.00	3,811,010.74	99.62
B. 21 Pelbagai Perkhidmatan Am	138,576,800.00	138,576,800.00	136,224,307.08	98.30

(disambung)

(sambungan)

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2012			% Anggaran
	Anggaran Asal RM	Anggaran Dipinda RM	Sebenar RM	
<b>PERBELANJAAN BEKALAN</b>				
B. 22 Peruntukan Kepada Kumpulanwang Terkanun	273,000,000.00	273,000,000.00	273,000,000.00	100.00
B. 23 Jabatan Pertanian	15,182,000.00	15,182,000.00	14,787,978.22	97.40
B. 24 Jabatan Pengairan Dan Saliran	75,030,700.00	75,030,700.00	74,722,681.56	99.59
B. 25 Jabatan Perhutanan	27,911,200.00	27,911,200.00	26,998,375.71	96.73
B. 26 Jabatan Perkhidmatan Veterinar	12,131,200.00	12,131,200.00	12,076,870.01	99.55
B. 27 Jabatan Kerja Raya	60,278,600.00	60,278,600.00	59,150,143.27	98.13
B. 28 Jabatan Perancangan Bandar & Desa	4,436,100.00	4,436,100.00	4,309,554.52	97.15
B. 29 Jabatan Kebajikan Masyarakat	25,098,300.00	25,098,300.00	25,082,264.86	99.94
B. 30 Jabatan Mineral & Geosains	493,200.00	493,200.00	492,069.66	99.77
B. 31 Pencen Siasah dan Saraan Rahim	407,400.00	407,400.00	281,817.00	69.17
Jumlah Perbelanjaan Bekalan	847,255,200.00	847,255,200.00	836,403,062.46	98.72
PERBELANJAAN MENGURUS (sebelum pindahan)	867,267,483.00	867,271,939.00	583,105,914.69	67.23
<b>PINDAHAN LEBIHAN HASIL KE KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN</b>				
			273,000,000.00	
PERBELANJAAN MENGURUS (selepas pindahan)			856,105,914.69	

Perbezaan ketara di antara anggaran asal dengan anggaran dipinda dan di antara anggaran dipinda dengan perbelanjaan sebenar diterangkan di Laporan Bendahari Negeri. Maklumat terperinci perbelanjaan mengurus dapat dirujuk di Lampiran 1 - Penyata Perbelanjaan Mengurus bagi tahun berakhir 31 Disember 2012.

## 6. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran balik pinjaman di bawah kuasa undang-undang Persekutuan.

Pinjaman terdiri daripada Pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan. Terimaan ini dibayar kepada pelbagai agensi Kerajaan Negeri atas sifat pinjaman itu diperolehi.

Bayaran faedah hutang negeri tidak diakaun di Akaun Pinjaman Disatukan sebaliknya dikenakan kepada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan T04 berjumlah RM2,923,181.66 seperti di Nota 5(b).

(disambung)

Akaun Pinjaman Disatukan pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

(sambungan)

*Perihal*

2012 (Debit)/Kredit RM	2011 (Debit)/Kredit RM
------------------------------	------------------------------

**PINJAMAN**

**Pihak Berkusa Tempatan**

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00

**Badan Berkanun**

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00

**Bekalan Air**

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

33,010,651.00	63,429,851.00
37,228,624.00	62,536,190.00
70,239,275.00	92,955,390.00
0.00	33,010,651.00

**Perumahan Awam Kos Rendah**

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00

**Pelbagai**

Baki pada 1 Januari

Terimaan

Bayaran

Baki pada 31 Disember

0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00
0.00	0.00

**BAKI AKAUN PINJAMAN DISATUKAN**

0.00	33,010,651.00
------	---------------

Di Penyata Prestasi Kewangan, Pinjaman Negeri berjumlah (RM33,010,651.00) untuk tahun 2012 adalah terimaan bersih tahun semasa.

## 7. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akta-akta amanah, suratcara amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri dari Kumpulan Wang Amanah yang ditubuhkan dibawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) untuk maksud tertentu. Kumpulan wang ini terdiri dari urusniaga Akaun Penyelesaian dan juga Kumpulan wang pusingan yang mana pembayarannya tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Negeri.

(disambung)

(sambungan)

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Perihal	Baki pada 01.01.2012 (Debit)/Kredit	Debit	Kredit	Baki pada 31.12.2012 (Debit)/Kredit
	RM	RM	RM	RM
<b>KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN</b>				
Kumpulan Wang Pembangunan	(162,611,162.81)	308,164,482.93	314,904,321.29	(155,871,324.45)
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	165,330,774.85	4,053,359,528.40	4,010,593,765.07	122,565,011.52
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	2,719,612.04	4,361,524,011.33	4,325,498,086.36	(33,306,312.93)
<b>KUMPULAN WANG AMANAH AWAM</b>				
Kumpulan Wang Amanah Awam	106,888,837.87	457,046,754.84	531,298,429.50	181,140,512.53
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam	106,888,837.87	457,046,754.84	531,298,429.50	181,140,512.53
<b>AKAUN DEPOSIT</b>				
Akaun Wang Deposit	66,560,947.42	65,639,837.21	75,914,334.24	76,835,444.45
Jumlah Akaun Deposit	66,560,947.42	65,639,837.21	75,914,334.24	76,835,444.45
<b>JUMLAH AKAUN AMANAH DISATUKAN</b>	<b>176,169,397.33</b>	<b>4,884,210,603.38</b>	<b>4,932,710,850.10</b>	<b>224,669,644.05</b>

Terimaan lain di Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai sebanyak RM41,760,408.36 merupakan baki bersih Akaun Amanah kecuali Kumpulan Wang Pembangunan.

Kurangan pembentahan berjumlah RM23,410,195.81 di Penyata Prestasi Kewangan dibentai oleh pinjaman, terimaan balik pinjaman dan pelbagai terimaan serta perubahan dalam Tunai, Pelaburan dan Amanah.

**(a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan**

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengakaun terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

(i) Kumpulan Wang Pembangunan mengakaun terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan, pemberian persekutuan, ansuran sewa beli dan jualan serta pelbagai terimaan. Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

(disambung)

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

(sambungan)

<i>Perihal</i>	2012 (Debit)/Kredit RM	2011 (Debit)/Kredit RM
<b>BAKI PADA 1 JANUARI</b>	(162,611,162.81)	(165,898,233.85)
<b>TERIMAAN</b>		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	273,000,000.00	225,000,000.00
Penerimaan sewa beli rumah-rumah awam	7,928,679.90	9,286,313.17
Jualan Kedai Kos Rendah	388,896.64	1,636,247.36
Pemberian Pertambahan Hasil Bahagian 11	12,021,436.00	11,874,072.00
Pemberian berdasarkan tahap Pem ekonomi ,Infra & Kesejahteraan Hidup	21,077,000.00	19,440,653.00
Bayaran Balik pengeluaran Hakmilik Rancangan Perumahan	43,089.00	46,855.00
Pelbagai Pendapatan	445,219.75	636,549.67
<i>Jumlah Terimaan</i>	314,904,321.29	267,920,690.20
<b>BAYARAN</b>		
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	308,164,482.93	264,633,619.16
Pinjaman	0.00	0.00
<i>Jumlah Bayaran</i>	308,164,482.93	264,633,619.16
<i>Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun</i>	6,739,838.36	3,287,071.04
<b>BAKI KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN PADA 31 DISEMBER</b>	<b>(155,871,324.45)</b>	<b>(162,611,162.81)</b>

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 2 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012.

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

*Perihal*

2012                            2011

*(Debit)/Kredit*                            *(Debit)/Kredit*

*RM*                                    *RM*

**AKAUN PENYELESAIAN**

Pelarasan - Akaun Hasil Dari Kerajaan Persekutuan  
 Pelarasan - Akaun Penyelesaian Cek Terbatas  
 Akaun Penyelesaian Pembatalan EFT

217,875.05	115,775.80
2,876,179.83	3,145,887.32
268,824.10	79,505.81

*Jumlah Akaun Penyelesaian*

3,162,878.98

3,341,168.93

**AKAUN PERNIAGAAN**

Akaun Peruntukan - Kira-kira Perjalanan Workshop  
 Akaun Urusniaga - Kira-kira Perjalanan Workshop

1,500,000.00	1,500,000.00
5,761,366.67	5,556,702.20

*Jumlah Akaun Perniagaan*

7,261,366.67

7,056,702.20

**AKAUN PINJAMAN**

Akaun Peruntukan - Pendahuluan Membeli Kenderaan  
 Akaun Urusniaga - Pendahuluan Membeli Kenderaan  
 Akaun Peruntukan - Pendahuluan Diri Pegawai Awam  
 Akaun Urusniaga - Pendahuluan Diri Pegawai Awam  
 Akaun Peruntukan - Pelbagai Pendahuluan  
 Akaun Urusniaga Pelbagai Pendahuluan  
 Akaun Peruntukan - Kumpulan Pelbagai Pendahuluan ADUN  
 Akaun Urusniaga - Pelbagai Pendahuluan ADUN  
 Akaun Peruntukan - Kumpulanwang Pinjaman Komputer  
 Akaun Urusniaga - Pinjaman Komputer  
 Akaun Peruntukan - KW Pinjaman Bdn Berkanun Dan Lain-lain  
 Akaun Urusniaga - KW Pinjaman Kpd Bdn Berkanun Dan Lain-lain

4,000,000.00	4,000,000.00
(1,234,480.49)	(1,397,000.19)
1,500,000.00	1,500,000.00
(6,900.00)	(3,503.90)
10,350,000.00	10,350,000.00
(300,000.00)	(1,200,000.00)
1,000,000.00	1,000,000.00
(10,049.35)	(12,502.91)
1,900,000.00	1,900,000.00
(345,326.18)	(233,936.21)
107,168,567.06	107,168,567.06
(71,892,954.55)	(50,977,284.38)

*Jumlah Akaun Pinjaman*

52,128,856.49

72,094,339.47

*(disambung)*

(sambungan)

**KUMPULAN WANG LUAR JANGKA**

Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Luar Jangka	11,000,000.00	11,000,000.00
Jumlah Kumpulan Wang Luar Jangka	11,000,000.00	11,000,000.00

**PELBAGAI KUMPULAN WANG**

Akaun Peruntukan - KW Pusingan Untuk Kampong Tersusun	3,000,000.00	3,000,000.00
Akaun Urusniaga - KW Pusingan Kampong Tersusun	(582,376.46)	(582,376.46)
Akaun Peruntukan - KW Pelaburan Negeri	73,500,000.00	73,500,000.00
Akaun Urusniaga - KW Pelaburan Negeri	(54,540,000.00)	(30,000,000.00)
Akaun Kena Bayar	27,634,285.84	25,920,940.71
<i>Jumlah Pelbagai Kumpulan Wang</i>	<i>49,011,909.38</i>	<i>71,838,564.25</i>
<b>JUMLAH PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN</b>	<b>122,565,011.52</b>	<b>165,330,774.85</b>

**(b) Kumpulan Wang Amanah Awam**

Kumpulan Wang Amanah Awam mengakaun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut akta khas atau Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Khas yang diwujudkan di bawah aktanya sendiri dan Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], ianya terdiri dari Kumpulan Wang yang diamanahkan kepada Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Di antara akaun amanah yang terdapat di bawah kumpulan wang ini adalah Kumpulan Wang Simpanan DiRaja yang ditubuhkan di bawah Enakmen Civil List 1958. Baki peruntukan di bawah peruntukan DiRaja T01 yang tidak habis dibelanja akan dipindahkan ke Kumpulan Wang ini. Baki dalam kumpulan wang ini boleh juga dikeluarkan bagi menampung peruntukan yang tidak mencukupi dalam Akaun Hasil Disatukan dibawah Perbelanjaan Mengurus T01.

Kumpulan Wang Amanah Awam yang mafan bagi setiap Kumpulan Wang Amanah Awam pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>2012 RM</i>	<i>2011 RM</i>
<b>WANG AMANAH</b>		
<b>Pejabat Menteri Besar &amp; Setiausaha Kerajaan</b>		
Akaun Amanah Pembangunan Taska Permata Negara	235,103.71	235,103.71
Akaun Amanah Aktiviti Khidmat Komuniti Program Latihan Khidmat Negara	156,425.10	156,425.10
Akaun Amanah Elaun Ketua Kampung	4,377,102.37	3,753,017.14
Akaun Amanah Kompleks Sejarah Pasir Salak Kg. Gajah	290,605.26	209,185.26
Akaun Amanah Pengurusan Kumpulan Selendang Perak	56,810.74	54,414.44
Akaun Amanah Program Latihan Teknikal	1,389,330.42	1,389,330.42
Akaun Amanah Tabung Festival Laman 2004	1,257.39	1,257.39
Latihan & Kursus Anggota Pihak Berkuastra Tempatan Negeri Perak	73,109.87	137,927.39
Projek R&D Satelit Bioteknologi	238,255.00	313,255.00
Tabung Amanah Repositori	267,178.46	267,178.46
Ujian Khas Memasuki Perkhidmatan Awam	17,213.44	9,768.94
Akaun Amanah Bayaran Royalti (PINS)	422,400.00	406,950.00
Akaun Amanah Projek Perumahan	239,658.50	55,617.00
Akaun Amanah Agensi Pembangunan Usahawan Dan Sumber Manusia Perak (PEHRDA)	3,223.49	786,539.81
Akaun Amanah Projek Landasan Berkembar Elektrik Negeri Perak (RPT)	3,925,267.76	6,499,538.66
Akaun Amanah Program Perlindungan Takaful Kerajaan Negeri Perak	426,860.00	333,900.00
Akaun Amanah Projek Tabung Banci Penduduk Dan Perumahan Malaysia 2010	2,218,493.30	2,218,044.30

(disambung)

**Perihal**

	2012 RM	2011 RM	(sambungan)
Akaun Amanah Pembangunan Pusat Transformasi Bandar (UTC)	35,234,450.00	0.00	
Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat Vale	3,000,000.00	0.00	
<i>Jumlah Pejabat Menteri Besar &amp; Setiausaha Kerajaan</i>	<i>52,572,744.81</i>	<i>16,827,453.02</i>	
<b>Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan</b>			
Akaun Amanah Kemiskinan	2,190,600.00	2,190,600.00	
Akaun Amanah Pengurusan SPEKS	550,121.69	557,633.69	
Akaun Amanah Tabung Bencana Negeri Perak	84,945.36	181,282.36	
Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan	8,850,000.00	10,000,000.00	
Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Negeri Perak	3,705,103.38	4,814,960.72	
<i>Jumlah Pejabat Kewangan &amp; Perbendaharaan</i>	<i>15,380,770.43</i>	<i>17,744,476.77</i>	
<b>Pejabat Daerah &amp; Tanah Kerian</b>			
Akaun Amanah Pembangunan Rakyat Miskin Daerah Kerian	102,882.00	102,882.00	
<i>Jumlah Pejabat Daerah &amp; Tanah Kerian</i>	<i>102,882.00</i>	<i>102,882.00</i>	
<b>Pejabat Pengarah Tanah &amp; Galian</b>			
Akaun Amanah Kumpulan Wang Pemulihan Bersama	269,990.00	220,000.00	
<i>Jumlah Pejabat Pengarah Tanah &amp; Galian</i>	<i>269,990.00</i>	<i>220,000.00</i>	
<b>Pejabat Daerah &amp; Tanah Larut, Matang Dan Selama</b>			
Akaun Amanah Projek Penempatan Semula & Pembangunan Infrastruktur RPT Sungai Kerang	1,407,840.48	1,311,356.48	
<i>Jumlah Pejabat Daerah &amp; Tanah Larut, Matang Dan Selama</i>	<i>1,407,840.48</i>	<i>1,311,356.48</i>	
<b>Jabatan Pengairan Dan Saliran</b>			
Akaun Amanah Sumbangan Saliran Negeri Perak	6,391,261.56	1,401,851.00	
<i>Jumlah Jabatan Pengairan dan Saliran</i>	<i>6,391,261.56</i>	<i>1,401,851.00</i>	
<b>Jabatan Perkhidmatan Veterinar</b>			
Akaun Amanah Sistem E-Permit 2	1,254.00	96.00	
<i>Jumlah Jabatan Perkhidmatan Veterinar</i>	<i>1,254.00</i>	<i>96.00</i>	
<i>Jumlah Wang Amanah</i>	<i>76,126,743.28</i>	<i>37,608,115.27</i>	

(disambung)

<i>Perihal</i>	<b>2012</b> <i>RM</i>	<b>2011</b> <i>RM</i>
<b>AMANAH KHAS</b>		
<b>Pejabat DYMM Sultan Perak</b>		
Kumpulanwang Simpanan Diraja	1,578,842.41	1,795,240.81
<i>Jumlah Pejabat DYMM Sultan Perak</i>	<b>1,578,842.41</b>	<b>1,795,240.81</b>
<b>Pejabat Menteri Besar &amp; Setiausaha Kerajaan</b>		
Kumpulanwang Lembaga Kemajuan Penanam Padi Perak	1,053,173.22	1,048,784.52
Kumpulanwang Pemberian Bagi Pelajaran Tinggi Kepada Murid-Murid Islam	1,158,050.04	684,100.04
Kumpulanwang Biasiswa Kebangsaan Bukan Melayu	3,787,508.00	2,395,639.73
Kumpulanwang Biasiswa Pengajian Tinggi Melayu	5,670,483.44	4,995,188.39
<i>Jumlah Pejabat Menteri Besar &amp; Setiausaha Kerajaan</i>	<b>11,669,214.70</b>	<b>9,123,712.68</b>
<b>Pejabat Kewangan &amp; Perpendaharaan</b>		
Kumpulanwang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak	77,549,654.10	43,745,298.60
<i>Jumlah Pejabat Kewangan &amp; Perpendaharaan</i>	<b>77,549,654.10</b>	<b>43,745,298.60</b>
<b>Jabatan Perhutanan</b>		
Kumpulanwang Pembangunan Hutan	14,184,867.14	14,229,732.43
<i>Jumlah Jabatan Perhutanan</i>	<b>14,184,867.14</b>	<b>14,229,732.43</b>
<b>Perbadanan Taman Negeri Perak</b>		
Kumpulanwang Taman Negeri Perak	31,190.90	386,738.08
<i>Jumlah Perbadanan Taman Negeri Perak</i>	<b>31,190.90</b>	<b>386,738.08</b>
<i>Jumlah Amanah Khas</i>	<b>105,013,769.25</b>	<b>69,280,722.60</b>
<b>JUMLAH KUMPULANWANG AMANAH AWAM</b>	<b>181,140,512.53</b>	<b>106,888,837.87</b>

(c) Akaun Deposit

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am yang diterima khusus oleh Kerajaan Negeri. Deposit Am adalah wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud telah tercapai.

Akaun Deposit yang matan bagi setiap kategori Deposit pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>2012 (Debit)/Kredit RM</i>	<i>2011 (Debit)/Kredit RM</i>
<b>DEPOSIT AM</b>		
Pejabat Menteri Besar & Setiausaha Kerajaan	27,184.65	77,761.50
Pejabat Kewangan & Perpendaharaan	979,614.53	936,546.08
Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	2,096,842.78	2,661,249.98
Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	1,423,783.26	1,296,919.83
Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	3,199,171.21	2,093,273.21
Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	376,166.38	571,433.78
Pejabat Daerah dan Tanah Kinta	7,780,903.77	8,091,542.22
Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	1,285,392.20	832,207.90
Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	820,383.22	1,267,226.92
Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	2,119,318.81	2,128,355.34
Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	339,882.41	370,398.81
Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	2,613,187.95	15,000.00
Jabatan Pertanian	1,840.00	0.00
Jabatan Pengairan dan Saliran	3,049,181.65	3,239,495.45
Jabatan Perhutanan	34,557,679.46	31,288,049.58
Jabatan Perkhidmatan Veterinar	29,362.80	30,652.80
Jabatan Kerja Raya	12,546,754.23	7,344,505.05
Jabatan Mineral dan Geosains	37,820.00	36,820.00
Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Perak	303,490.00	436,160.13
Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	774,637.00	1,275,151.70
<b>JUMLAH AKAUN DEPOSIT AM</b>	<b>74,362,596.31</b>	<b>63,992,750.28</b>

<i>Perihal</i>	<i>2012 (Debit)/Kredit RM</i>	<i>2011 (Debit)/Kredit RM</i>
<b>DEPOSIT PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH</b>		
Pejabat Menteri Besar & Setiausaha Kerajaan	838,268.00	823,091.00
Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	192,065.38	213,460.38
Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	166,054.00	184,126.00
Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	174,690.00	190,482.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kinta	148,237.00	156,353.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	190,892.00	194,093.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	230,486.50	250,139.50
Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	136,994.12	141,686.12
Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	293,221.80	307,489.80
Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	101,939.34	107,276.34
<b>JUMLAH AKAUN DEPOSIT PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH</b>	<b>2,472,848.14</b>	<b>2,568,197.14</b>
<b>JUMLAH KESELURUHAN</b>	<b>76,835,444.45</b>	<b>66,560,947.42</b>

## 8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan kerajaan negeri iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus atau pembangunan, tetapi tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

### (a) Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada agensi Kerajaan Negeri dan Badan Berkanun.

Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Perihal	<i>Baki Belum Selesai pada</i>	
	2012	2011
	<i>RM</i>	<i>RM</i>
Pinjaman Kepada Pihak Berkuasa Tempatan	32,438,656.49	30,392,015.13
Pinjaman Kepada Badan Berkanun	41,563,638.56	41,755,993.44
Pinjaman Pelbagai	19,500,000.00	2,400,000.00
Pinjaman Kepada Lembaga Air Perak	248,515,726.63	890,398,954.85
<b>JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT</b>	<b>342,018,021.68</b>	<b>964,946,963.42</b>

Maklumat terperinci Pinjaman Boleh Dituntut dapat dirujuk di Lampiran 3 - Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2012.

### (b) Pelaburan

Pelaburan adalah pegangan ekuiti dalam syarikat, melalui syarikat pengurus dana.

Pelaburan pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

Perihal	<i>Nilai Buku</i>	
	2012	2011
	<i>RM</i>	<i>RM</i>
Syarikat	54,540,000.00	30,000,000.00
<b>JUMLAH PELABURAN</b>	<b>54,540,000.00</b>	<b>30,000,000.00</b>

Maklumat terperinci Pelaburan dapat dirujuk di Lampiran 4 - Penyata Akaun Memorandum Pelaburan pada 31 Disember 2012.

## 9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti kerajaan iaitu Hutang Awam dan Pelbagai Liabiliti yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

### (a) Hutang Kerajaan Negeri

Mulai tahun kewangan 2011, Hutang Awam diklasifikasi sebagai Pinjaman dan Bantuan Luar Negeri selaras dengan Para 1.10, Cash Basis IPSAS. Akaun ini menunjukkan baki hutang yang terdiri dari semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek-projek pembangunan negeri dan Badan-Badan Berkanun Negeri.

Baki hutang awam negeri yang belum selesai berjumlah RM339,237,730.73 pada 31 Disember 2012. Jumlah ini adalah baki pokok pinjaman belum matang pada 31 Disember 2012. Butiran lanjut dapat dirujuk di Lampiran 5 - Penyata Akaun Memorandum Hutang Awam.

Hutang Awam pada 31 Disember 2012 adalah seperti berikut:

<i>Perihal</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>RM</i>	<i>RM</i>
<b>PINJAMAN</b>		
Rancangan Perumahan Awam	48,246,271.58	48,246,271.58
Rancangan Pembangunan Perusahaan	2,554,090.89	3,734,321.86
Rancangan Pembinaan Kedai-Kedai dan Lain-lain	20,943,754.26	22,943,754.26
Projek Bekalan Air	267,493,614.00	932,651,500.85
<b>JUMLAH HUTANG KERAJAAN NEGERI</b>	<b>339,237,730.73</b>	<b>1,007,575,848.55</b>

## 10 Akaun Belum Terima

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2012 berjumlah RM128,776,184.57 berdasarkan rekod Jabatan dilaporkan sebagai maklumat tambahan, walaupun Kerajaan Negeri mengamalkan asas perakaunan tunai ubahsuai.



Jabatan Audit Negara Malaysia  
No. 15, Aras 1-5  
Persiaran Perdana, Presint 2  
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan  
62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya

[www.audit.gov.my](http://www.audit.gov.my)